

การศึกษาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก)

ปริญญาโท
ของ
กำไลทอง จันทร์ไทยศรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2553

การศึกษาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก)

ปริญญาโท
ของ
กำไลทอง จันทร์ไทยศรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2553

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก)

บทคัดย่อ
ของ
กำไลทอง จันทรไทยศรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2553

กำไลทอง จันทรไทยศรี. (2553). การศึกษาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหาร
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก).

ปริญญาโท กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: อาจารย์ ดร. จารุวรรณ พลอยดวงรัตน์,
อาจารย์ ดร. สรภักศรณ ฉัตรกมลทัศน์.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหาร
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ที่ได้มาตรฐาน (ผ่าน
ทุกมาตรฐาน) และได้มาตรฐาน (ผ่านบางมาตรฐาน) และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของ
ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป) หัวหน้ากิจกรรมงานกิจการ
นักเรียน และคณะครูที่มีต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) โดยจำแนกตามสถานภาพของโรงเรียน ได้แก่
ขนาดของโรงเรียน และสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน
จำนวน 8 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป) โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 3 คน
(เนื่องจากบางโรงเรียนไม่มีรองผู้อำนวยการโรงเรียน) หัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียนและครู
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) จำนวน 182 คน รวมทั้งสิ้น
193 คน ซึ่งใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม
โรงเรียน คือ กลุ่มที่ 1 โรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านทุกมาตรฐาน) ในรายมาตรฐานด้าน
ผู้บริหาร มาตรฐานที่ 10-14 มีทั้งหมด 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน และ
โรงเรียนขนาดเล็ก 3 โรงเรียน และโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านบางมาตรฐาน) ใน
รายมาตรฐานด้านผู้บริหาร มาตรฐานที่ 10-14 มีทั้งหมด 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่
1 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก 3 โรงเรียน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 8 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ใน
การเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแบบสอบถามความคิดเห็นแบบ
มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 56 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ
(Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าความเชื่อมั่น
ของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ
ครอนบาค การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product
Moment Correlation Coefficient) และ t-test (Independent Sample Group)

ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านทุกมาตรฐาน) และกลุ่มโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านบางมาตรฐาน) มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป) หัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน และครูที่มีต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) จำแนกตามสถานภาพของโรงเรียน ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน และสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน สรุปผลได้ ดังนี้

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดโรงเรียนที่ต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ไม่แตกต่างกัน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่ต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ไม่แตกต่างกัน โดยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 63.80 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 36.20 ตามลำดับ

2.3 กลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งที่ต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ไม่แตกต่างกัน โดยพบว่า ตำแหน่งครู มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 75.70 รองลงมา ตำแหน่งหัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 20.50 ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.20 และตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60 ตามลำดับ

2.4 กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ไม่แตกต่างกัน โดยพบว่า ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 49.20 รองลงมา ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20 และประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 21.60

A STUDY OF STUDENT PERSONAL ADMINISTRATION OF ADMINISTRATOR'S
IN PRIMARY SCHOOLS UNDER DISTRICT BANGKOK METROPOLITAN
(EASTERN BANGKOK GROUP)

AN ABSTRACT
BY
KUMLAITHONG CHUNTHAISRI

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University

May 2010

Kumlaithong Chunthaisri. (2010). **A Study of Student Personal Administration Of Administrator's In Primary Schools Under District Bangkok Metropolitan (Eastern Bangkok Group)**. Master thesis, M.Ed. (Educational Administration). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Dr.Jaruwan Ploydaungrat, Dr. Sorrapakksorn Chatkamollatas.

The purposes of this research were to 1) study of student personal administration belonging to Primary School of Bangkok Metropolitan Administration (Eastern Zone) that got all or some of national standards 2) comparing director, assistant director (general management department), the chef of student personal administration and faculty opinions sorted by school status such as school size and documentation status such as sex, position and working experience.

The sample size of my study are 8 of directors from 8 schools, 3 of assistant directors (student personal administration department) from 3 schools (in condition of some schools don't have director) and 182 of the chef of student personal administration and faculty. The conclusion of sample size is 193. We chose the sample via Purposive Sampling Method and divided in 2 school groups. The schools got all of national standard that belonged to group 1 (1 large and 3 small schools) and the other were in group 2 (1 large and 3 small schools). The materials of this research are structured interview and 5 point rating scale questionnaire 56 items to collect the data. We analyzed data by descriptive statistics included percentage, mean and standard deviation. We found the Reliability by Conbrach's Alpha Coefficient and approved the hypothesis by Pearson Product Moment Correlation Coefficient and t-test (Independent Sample Group).

The research findings were as follows.

1. This research found group 1 and group 2 had a significant different of opinions at .05

2. This research compared director, assistant director (general management department), the chef of student personal administration and faculty opinions sorted by school status such as school size and documentation status such as sex, position and working experience.

- 2.1 The sample of different school size had a non-significant different opinions for student personal administration belonging to Primary School of Bangkok Metropolitan Administration (Eastern Zone).

2.2 The sample of different sex had a non-significant different opinions for student personal administration belonging to Primary School of Bangkok Metropolitan Administration (Eastern Zone) the data shown 144 female 63.80 percent and 41 male 36.20 percent respectively.

2.3 The sample of different position had a non-significant different opinions for student personal administration belonging to Primary School of Bangkok Metropolitan Administration (Eastern Zone) the data shown the most in 140 teacher positions 75.70 percent, 38 chefs of student personal administration position 20.50 percent, 4 directors position 2.20 percent and 3 assistant directors positions 1.60 percent respectively.

2.4 The sample of different working experience had a non-significant different opinions for student personal administration belonging to Primary School of Bangkok Metropolitan Administration (Eastern Zone) the data shown the most in 91 people that had more than 10 years working experience, 54 people for under 5 years working experience 49.20 percent, 40 people for during 5 – 10 years working experience 21.60 percent respectively.

ปริญญาโท

เรื่อง

การศึกษาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก)

ของ

กำไลทอง จันทร์ไทยศรี

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนากุล)

วันที่.....เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2553

คณะกรรมการควบคุมปริญญาโท

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน

(อาจารย์ ดร.จรรุวรรณ พลอยดวงรัตน์)

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท.ดร.ไพฑูริย์ อ่อนมั่ง)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สรภักดิ์สรณ์ ฉัตรกมลทัศน์)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.จรรุวรรณ พลอยดวงรัตน์)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สรภักดิ์สรณ์ ฉัตรกมลทัศน์)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิดา)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีด้วยความกรุณาของ อาจารย์ ดร.จรรุวรรณ พลอยดวงรัตน์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์ ดร.สรภักศสรณ์ ฉัตรกมลทัศน์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รท.ดร.ไพบูลย์ อ่อนมั่ง และอาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา กรรมการเพิ่มเติมในการสอบปากเปล่า ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย ช่วยตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ นางเยาวมาลย์ ไสววรรณ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดคูบัวอน สำนักงานเขตคลองสามวา นายกฤษดา มีอิสระ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านลาดพร้าว สำนักงานเขตจตุจักร นางสาวมัทธมา อ่อนน้อมพันธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเกาะ สำนักงานเขตตลิ่งชัน อาจารย์ ดร.สุวิมล กฤษชฤทธานันท์ อาจารย์ภาควิชาวัตผลและวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และอาจารย์ ดร.สมชาย เทพแสง อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สุภากิจ รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศาสตร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รท.ดร.ไพบูลย์ อ่อนมั่ง อาจารย์ ดร.จรรุวรรณ พลอยดวงรัตน์ อาจารย์ ดร.สรภักศสรณ์ ฉัตรกมลทัศน์ และอาจารย์ ดร.สมชาย เทพแสง ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาเป็นกรรมการสอบเค้าโครงปริญญานิพนธ์ และได้กรุณาให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะต่างๆ ในการแก้ไขปรับปรุงงานจนสำเร็จไปได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน และคณะครูโรงเรียน ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย และทดลองเครื่องมือในการวิจัย ทุกท่าน

ขอกราบขอบพระคุณคณะผู้บริหารโรงเรียน คณะครูและบุคลากรในโรงเรียนประชาราษฎร์อุปถัมภ์วิทยา สำนักงานเขตคลองสามวา ทุกท่าน ที่ให้คำปรึกษา แนะนำ เป็นกำลังใจให้มีความอดทน มีความพยายามในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จ และให้การช่วยเหลือในทุกๆ ด้าน

ขอขอบคุณเพื่อนๆ นิสิตภาควิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ 17 ทุกท่าน ที่คอยให้กำลังใจ คอยให้ความช่วยเหลือ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แบบกัลยาณมิตรด้วยดีเสมอมา

คุณความดีและประโยชน์ที่เกิดจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเพื่อเป็นการบูชา และทดแทนพระคุณของบิดา มารดา ที่ได้อบรมเลี้ยงดูผู้วิจัยอีกทั้งปลุกฝังให้รู้จักคุณค่าของการศึกษา และขอน้อมบูชาพระคุณครู อาจารย์ที่ได้อบรมสั่งสอน พร้อมทั้งประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษา ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

กำไลทอง จันทร์ไทยศรี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	6
ขอบเขตของปัญหาหรือขอบเขตของการวิจัย.....	7
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ตัวแปรที่ศึกษา.....	7
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	9
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
สมมุติฐานในการวิจัย.....	13
2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	16
ความหมายของการศึกษาพื้นฐาน.....	16
ปัญหา/อุปสรรคและแนวทางแก้ไข.....	17
การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการศึกษาพื้นฐาน.....	19
นโยบายการศึกษาของรัฐบาลต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	23
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดกรุงเทพมหานคร.....	24
ความเป็นมาของการจัดการศึกษากรุงเทพมหานคร.....	24
สรุปการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก.....	26
วิสัยทัศน์.....	27
เป้าประสงค์การพัฒนาตามแผนบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (พ.ศ.2552 - 2555).....	27
ระบบบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานคร.....	27
การแบ่งกลุ่มการปฏิบัติงานของสำนักงานเขต.....	30

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่ 2 ของกลุ่มกรุงเทพตะวันออก สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร	31
โรงเรียนที่ได้มาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) สมศ. รอบที่ 2 (ผ่านทุกมาตรฐาน)	31
โรงเรียนที่ได้มาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) สมศ. รอบที่ 2 (ผ่านบางมาตรฐาน)	34
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา.....	36
มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ.....	36
สาระความรู้ และสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....	37
การบริหารด้านวิชาการ.....	38
การบริหารด้านธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่.....	38
การบริหารงานบุคคล.....	39
การบริหารกิจการนักเรียน.....	39
การประกันคุณภาพการศึกษา.....	39
การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	40
การบริหารการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน.....	40
คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา.....	41
มาตรฐานการปฏิบัติงาน	41
มาตรฐานการปฏิบัติตน.....	44
การบริหารกิจการนักเรียน.....	45
แนวคิดหลักในการบริหารกิจการนักเรียน.....	45
ความหมายของงานกิจการนักเรียน.....	46
ความสำคัญและความจำเป็นในการบริหารงานกิจการนักเรียน.....	48
วัตถุประสงค์.....	50
ขอบข่ายภารกิจ/ขอบเขตการบริหารงานกิจการนักเรียน.....	50
กลุ่มงาน.....	52

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
บทบาทของผู้บริหารเกี่ยวกับงานกิจกรรมนักเรียน.....	54
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	55
งานวิจัยในประเทศ.....	55
งานวิจัยต่างประเทศ.....	62
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	65
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	65
ประชากร.....	65
กลุ่มตัวอย่าง.....	65
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	67
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ.....	67
ขั้นตอนการสัมภาษณ์.....	68
ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม.....	68
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	70
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	98
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	98
สมมุติฐานของการวิจัย.....	98
วิธีดำเนินการวิจัย.....	99
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	99
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	100
สรุปผลการวิจัย.....	101

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 (ต่อ)	
อภิปรายผล.....	102
ข้อเสนอแนะ.....	110
บรรณานุกรม.....	111
ภาคผนวก.....	126
ภาคผนวก ก.....	127
ภาคผนวก ข.....	129
ภาคผนวก ค.....	141
ภาคผนวก ง.....	147
ภาคผนวก จ.....	155
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	161

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง.....	76
2 แสดงจำนวนและร้อยละขนาดของโรงเรียน.....	77
3 แสดงจำนวนและร้อยละกลุ่มโรงเรียนที่ผ่านการประเมิน ของ สมศ. รอบที่ 2 (ผ่านทุกมาตรฐาน) และกลุ่มโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ของ สมศ. รอบที่ 2 (ผ่านบางมาตรฐาน).....	78
4 แสดงจำนวนและร้อยละสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน.....	79
5 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนความคิดเห็นของแบบสอบถามด้านกิจกรรมนอกหลักสูตร การให้บริการนักเรียน และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	80
6 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนความคิดเห็นของแบบสอบถามด้านกิจกรรมนอกหลักสูตร เป็นรายด้าน และรายข้อ.....	81
7 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนความคิดเห็นของแบบสอบถามด้านการให้บริการนักเรียน.....	85
8 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนความคิดเห็นของแบบสอบถามด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	89
9 ผลการทดสอบสมมุติฐาน กลุ่มตัวอย่างที่โรงเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินของ สมศ. รอบที่ 2 (ผ่านทุกมาตรฐาน) และกลุ่มตัวอย่างที่โรงเรียนผ่านเกณฑ์การประเมิน ของ สมศ. รอบที่ 2 (ผ่านบางมาตรฐาน) มีความคิดเห็นต่อการบริหารงาน ด้านกิจการนักเรียนแตกต่างกัน โดยใช้การทดสอบแบบที (t-test).....	93
10 เปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารงานด้านกิจการนักเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	94
11 เปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารงานด้านกิจการนักเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) จำแนกตามเพศ.....	95

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
12. เปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารงานด้านกิจการนักเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) จำแนกตามตำแหน่ง.....	96
13. เปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารงานด้านกิจการนักเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) จำแนกตามประสบการณ์.....	97

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	10
2 โครงสร้างการบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานคร.....	29

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าทัดเทียมอารยประเทศ คุณภาพของทรัพยากรมนุษย์หรือคนเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นมากที่สุด เพราะมีผลโดยตรงต่อความเจริญก้าวหน้าและประเทศชาติ การที่คนจะมีคุณภาพมากหรือน้อยได้นั้น การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการพัฒนา ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบหรือการศึกษาตามอัธยาศัย เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงของโลกและเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ตลอดจนสามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับการพัฒนาคนในประเทศ

การพัฒนากระบวนการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานและมีประสิทธิภาพจึงเป็นโจทย์ที่สำคัญที่หน่วยงานการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาต้องจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด และสนองความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย (กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา. 2551: 1)

ตามเจตนารมณ์พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 49 กำหนดให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ ที่เรียกโดยย่อว่า สมศ. ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำหน้าที่ประเมินผลการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ โดยในการประเมินคุณภาพภายนอก รอบแรก (พ.ศ.2544-2548) สมศ. มีวัตถุประสงค์การประเมินคุณภาพเพื่อตรวจสอบ และยืนยันตามสภาพจริงในการดำเนินงานของสถานศึกษา และประเมินเป็นรายมาตรฐาน ซึ่งผลการประเมินจะบอกจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาของสถานศึกษานั้นๆ ตลอดจนแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษา โดยสถานศึกษาทุกแห่งทั่วประเทศจะต้องได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างน้อย 1 ครั้ง ในทุกระยะ 5 ปี (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2548: 20)

ในการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบที่สอง (พ.ศ.2549-2553) ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ในมาตรา 51 ได้ระบุว่า ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาใดไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ให้ สมศ. จัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไข หากมิได้ดำเนินการดังกล่าว ให้ สมศ. รายงานต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการอาชีวศึกษา หรือคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อดำเนินการให้

มีการปรับปรุงแก้ไข ซึ่งหมายความว่า สมศ. จะต้องให้การรับรองว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาได้มาตรฐานคุณภาพหรือไม่ ซึ่งเป็นแนวคิดที่เพิ่มจากการประเมินเพื่อพัฒนาในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2548: 21)

มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน: ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา รอบที่สอง (พ.ศ.2549-2553) เป็นมาตรฐานสำหรับสถานศึกษาที่จัดการศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มีจำนวน 14 มาตรฐาน 60 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย มาตรฐานด้านผู้เรียน จำนวน 7 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1-7 จำนวน 32 ตัวบ่งชี้ มาตรฐานด้านครู จำนวน 2 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 8-9 จำนวน 13 ตัวบ่งชี้ และมาตรฐานด้านผู้บริหาร จำนวน 5 มาตรฐาน มาตรฐานที่ 10-14 จำนวน 15 ตัวบ่งชี้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). 2550: 63-89)

ในมาตรา 27 ได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยจัดทำสาระของหลักสูตรและกำหนดแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อรวมทั้งจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องและเป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545: 3-4)

การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2542 สถานศึกษาจะต้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเองเพื่อให้ครอบคลุมภาระงานการจัดการศึกษาให้ครบทุกด้าน ซึ่งประกอบด้วย การเรียนรู้ทั้งมวลและประสบการณ์อื่นๆ ที่คณะกรรมการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องวางแผนหรือกำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยความสุข มีทักษะและมีกระบวนการคิด มีเหตุผล มีความสามารถในการใช้ข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีสื่อสาร ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนแต่ละบุคคลสามารถพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตนเอง (สุนันท์ พอดี; อรสา โกศลนันท์กุล; และสุรางค์ เมรานนท์. 2550: 38)

ในปัจจุบันผังโครงสร้างสถานศึกษาที่จัดแบ่งงานตามภารกิจที่มาจากการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 39 จะแบ่งงานตามภารกิจออกเป็น 4 งาน ได้แก่ ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. 2547: 25) สถานศึกษาจึงมีหน้าที่ที่จะบริหารจัดการงานให้มีประสิทธิภาพ โดยที่การบริหารงานทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบการบริหารสถานศึกษา ให้การบริหารงานทุกด้านบรรลุผลตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ตลอดจนส่งเสริมการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายของกรุงเทพมหานครที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลักโดยใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ ได้แก่ นิติธรรม คุณธรรม การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ ความคุ้มค่า และความโปร่งใส มีการนำระบบควบคุมภายในเข้ามาใช้ในการวางแผน เพื่อให้ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่สถานศึกษายอมรับและมั่นใจได้ว่า การดำเนินงานของสถานศึกษาจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้

อย่างมีประสิทธิภาพ (คู่มือการบริหารจัดการในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร : การบริหารงานทั่วไป. 2551: 21) การจัดโครงสร้างของสถานศึกษาที่ระบุงการจ้ดตอ้ครที่เก้ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนตามขอขายและภารกิจ แบ่งออกเป้็น 3 ข้อ ดังนี้ 1. กิจกรรมนอกหลักสูตร ได้แก่ 1) กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน 2) กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ 3) กิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม 4) กิจกรรมสภานักเรียนและการส่งเสริมประชาธิปไตย 2. การให้บริการนักเรียน ได้แก่ 1) บริการอาหารกลางวันนักเรียน 2) บริการห้องสมุด 3) บริการรับ-ส่งนักเรียน 4) บริการไปรษณีย์ – โทรศัพท์ 5) บริการการเรียนวิชาทหาร 3. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ 1) งานส่งเสริมสุขภาพอนามัย 2) งานสวัสดิการและทุนการศึกษา 3) งานส่งเสริมความปลอดภัยในโรงเรียน 4) การป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียน 5) การพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน (หน่วยศึกษานิเทศน์ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร. 2551: 50)

การบริหารงานกิจการนักเรียน จะอยู่ในโครงสร้างการบริหารของสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาจะต้องมีระบบบริหารทั้งทางด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป โดยยึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมให้บุคลากรในสถานศึกษาได้ปฏิบัติตรงกับความรู้ความสามารถ และจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน ซึ่งองค์การการบริหารงานกิจการนักเรียน จะอยู่ในโครงสร้างที่อาจจะแตกต่างกันตามลักษณะและขนาดของสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การจ้ดตอ้ครในการบริหารงานกิจการนักเรียนของแต่ละสถานศึกษาย่อมแตกต่างกัน ตามภารกิจของงานในสถานศึกษาที่ต้อดูแลรับผิดชอบนักเรียน โดยพิจารณาจากอายุวัย เพศ และความแตกต่างของนักเรียน ได้แก่ สถานศึกษาจะต้องระบุงงานที่จะบริหารหรือช่วยพัฒนาให้นักเรียนเกิดพัฒนาการที่ดีทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาต้อไป ดังที่กล่าวไว้ในหมวด 1 บททั่วไป ความมุ่งหมายและหลักการ ตามมาตรา 6 การจัดการศึกษาต้อเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. 2547: 5)

งานกิจการนักเรียนเป้็นงานที่เก้ยวกับนักเรียนนอกเหนือจากการเรียนตามหลักสูตร เพื่อส่งเสริม ช่วยเหลือให้นักเรียนสามารถศึกษาเล่าเรียนได้อย่างเป็นสุขและประสบความสำเร็จ งานกิจการนักเรียนจึงเป้็นงานที่ทุกโรงเรียนจะต้องจัดให้มีและดำเนินการให้เป็นประโยชน์ต้อนักเรียนอย่างเต็มที่ งานกิจการนักเรียนจึงเป้็นงานที่มีความจำเป็นและมีความสำคัญต้อนักเรียนอย่างยิ่ง

นอกจากนี้ยังพบว่า ในชีวิตจริงของนักเรียนนั้นมิได้ขึ้นอยู่กับงานวิชาการเพียงอย่างเดียว แต่ย้ดต้ออาศัยประสบการณ์อื่นๆ อีก เช่น การปรับตัว การแก้ปัญหา การวิเคราะห์วิจ้ยด้วยตนเอง สิ่งเหล่านี้การเรียนทางวิชาการเพียงด้านเดียว และการเรียนในห้องเรียนเพียงอย่างเดียวไม่สามารถให้ประสบการณ์ที่เพียงพอแก่นักเรียนได้ จำเป็นต้อให้นักเรียนได้เรียนรู้จากกิจกรรมนอกห้องเรียน ซึ่งเป้็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สัมผัสความเป็นจริงของชีวิต นักเรียนจึงจะสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ประสบการณ์นอกห้องเรียนดังกล่าวนี้ขึ้นอยู่กับงานกิจการนักเรียนเป้็น

ส่วนมาก โรงเรียนจึงจำเป็นที่จะต้องจัดดำเนินการกิจการนักเรียนอย่างสมบูรณ์ และเป็นระบบเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนให้เติบโตเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม เพราะเป็นบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนที่จะต้องทำทุกอย่างให้นักเรียนได้ศึกษาเล่าเรียนอย่างเต็มประสิทธิภาพ ดังหลักการที่ว่า โรงเรียนควรพยายามให้เด็กในวัยเรียนทุกคนได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนอย่างเสมอภาคและยุติธรรม เพราะการศึกษาช่วยให้เด็กเจริญเติบโตเป็นพลเมืองดีของชาติ ช่วยให้นักเรียนมีความรอบรู้ มีความฉลาด มีไหวพริบ รู้จักแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยตนเอง รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่างๆ รู้จักใช้ความสามารถของตนเพื่อความสำเร็จในชีวิต งานกิจการนักเรียนจึงจัดเป็นงานที่สำคัญงานหนึ่งของโรงเรียน และผู้บริหารสถานศึกษาที่จะละเลยหรือจะไม่กระทำมิได้

สถานศึกษาจะดำเนินการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต การที่จะบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพดังกล่าว จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาเด็กนักเรียนโดยการบริหารกิจกรรมพัฒนานักเรียนนอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนตามปกติ ซึ่งสอดคล้องกับ อุดมศักดิ์ พลอยบุตร (2546: 8-9) ที่กล่าวว่า การศึกษาที่มุ่งหวังที่จะเห็นความเจริญงอกงามของผู้เรียนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และมาตรา 22 การจัดการศึกษายึดหลัก ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น รักการอ่าน และเกิดการเรียนรู้ และตามมาตรา 24 (5) ผู้สอนจะต้องสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และเกิดความรอบรู้ (นิรมล ศตวุฒิ. 2546: 15-16)

ในปัจจุบัน ยังพบปัญหาเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนานักเรียนอยู่มาก ปัญหาสำคัญในการบริหารกิจกรรมพัฒนานักเรียน คือ ครูไม่ให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน ครูขาดความรู้ ความเข้าใจ ปลดปล่อยให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามยถากรรม (อชิตา หาดอ้อ. 2545: 45)

การบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ยังไม่ได้รับความสนใจจากทุกฝ่ายอย่างแท้จริง การจัดกิจกรรมบางส่วนจัดให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนน้อย ขาดการเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน การปฏิบัติและการประเมินผลกิจกรรมพัฒนานักเรียนยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ครูบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ขาดการปฏิบัติและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง การบริหารกิจกรรมนักเรียนส่งผลกระทบต่อนักเรียน ทำให้ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายการศึกษา (ประยูร ศรีประสาธน์; และคณะ. 2546: 76)

จากปัญหาและแนวคิดต่างๆ ทำให้ผู้วิจัยได้พบว่า การบริหารงานด้านกิจการนักเรียนนั้น ยังพบปัญหาในด้านต่างๆ อยู่มาก โดยเฉพาะการบริหารงานภายในโรงเรียนนั้นต้องอาศัยหลักการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา และผู้สนับสนุนทางการศึกษาด้านต่างๆ อีกทั้งภาระงานของผู้บริหารสถานศึกษานั้นมีอยู่มาก

สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครเป็นหน่วยงานหนึ่ง ซึ่งรับผิดชอบด้านการจัดการศึกษา
 ชั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัด จำนวน 435 โรงเรียน จากสำนักงานเขต 50 เขต โดยมีนโยบาย
 พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ซึ่งระบุไว้ในแผนปฏิบัติการ 4 ปี (พ.ศ.2552-2555) ในด้านการ
 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน สำนักงานการศึกษาได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษา
 แห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 พุทธศักราช 2544 ตลอดจนนโยบายของรัฐในด้านการศึกษาตามกรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษา
 ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) ที่สอดคล้องกับ
 แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559) และนโยบายของคณะผู้บริหารกรุงเทพมหานคร โดย
 กำหนดวิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพมาตรฐานอย่าง
 ต่อเนื่อง ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบริหารการเรียน
 การสอน ส่งเสริมให้มีการสอนภาษาต่างประเทศ โดยครูชาวต่างประเทศ พัฒนาโรงเรียนด้วยระบบ
 เครือข่ายโรงเรียน โดยนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในรูปแบบกรรมการ
 สถานศึกษาและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน

ในปัจจุบันการแบ่งกลุ่มการปฏิบัติงานของสำนักงานเขต มีความสอดคล้องกับสภาพพื้นที่
 เศรษฐกิจ สังคม วิถีการดำรงชีวิตของกรุงเทพมหานคร ได้ปรับปรุงการแบ่งกลุ่มการปฏิบัติงานของ
 สำนักงานเขต เพื่อให้การบริการ สามารถสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างมี
 ประสิทธิภาพ รวมทั้งเพื่อประโยชน์ในการประสานงาน การกำกับ และติดตามการปฏิบัติงานให้
 เกิดผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของกรุงเทพมหานคร โดยสำนักงานการศึกษาได้แบ่งกลุ่มการปฏิบัติงาน
 ออกเป็น 6 กลุ่ม ดังนี้ 1. กลุ่มกรุงเทพกลาง 2. กลุ่มกรุงเทพใต้ 3. กลุ่มกรุงเทพเหนือ 4. กลุ่ม
 กรุงเทพตะวันออก 5. กลุ่มกรุงเทพเหนือ และ 6. กลุ่มกรุงเทพใต้ (สำนักงานการศึกษา. 2552: Online)

กลุ่มกรุงเทพตะวันออก ที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ประกอบด้วย 8 สำนักงานเขต ได้แก่ เขต
 บางกะปิ เขตสะพานสูง เขตบึงกุ่ม เขตคันนายาว เขตลาดกระบัง เขตมีนบุรี เขตหนองจอก และเขต
 คลองสามวา ซึ่งกลุ่มกรุงเทพตะวันออก มีผลการประเมินของ สมศ. รอบที่สอง (พ.ศ.2549-2553)
 ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน: ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มีทั้งโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินใน
 ระดับดีมาก ดี พอใช้ และปรับปรุง ในมาตรฐานด้านผู้บริหาร จำนวน 5 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่
 10-14 จำนวน 15 ตัวบ่งชี้ นั้น โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพ
 ตะวันออก) มีบางโรงเรียนที่มาตรฐานด้านผู้บริหาร ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินของ สมศ. โดยมี
 เกณฑ์ในระดับพอใช้ และต้องปรับปรุง จำนวน 4 โรงเรียน การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา
 เหตุใดบางมาตรฐานจึงไม่ผ่านการประเมิน

จากการศึกษา ค้นคว้าข้อมูลด้านต่าง ๆ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาวิจัย เรื่อง
 การศึกษาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
 กรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารในการนำมา
 ปรับปรุงและพัฒนาตนเองในการบริหารงานกิจการนักเรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมาก
 ยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก)
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป) หัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน และครูที่มีต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) จำแนกตามสถานภาพของโรงเรียน และสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) โดยผู้วิจัยมีขอบเขตในการวิจัย ได้แก่ ศึกษาเฉพาะโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน (ผ่านทุกมาตรฐาน) ตามผลการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) “สมศ.” รอบที่สอง (พ.ศ.2549-2553) จำนวน 4 โรงเรียน และโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน (ผ่านบางมาตรฐาน) ตามผลการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) “สมศ.” รอบที่สอง (พ.ศ.2549-2553) จำนวน 4 โรงเรียน ทั้งนี้ โรงเรียนในกลุ่มกรุงเทพตะวันออกที่ได้มาตรฐาน (ผ่านบางมาตรฐาน) ของ สมศ. โดยมีเกณฑ์ในระดับพอใช้ และต้องปรับปรุง จำนวน 4 โรงเรียน จึงทำให้ผู้วิจัยนำมาเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยพิจารณาถึงสัดส่วนที่ทัดเทียมกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารโรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) และเขตพื้นที่อื่น ดังนี้

1. ผลการวิจัยจะทำให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) โดยเปรียบเทียบจาก 2 กลุ่มโรงเรียน คือ กลุ่มที่ 1 โรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านทุกมาตรฐาน) และโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านบางมาตรฐาน)
2. ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารโรงเรียนในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนตามระดับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนเป็นรายด้าน

ขอบเขตของปัญหาหรือขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเลือกกลุ่มประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป) หัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน และครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ในปีการศึกษา 2552 ที่ผ่านการประเมินการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาที่ดำเนินการตรวจสอบโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) “สมศ.” รอบที่สอง (พ.ศ.2549-2553) ซึ่งโรงเรียนที่อยู่ในกลุ่มกรุงเทพตะวันออก รวมทั้งสิ้น 114 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 8 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป) โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 3 คน (เนื่องจากบางโรงเรียนไม่มีรองผู้อำนวยการโรงเรียน) หัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) จำนวน 182 คน รวมทั้งสิ้น 193 คน ซึ่งใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มโรงเรียน คือ กลุ่มที่ 1 โรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านทุกมาตรฐาน) ในรายมาตรฐานด้านผู้บริหาร มาตรฐานที่ 10-14 มีทั้งหมด 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก 3 โรงเรียน และโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านบางมาตรฐาน) ในรายมาตรฐานด้านผู้บริหาร มาตรฐานที่ 10-14 มีทั้งหมด 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก 3 โรงเรียน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 8 โรงเรียน

ตัวแปรที่ศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

ตัวแปรต้น

1. โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) “สมศ.” รอบที่สอง (พ.ศ.2549-2553)

1.1 โรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านทุกมาตรฐาน)

1.2 โรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านบางมาตรฐาน)

2. สถานภาพของโรงเรียน

2.1 ขนาดของโรงเรียน

2.1.1 ขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียน 1 - 400 คน

2.1.2 ขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียน 401- 800 คน

2.1.3 ขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 801 คนขึ้นไป

3. สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

3.1 เพศ

3.1.1 ชาย

3.1.2 หญิง

3.2 ตำแหน่ง

3.2.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน

3.2.2 รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป)

3.2.3 หัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน (ครูสายผู้สอนแต่ได้รับหน้าที่ให้เป็นหัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน)

3.2.4 ครู (ครูสายผู้สอนแต่ไม่ได้รับหน้าที่ให้เป็นหัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน)

3.3 ประสบการณ์ในการทำงาน

3.3.1 ต่ำกว่า 5 ปี

3.3.2 ระหว่าง 5-10 ปี

3.3.3 มากกว่า 10 ปี

ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน

1. กิจกรรมนอกหลักสูตร

- 1) กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน
- 2) กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ
- 3) กิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม
- 4) กิจกรรมสภานักเรียนและการส่งเสริมประชาธิปไตย

2. การให้บริการนักเรียน

- 1) บริการอาหารกลางวันนักเรียน
- 2) บริการห้องสมุด
- 3) บริการรถรับ-ส่งนักเรียน
- 4) บริการไปรษณีย์-โทรศัพท์
- 5) บริการการเรียนวิชาทหาร

3. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

- 1) งานส่งเสริมสุขภาพอนามัย
- 2) งานสวัสดิการและทุนการศึกษา
- 3) งานส่งเสริมความปลอดภัยในโรงเรียน
- 4) การป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียน

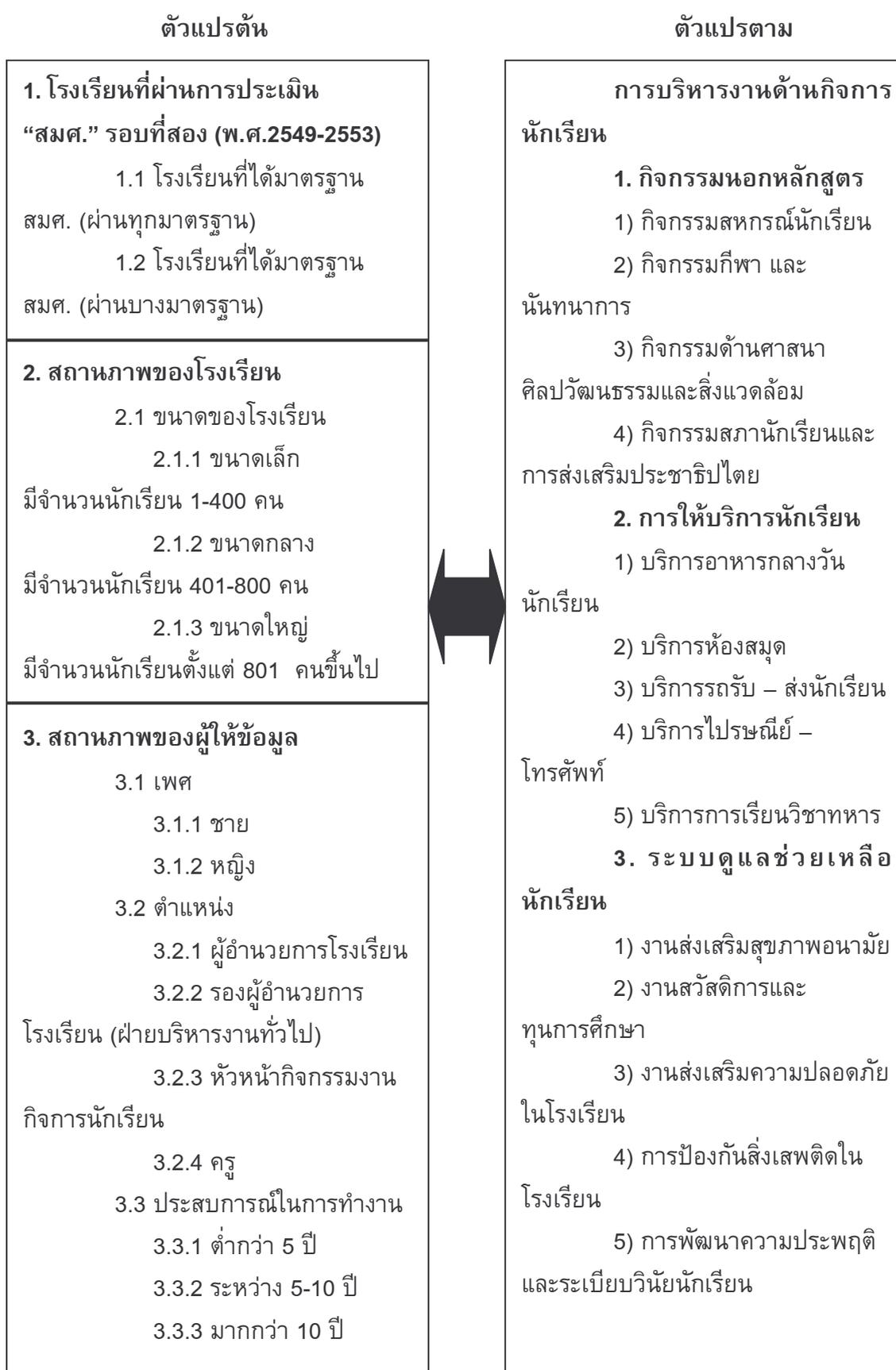
5) การพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน (หน่วยศึกษานิเทศน์ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร. 2551: 50-59)

ข้อตกลงเบื้องต้น

คุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ตอบแบบสอบถาม จำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงกำหนดให้เป็นผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป) เนื่องจากเป็นผู้ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหาร และการดำเนินงานของโรงเรียน ส่วนครูถือว่า ครูทุกคนจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานต่างๆ ของโรงเรียนเป็นอย่างดี ได้แก่ หัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน (ครูที่ได้รับคำสั่งแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน) เนื่องจากได้รับความเห็นชอบจากการคัดสรรเป็นอย่างดีให้เป็นหัวหน้ากิจกรรมต่างๆ และครู ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องข้องในการปฏิบัติงาน ดูแลตรวจสอบและสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียนนั้นๆ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าวิจัยในครั้งนี้เกิดจากการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร (คู่มือการบริหารจัดการในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร : การบริหารงานทั่วไป. 2551: 1-79) แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย โดยผู้วิจัยนำมาประยุกต์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมและสร้างประสบการณ์ต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนตามความสนใจ ความถนัดและความต้องการของนักเรียน มุ่งเน้นพัฒนาองค์รวมของความเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม ให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีคุณภาพ ส่งเสริมการเรียนรู้การสอนตามหลักสูตร ส่งเสริมการพัฒนาการของนักเรียนอย่างเต็มศักยภาพ

2. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ รวมถึงผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

3. โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่เปิดทำการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

4. กลุ่มกรุงเทพตะวันออก หมายถึง การแบ่งกลุ่มการปฏิบัติงานของสำนักงานเขต ซึ่งมีความสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ เศรษฐกิจ สังคม วิธีการดำรงชีวิตของกรุงเทพมหานคร ได้ปรับปรุงการแบ่งกลุ่มการปฏิบัติงานของสำนักงานเขต เพื่อให้การบริการ สามารถสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเพื่อประโยชน์ในการประสานงาน การกำกับและติดตามการปฏิบัติงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของกรุงเทพมหานคร โดยสำนักงานการศึกษาได้แบ่งกลุ่มการปฏิบัติงานออกเป็น 6 กลุ่ม (สำนักงานการศึกษา. 2552: Online)

5. สังกัดกรุงเทพมหานคร หมายถึง หน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาสถานศึกษาในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร เป็นผู้ดูแล มีทั้งหมด 435 โรงเรียนจากสำนักงานเขต 50 เขต

6. สถานภาพของโรงเรียน หมายถึง สภาพของการดำเนินการของโรงเรียนตามขนาดของโรงเรียน ในสังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นไปตามมาตรฐานกลางและสอดคล้องกันทั้งระบบ โดยอาศัยเกณฑ์จำนวนห้องเรียน จำนวนนักเรียนตามมติ ก.ก. ในการแต่งตั้งผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนเป็นหลัก ซึ่งกำหนดขนาดของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เป็น 3 ขนาด ได้แก่

6.1 ขนาดเล็ก จำนวนไม่เกิน 12-17 ห้องเรียน (มีผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน 1 คน) มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1 - 400 คน

6.2 ขนาดกลาง จำนวนไม่เกิน 18-29 ห้องเรียน (มีผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน 2 คน) มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 401 - 800 คน

6.3 ขนาดใหญ่ จำนวนไม่เกิน 30-41 ห้องเรียน (มีผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน 3 คน) มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 801 คนขึ้นไป

7. สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล หมายถึง สถานภาพผู้ให้ข้อมูลโดยระบุเป็นเพศชายและเพศหญิง

8. ตำแหน่ง หมายถึง ตำแหน่งทางการรับราชการและการได้รับคำสั่งมอบหมายงานของ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากิจกรรมงานกิจการ นักเรียน และครู ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก)

9. ผู้อำนวยการโรงเรียน หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน หรือ ผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก)

10. รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป) หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป) สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก)

11. หัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน หมายถึง ครูที่ได้รับการแต่งตั้งให้รับผิดชอบดูแล งานกิจกรรมนอกหลักสูตร ได้แก่ 1) กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน 2) กิจกรรมกีฬา/นันทนาการ 3) กิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม 4) กิจกรรมสถานนักเรียนและการส่งเสริม ความเป็นประชาธิปไตย การให้บริการนักเรียน ได้แก่ 1) บริการอาหารกลางวันนักเรียน 2) บริการ ห้องสมุด 3) บริการรถรับ-ส่งนักเรียน 4) บริการไปรษณีย์-โทรศัพท์ 5) บริการเรียนวิชาทหาร ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ 1) งานส่งเสริมสุขภาพอนามัย 2) งานสวัสดิการและ ทุนการศึกษา 3) งานส่งเสริมความปลอดภัยในโรงเรียน 4) การป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน 5) การพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน

12. ครู หมายถึง บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการ ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน (พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. 2547: 4)

13. ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง ช่วงเวลาตั้งแต่เริ่มปฏิบัติงานรับราชการหรือ ช่วงเวลาที่ดำรงตำแหน่ง

3.1 ต่ำกว่า 5 ปี

3.2 ระหว่าง 5-10 ปี

3.3 มากกว่า 10 ปี

14. โรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. หมายถึง สถานศึกษาที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี ที่มีค่าเฉลี่ยของผลประเมินทั้ง 14 มาตรฐาน มากกว่า 2.50 และไม่มีมาตรฐานใดอยู่ในระดับปรับปรุง

15. โรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านทุกมาตรฐาน) หมายถึง โรงเรียนที่ได้ผลการ รับรองมาตรฐานคุณภาพ (ด้านผู้เรียน ด้านครู และด้านผู้บริหาร) และรายมาตรฐานที่ 1-14 ได้มาตรฐาน โดยไม่มีรายมาตรฐานใดเลยอยู่ในระดับพอใช้ หรือปรับปรุง

16. โรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านบางมาตรฐาน) หมายถึง สถานศึกษาที่มีผลของ การประเมินอยู่ในระดับพอใช้และปรับปรุง สถานศึกษาที่มีผลการประเมินระดับพอใช้ ที่มีค่าเฉลี่ย ของผลประเมินทั้ง 14 มาตรฐาน อยู่ในช่วง 1.75 ถึง 2.50 หรือที่มีค่าเฉลี่ยของผลประเมินทั้ง 14 มาตรฐาน มากกว่า 2.50 แต่มีบางมาตรฐานอยู่ในระดับปรับปรุง และสถานศึกษาที่มีคุณภาพระดับ ปรับปรุง ค่าเฉลี่ยของผลประเมินทั้ง 14 มาตรฐาน ต่ำกว่า 1.75

17. กิจกรรมนอกหลักสูตร หมายถึง งาน และกิจกรรมทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ยกเว้น การเรียนการสอนตามหลักสูตร เพื่อส่งเสริม ช่วยเหลือให้นักเรียนสามารถศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีความสุขและประสบความสำเร็จในการศึกษา

18. การให้บริการนักเรียน หมายถึง การดำเนินงานด้านนักเรียนที่นอกเหนือไปจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนตามปกติ ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดความเป็นระเบียบ ความสงบสุข และส่งเสริมการแสดงออกซึ่งกิจกรรมด้านต่างๆ ของนักเรียน ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน

19. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การส่งเสริม ดูแล และช่วยเหลือนักเรียนให้สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองตามธรรมชาติ และศักยภาพ

สมมุติฐานของการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. กลุ่มโรงเรียนที่ได้มาตรฐานของ สมศ. (ผ่านทุกมาตรฐาน) และกลุ่มโรงเรียนที่ได้มาตรฐานของ สมศ. (ผ่านบางมาตรฐาน) มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) แตกต่างกัน

2. กลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดของโรงเรียน ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) แตกต่างกัน

3. กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) แตกต่างกัน

4. กลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) แตกต่างกัน

5. กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการศึกษาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ผู้วิจัยได้ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- 1.1 ความหมายของการศึกษาพื้นฐาน
- 1.2 ปัญหา/อุปสรรคและแนวทางแก้ไข
- 1.3 การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการศึกษาพื้นฐาน
- 1.4 นโยบายการศึกษาของรัฐบาลต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร

- 2.1 ความเป็นมาของการจัดการศึกษากรุงเทพมหานคร
- 2.2 สรุปการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก
- 2.3 วิสัยทัศน์
- 2.4 เป้าประสงค์การพัฒนา (ตามแผนบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2552-2555)
- 2.5 ระบบบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานคร

3. ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่สอง ของ กลุ่มกรุงเทพตะวันออก สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร

- 3.1 โรงเรียนที่ได้มาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (องค์การมหาชน) “สมศ.” รอบที่สอง (ผ่านทุกมาตรฐาน)
- 3.2 โรงเรียนที่ได้มาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (องค์การมหาชน) “สมศ.” รอบที่สอง (ผ่านบางมาตรฐาน)

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา

- 4.1 มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ
- 4.2 สาระความรู้ และสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา
- 4.3 มาตรฐานการปฏิบัติงาน
- 4.4 มาตรฐานการปฏิบัติตน

5. การบริหารกิจการนักเรียน

- 5.1 แนวคิดหลักในการบริหารกิจการนักเรียน
- 5.2 ความหมายของงานกิจการนักเรียน

5.3 ความสำคัญและความจำเป็นในการบริหารงานกิจการนักเรียน

5.4 วัตถุประสงค์

5.5 ขอบข่ายภารกิจ/ขอบเขตการบริหารงานกิจการนักเรียน

5.6 กลุ่มงาน

5.7 บทบาทของผู้บริหารเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1 ความหมายของการศึกษาพื้นฐาน

คำว่า “การศึกษาพื้นฐาน” (Basic Education) เป็นคำที่มีความหมายหลากหลาย ในสหรัฐอเมริกา การศึกษาพื้นฐานหมายถึง “การสอนให้มีทักษะในการสื่อสาร คิดคำนวณ และเข้าสังคม เพื่อให้บุคคลสามารถอ่านออกเขียนได้ คิดคำนวณเป็น สามารถค้นคว้าหาความรู้ต่อไปได้ รู้จักโลกแห่งการงาน หน่วยสวัสดิการสังคม ทำงานกับนายจ้างได้ รู้จักการบริโภคที่เหมาะสม รู้จักการปรับปรุงสุขภาพ” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2552: ออนไลน์; อ้างอิงจาก Cartwright. 1970: 407) ตามความหมายนี้มุ่งถึงการศึกษาเบื้องต้นเป็นสำคัญ

องค์การยูเนสโก ซึ่งเป็นศูนย์รวมของนานาชาติในด้านการศึกษานั้น ได้ให้คำนิยามด้านการศึกษาพื้นฐานไว้ว่า

“การศึกษาสำหรับคนทุกเพศทุกวัย ให้มีโอกาสได้เรียนความรู้ทั่วไปที่เป็นประโยชน์แก่ชีวิต ปลูกฝังให้เกิดความอยากเรียนอยากรู้ มีทักษะในการเรียนด้วยตนเอง รู้จักถาม สังเกต วิเคราะห์ ตระหนักว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และผู้อื่น” (Edgar Faure. 1972: 162)

ในที่ประชุมโลกว่าด้วยการศึกษาเพื่อปวงชน (World Conference on Education for All : WCEFA) ซึ่งจัดขึ้นที่โรงแรมจอมเทียนประเทศไทยเมื่อปี 1990 ที่ประชุมพอใจที่จะใช้คำว่า “การตอบสนองความต้องการทางการเรียนขั้นพื้นฐาน” (meeting basic learning needs) มากกว่าการใช้ชื่อ “การศึกษาพื้นฐาน” (Basic Education) อย่างไรก็ตาม ต่อมา คำว่า “ความต้องการเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน” (basic learning needs) กับคำว่า “การศึกษาพื้นฐาน” ก็ได้มีการนำไปใช้แทนกันอยู่บ่อยๆ ในการประชุมครั้งนั้น ได้มีการให้นิยามศัพท์ 2 คำไว้ ดังนี้

ความต้องการการเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน (Basic learning needs) หมายถึง ความรู้ ทักษะ เจตคติ และค่านิยมที่จำเป็นสำหรับบุคคลเพื่อความอยู่รอด ปรับปรุงคุณภาพชีวิตและการเรียนรู้ต่อเนื่อง

การศึกษาพื้นฐาน (Basic education) หมายถึง การศึกษาที่มุ่งให้ตอบสนองความต้องการทางการเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน ซึ่งรวมถึงการเรียนการสอนในระดับต้น ซึ่งเป็นพื้นฐานให้แก่การเรียนรู้ขั้นต่อไป เช่นการศึกษาสำหรับเด็กวัยเริ่มต้น การศึกษาระดับประถม การสอนให้รู้หนังสือ ทักษะความรู้ทั่วไป ทักษะเพื่อการดำรงชีวิต สำหรับเยาวชนและผู้ใหญ่ ในบางประเทศ การศึกษาพื้นฐานยังขยายขอบเขตไปถึงระดับมัธยมด้วย

ดังนั้น จึงเห็นได้ว่า การศึกษาพื้นฐานมิได้หมายความจำกัดอยู่เพียงเฉพาะการศึกษาขั้นประถมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาขั้นต้นเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมการศึกษาชั้นมัธยมศึกษา ซึ่งบุคคลส่วนใหญ่มีโอกาสได้เข้าเรียนด้วย

แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ได้กล่าวไว้ในหมวดที่ 3 แนวนโยบายการศึกษาว่า “ให้การศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานของปวงชน รัฐพึงเร่งรัดและ

ขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อปวงชนอย่างทั่วถึง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้สูงขึ้น” ข้อความนี้แสดงให้เห็นว่าทางราชการไทยได้ถือว่าการศึกษาขั้นพื้นฐานมีขอบเขตครอบคลุมถึงการศึกษาระดับมัธยมด้วย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้ระบุไว้ว่า “มาตรา 43 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้ทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” ซึ่งเป็นการยืนยันอีกครั้งหนึ่งว่าการศึกษาขั้นพื้นฐานมีขอบเขตขยายถึงการศึกษาระดับมัธยมปลาย ซึ่งใช้เวลาเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาสิบสองปี

สรุปได้ว่า การศึกษาพื้นฐานตามความหมายของเอกสารนี้ เป็นการศึกษาที่จัดให้ตั้งแต่ระดับก่อนวัยเรียนไปจนถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

1.2 ปัญหา/อุปสรรคและแนวทางแก้ไข

1.2.1 ปัญหาและอุปสรรค

ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษาไทย ควรต้องวิเคราะห์และพิจารณาปัญหาและอุปสรรคจากระบบต่าง ๆ ทั้งระบบการศึกษาโดยรวม เช่น ระบบการบริหารจัดการ ระบบบริหารจัดการในโรงเรียน ระบบการเรียนการสอน และระบบการวัดผลประเมินผล เป็นต้น

1.2.2 ระบบการบริหารจัดการ การศึกษาไทย อาจได้ชื่อว่ามีการบริหารจัดการแบบรวมอำนาจศูนย์กลางอย่างสูง (highly centralized bureaucracy) ตามระบบการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งในสมัยเริ่มต้นการศึกษาในระบบโรงเรียนนั้น โรงเรียนก็ได้รับสถานะเป็นนิติบุคคล เช่น วัดในปัจจุบัน โดยมีการบริหารจัดการหลายอย่างที่ระดับโรงเรียน ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการ มีกรมที่จัดการศึกษาหลายกรม เช่น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ รับผิดชอบโรงเรียนประถมศึกษา ชั้นเด็กเล็กส่วนใหญ่ และมัธยมศึกษาบางส่วน กรมสามัญศึกษา รับผิดชอบโรงเรียนมัธยมส่วนใหญ่ และการศึกษาพิเศษ สำนักงานการศึกษาเอกชนรับผิดชอบสถานศึกษาเอกชน กรมการศาสนา รับผิดชอบโรงเรียนบางส่วน รวมทั้งศูนย์เด็กเล็ก กรมอาชีวศึกษา รับผิดชอบสถานศึกษาด้านอาชีวศึกษา เป็นต้น

เมื่อกรมเหล่านี้จัดเป็นนิติบุคคล ทำให้โรงเรียนหมดฐานะในการเป็นนิติบุคคลไปโดยปริยาย ดังนั้นการบริหารจัดการในระดับจังหวัดจึงเป็นเพียงการได้รับมอบอำนาจจากกรมเจ้าสังกัดในส่วนกลาง จังหวัดและโรงเรียน/สถานศึกษาจึงมีแนวโน้มในการจัดการศึกษาตามที่กรมเจ้าสังกัดสั่งมา มิใช่จัดการศึกษาเพื่อสนองต่อความต้องการของสังคมและชุมชนของตนเท่าที่ควรจะเป็น การจัดการศึกษาโดยระบบกรมเจ้าสังกัดเช่นนี้ ทำให้การจัดการศึกษาในระดับจังหวัดไม่มีความเป็นเอกภาพ การจัดการศึกษาโดยรัฐฝ่ายเดียวเช่นนี้อาจเป็นเรื่องเสียหายแก่การวางพื้นฐานประชาธิปไตยในประเทศไทย เพราะขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน เพียงจะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการพัฒนาเด็ก แต่พ่อแม่/ผู้ปกครองนักเรียนยังไม่มีโอกาสและได้รับสิทธิเต็มที่แล้วจะให้เข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาบ้านเมืองในด้านอื่นให้สนิทได้อย่างไร

ปัจจุบันจะพบว่า การปฏิบัติงานในโรงเรียน/สถานศึกษานั้นมีหลายสิ่งหลายอย่างที่มีได้เกิดขึ้นจากความต้องการของชุมชนโรงเรียน แต่มาจากส่วนกลางโดยจัดทำออกมาเป็นกฎระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และข้อบังคับต่างๆ ทำให้ส่วนท้องถิ่นคือโรงเรียน/สถานศึกษาเกือบไม่มีสิทธิในการคิดสร้างสรรค์ของตนเอง จึงทำให้โรงเรียน/สถานศึกษาต้องปฏิบัติงานในรูปแบบงานประจำที่ติดอยู่ในกรอบ ขาดการพัฒนาที่มาจากวิสัยทัศน์ของชุมชนโรงเรียน และไม่สามารถจะสร้างแผนยุทธศาสตร์ในการปรับปรุงโรงเรียนที่ดีได้

1.2.3 ระบบการบริหารจัดการระดับโรงเรียน/สถานศึกษา ความจริงโรงเรียน/สถานศึกษาเป็นหน่วยพัฒนาผู้เรียนโดยตรง ชุมชนโรงเรียนที่ประกอบด้วยครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง นักเรียนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ควรจะได้ร่วมมือกันวางแผนปรับปรุงโรงเรียน สร้างสรรค์ความเป็นเลิศให้เยาวชนของตนอย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งรับผิดชอบในคุณภาพการศึกษา แต่การปฏิบัติในปัจจุบันของไทยก็คือ โรงเรียนปฏิบัติตามลำพังในกลุ่มครู ที่ได้มีครูใหญ่ที่ดีมีความรับผิดชอบสูงไม่ทิ้งโรงเรียน พร้อมด้วยมีครูอาวุโสที่เสียสละ มีครูชั้นมีอาชีพในสาขาวิชาต่างๆ อย่างพร้อมเพียงก็สามารถจะดำเนินการไปได้อย่างดีคุณภาพ แต่โรงเรียนส่วนใหญ่ของไทยมิได้เป็นเช่นนั้น เพราะการบริหารบุคลากรอยู่ในอำนาจของผู้อื่น ตัวอย่างเช่น โรงเรียนต้องการครูสอนวิชาหนึ่งแต่หน่วยเหนืออาจส่งครูที่ถนัดในวิชาอื่นมาให้ โรงเรียนขาดภาวะผู้นำเพราะหน่วยเหนือจัดการเสียเอง การที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะการจัดการในระบบโรงเรียนยังขาดองค์ประกอบที่สำคัญอีกหลายประการ เช่น การมีส่วนร่วมของประชาชน การมีหุ้นส่วนของโรงเรียนกับสถาบันการศึกษาระดับสูง การช่วยเหลือทางวิชาการ สื่อ และสังคมเทคโนโลยีทางการสอนของหน่วยเหนือ

1.2.4 ระบบการเรียนการสอน การสอนของครูยังเป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนลอกเลียนแบบความรู้มากกว่าการป้อนข้อมูลสารสนเทศเพื่อให้ผู้เรียนสร้างความรู้ของผู้เรียนเอง ปัจจุบันการเรียนของนักเรียนยังอยู่ในรูปที่ครูบอกให้ทำ กำหนดโจทย์เลขให้คิด และมีความรู้เท่าที่ครูบอกหรือเท่าที่ครูกำหนด คิดนอกเหนือจากที่ครูบอกไม่ได้ หรือตั้งโจทย์เลขของตนเองและแก้ปัญหาโจทย์นั้นๆ ของตนเองไม่ได้ นับเป็นการเรียนที่ไม่เป็นความสุขและไม่ทำทนายให้อายเรียน ความสุขของผู้เรียนน่าจะเกิดจากการทำงานที่ตนชอบและทำได้สำเร็จ เมื่อเรียนไม่มีความสุขในที่สุดเด็กก็ถูกทำร้ายจิตใจทั้งจากครูและพ่อแม่ ผู้ปกครองของตนเอง การเรียนการสอนเป็นเรื่องใหญ่ที่ทุกฝ่ายจะต้องทุ่มเท ใช้พลังงานและพลังความคิดในการจัดการเรียนการสอนในการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการพัฒนาคน มิใช่การเรียนการสอนเพียงเพื่อเลือกสรรคน

1.2.5 ระบบการวัดผลประเมินผล การวัดผลประเมินผลเป็นระบบที่สำคัญอีกระบบหนึ่งของระบบการศึกษาที่แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนนั้นเป็นผู้ชำนาญการในระดับมีอาชีพ เป็นนักวิจัย (teachers as researchers) และพัฒนา เพราะการวัดผลประเมินผลนั้นเป็นกระบวนการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ ประมวลผลข้อมูล และนำข้อมูลมาแก้ไขปัญหาที่เกิดกับการสอนของครูและการเรียนของนักเรียน นับว่าสามารถเอาข้อมูลจากการวัดประเมินนักเรียนมาจัดการในด้านการปรับปรุงการเรียนของนักเรียน และการสอนของตนได้ มิใช่เอาผลการวัดและประเมินมาใช้เพียงแต่การ

ตัดสินได้หรือตก หรือการจัดทำระดับคะแนนและใช้คะแนนเป็นเครื่องมือทำร้ายจิตใจเด็ก ดังที่ปฏิบัติกันอยู่ในปัจจุบัน ยิ่งไปกว่านั้นยังพบว่า การวัดและประเมินผล เช่นวิธีการทดสอบอย่างผิวเผินจากการใช้ข้อสอบแบบปรนัยไม่สามารถเขียนข้อสอบที่วัดให้ลึกซึ้งได้ ขาดการวัดผลด้านการปฏิบัติ และชี้ให้เห็นว่า มิได้สอนให้เด็กปฏิบัติงานและสอนให้เป็นชีวิตจริงหรือได้ประสบการณ์จริง และมีได้กำหนดมาตรฐานและ/หรือตัวบ่งชี้ด้านการปฏิบัติงานอันเป็นเป้าหมายที่สำคัญของการศึกษา การรู้ระดับคะแนนไม่สามารถบอกได้ว่านักเรียนทำอะไรได้บ้าง ผู้ปกครองจึงไม่สามารถช่วยเหลือลูกได้เท่าที่ควร

1.3 การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการศึกษาพื้นฐาน

1.3.1 สิทธิในการรับการศึกษาพื้นฐาน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้ระบุไว้ในมาตรา 43 ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ได้กล่าวเป็นความนำของแผนว่า

“รัฐมีหลักความเชื่อพื้นฐานว่า การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ และมีความสามารถที่จะปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่จะมาถึง และเชื่อว่าการศึกษาที่จะเป็นไปในแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสมกับสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมของประเทศ จะสามารถสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้แก่สังคมไทย รัฐตระหนักว่าการจัดการศึกษาที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ยังไม่สามารถสนองความต้องการในการพัฒนาบุคคล ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ ซึ่งกำลังเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วนั้นได้ดีเท่าที่ควร”

และมีหลักการสำคัญ 4 ประการคือ การสร้างความเจริญงอกงามทางปัญญา ความคิด จิตใจ และคุณธรรม การใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเหมาะสมโดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม การก้าวทันความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์สมัยใหม่และความสมดุลระหว่างการพึ่งพาอาศัยกันกับการพึ่งตนเองพร้อมด้วยความมุ่งหมายที่จะพัฒนาบุคคลทั้งในด้านปัญญา ด้านจิตใจ ด้านร่างกาย และด้านสังคมให้สมดุลกลมกลืนกัน โดยที่จะเปิดโอกาสให้บุคคลได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตในรูปแบบต่างๆ และกำหนดการศึกษาตามแนวระบบโรงเรียนไว้เป็น 4 ระดับคือ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา

การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา มิได้กำหนดไว้เป็นการศึกษาภาคบังคับ เช่น ระดับประถมศึกษาที่กำหนดไว้ 6 ปี แต่เนื่องจากการศึกษาระดับนี้มีความสำคัญในการเตรียมความพร้อมในการเข้าเรียนของเด็ก แผนการศึกษาแห่งชาติก็ได้กำหนดแนวนโยบายในข้อ 3 เอาไว้ว่า

“ข้อ 3. ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับบริการเพื่อเตรียมความพร้อมอย่างน้อย 1 ปี ก่อนเข้าเรียนระดับประถมศึกษา”

และได้ระบุไว้ในหมวดที่ 3 ข้อ 5. ถึงการขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานถึงระดับมัธยมศึกษา

“ข้อ 5. ให้การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานของปวงชน รัฐพึงเร่งรัดและขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อปวงชนอย่างทั่วถึงเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้สูงขึ้น”

1.3.2 การบังคับเข้าเรียน และการจัดแบบให้เปล่า

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้บัญญัติไว้ว่า “มาตรา 69 บุคคลมีหน้าที่รับการศึกษาอบรม ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” และ มาตรา 43 ที่ว่า การเข้ารับการศึกษาพื้นฐาน รัฐจะไม่เก็บค่าใช้จ่าย

พระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช 2523 ได้บัญญัติไว้ว่า “มาตรา 6 ให้ผู้ปกครองของเด็กที่มีอายุย่างเข้าปีที่แปด ส่งเด็กนั้นเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาจนกว่าจะมีอายุย่างเข้าปีที่สิบห้า เว้นแต่เป็นผู้สอบได้ชั้นประถมปีที่หกตามหลักสูตร หรือหลักสูตรอื่นที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

ข้อสังเกต พ.ร.บ. ประถมศึกษา พ.ศ.2523 ไม่ได้ระบุไว้ที่ใดว่าการจัดการศึกษาภาคบังคับ เป็นการศึกษาให้เปล่า ซึ่งต่างกับ พ.ร.บ. ประถมศึกษา พ.ศ.2478 ซึ่งระบุไว้ในมาตรา 7 ว่า “โรงเรียนประชาบาลและโรงเรียนเทศบาล สอนให้โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน...”

แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ได้ระบุในหมวด 3 ข้อ 4 ไว้ว่า

“สถานศึกษาของรัฐและของท้องถิ่นจะต้องจัดการศึกษาภาคบังคับเป็นบริการแบบให้เปล่า”

ข้อสังเกต แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นเพียงแนวการดำเนินงานของรัฐเกี่ยวกับการศึกษา ไม่มีผลบังคับให้ต้องปฏิบัติเช่นกฎหมาย อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติ ทางราชการก็ได้ถือปฏิบัติว่า การศึกษาภาคบังคับเป็นการศึกษาให้เปล่า ตามที่ได้เคยปฏิบัติต่อๆ กันมา

จากข้อ 1.3.2 จะเห็นได้ว่า ได้มีการกล่าวถึงการศึกษาภาคบังคับไว้ในเอกสารต่างๆ คือ

1.3.2.1 หน้าที่ในการเข้ารับการศึกษาภาคบังคับมีกล่าวไว้ในมาตรา 69 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และอยู่ในมาตรา 6 ของพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช 2533

1.3.2.2 การจัดการศึกษาภาคบังคับแบบให้เปล่า มีกล่าวไว้ในมาตรา 7 ของพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ.2478 (เลิกใช้แล้ว) และข้อ 4 หมวด 3 แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2535 และมาตรา 43 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มีข้อที่ควรสังเกตว่า พระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช 2523 มิได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาภาคบังคับแบบให้เปล่าแต่อย่างใด

1.3.2.3 จำนวนปีตามหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับมีกล่าวไว้ใน มาตรา 6 ของพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช 2523 ได้มีการกำหนดชั้นการศึกษาภาคบังคับไว้ถึงชั้นประถมปีที่ 6 แต่ต่อมารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้กำหนดให้บุคคล

มีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี (ไม่กำหนดว่าเป็นการศึกษาภาคบังคับ) ในขณะเดียวกัน แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ได้กำหนดไว้ในหมวด 3 ข้อ 5 ให้การศึกษาระดับมัธยมเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชาชน (ไม่ได้กล่าวว่าเป็นการศึกษาภาคบังคับ)

1.3.2.4 อายุของผู้อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ มีระบุไว้ในเอกสารฉบับเดียว คือพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช 2523 ซึ่งกำหนดไว้ในมาตรา 6 ว่า เด็กที่มีอายุย่างเข้าปีที่แปด จะต้องเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาจนกว่าจะมีอายุย่างเข้าปีที่สิบห้า (เว้นแต่จะสอบไล่ได้ชั้นประถมปีที่ 6 ก่อน)

1.3.3 การยกเว้นไม่ต้องเข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับ ในบทพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช 2523 มาตรา 8 ได้กำหนดไว้ว่า เด็กที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ไม่ต้องเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา

1.3.3.1 ความบกพร่องในทางร่างกายและจิตใจ

1.3.3.2 เป็นโรคติดต่อตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

1.3.3.3 ต้องหาเลี้ยงผู้ปกครองซึ่งทุพพลภาพ ไม่มีหนทางหาเลี้ยงชีพ และไม่มีผู้อื่นเลี้ยงดูแทน

1.3.3.4 มีความจำเป็นอย่างอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

1.3.3.5 ถ้าผู้ปกครองซึ่งทุพพลภาพ แต่มีเด็ก ซึ่งต้องเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาพร้อมกันหลายคน ให้ยกเว้นเพียงหนึ่งคน

ต่อมาได้มีการออกกฎกระทรวง ตามความใน พ.ร.บ. ข้างต้น ขยายความว่า โรคที่อาจขอยกเว้นไม่ต้องเข้าเรียน ได้แก่ โรคเรื้อน และวัณโรคในระยะอันตราย ส่วนความจำเป็นที่อาจขอยกเว้นไม่ต้องเข้าเรียน ได้แก่ อยู่ห่างจากโรงเรียนประถมศึกษาที่สอนให้ไปล่าตามเส้นทางคมนาคมเกิน 3 กิโลเมตร หรือมีอุปสรรคต่อการเดินทาง เช่น สภาพภูมิประเทศเป็นป่าภูเขาและแม่น้ำ

1.3.4 การกระจายอำนาจการจัดการศึกษาพื้นฐาน กล่าวตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาไว้ในมาตรา 43 ดังนี้

“การจัดการศึกษาอบรมของรัฐต้องคำนึงถึง การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

และได้กล่าวไว้ในมาตรา 289 อีกแห่งหนึ่งว่า “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรมและการฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐแต่ต้องไม่ขัดต่อมาตรา 43 และ 81 ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

ที่ว่าไม่ขัดต่อมาตรา 43 ก็คือ การมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปีโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ส่วนมาตรา 81 ก็คือ แนวทางในทางจัดการศึกษา เช่น ให้

สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม และสอดคล้องกับระบอบประชาธิปไตย ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ และวัฒนธรรมของชาติ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ในหมวดที่ 3 ข้อ 17 ไว้ดังนี้

“ปรับปรุงระบบบริหารการศึกษาให้มีเอกภาพด้านนโยบายและมาตรฐาน การศึกษา รวมทั้งให้กระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นและสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความคล่องตัว ในการบริหารและการจัดการศึกษาภายในของสถานศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้บุคคลและองค์กรใน ชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการจัดการศึกษาของชุมชน”

จากข้อความดังกล่าว จะเห็นได้ว่า แผนการศึกษาแห่งชาติได้กล่าวถึงการกระจาย อำนาจไว้ด้วย แต่ได้ขยายความไว้ว่า นอกจากกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นแล้ว ยังต้องกระจายอำนาจ ให้สถานศึกษาด้วย

แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ได้กำหนดนโยบายการศึกษาที่ ชี้ให้เห็นถึงความพยายามที่รัฐจะขยายการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากเดิม 6 ปี ซึ่งเป็นการศึกษาในระดับ ประถมศึกษาและเป็นการศึกษาภาคบังคับ ออกไปสู่ระดับมัธยมศึกษา ซึ่งได้กำหนดไว้เป็นสองตอน ตอนละ 3 ปี คือมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังนี้

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ พัฒนาคุณธรรม ความรู้ ความสามารถ และทักษะต่อจากระดับประถมศึกษา ให้ผู้เรียนได้ค้นพบ ความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของตนเอง ทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนมีความ สามารถในการประกอบกิจการงาน และอาชีพตามควรแก่วัย”

“การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ ศึกษาตามความถนัดและความสนใจ เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา หรือ เพื่อให้เพียงพอแก่การประกอบกิจการงานและอาชีพที่ตนถนัด ทั้งอาชีพอิสระและรับจ้าง รวมทั้ง ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และทักษะทางสังคมที่จำเป็นสำหรับการประกอบ การงานและอาชีพ และการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีสันติสุข” สำหรับแนวทางการจัดการศึกษานั้น แผนการศึกษาแห่งชาติได้เสนอแนะเอาไว้ในเรื่องการจัดเครือข่ายการเรียนรู้และบริการการศึกษา เพื่อปวงชนว่า

“ขยายบริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในรูปแบบ และวิธีการที่หลากหลาย โดยได้ คำนึงถึงสภาพปัญหา ข้อจำกัด และความสามารถพิเศษของผู้เรียน เพื่อให้ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชนบทห่างไกล ในเขตชุมชนแออัดในเมือง เขตภูเขาและชายแดน รวมทั้งเด็ก ที่ต้องย้ายถิ่นตามพ่อแม่ ผู้ปกครองไปประกอบอาชีพ สามารถได้รับการศึกษาถึงระดับมัธยมอย่าง ทั่วถึง”

“ปรับปรุงและพัฒนารูปแบบการรับเข้าศึกษาในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา เพื่อกระจายโอกาสในการเข้ารับการศึกษาให้เป็นธรรม และสิ่งสำคัญยิ่งในขณะนี้ คือมาตรา ๔๓ แห่งกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน กำหนดให้มีการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า 12 ปี โดยไม่

เก็บค่าใช้จ่าย นับเป็นนิมิตหมายที่ดียิ่งที่ประชาชนจะได้ทราบเจตนารมณ์ของรัฐที่หวังจะยกระดับคุณภาพของประชาชนให้ทัดเทียมกับอารยประเทศทั้งหลายอย่างสำนึกในความรับผิดชอบ

1.4 นโยบายการศึกษาของรัฐบาลต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.4.1 นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต

1.4.1.1 ด้านการศึกษา

1. ปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ โดยปฏิรูปโครงสร้างและการบริหารจัดการ ปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ และระดมทรัพยากรเพื่อการปรับปรุงการบริหารจัดการศึกษา ตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา มุ่งพัฒนาครู พัฒนาระบบการคัดเลือกเข้าสู่มหาวิทยาลัย พัฒนาหลักสูตร รวมทั้งปรับหลักสูตรวิชาแกนหลักรวมถึงวิชาประวัติศาสตร์ ปรับปรุงสื่อการเรียนการสอน พัฒนาทักษะในการคิดวิเคราะห์ ปรับบทบาทของการศึกษานอกโรงเรียนเป็นสำนักงานการศึกษาตลอดชีวิต และจัดให้มีศูนย์การศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ ตลอดจนส่งเสริมการกระจายอำนาจให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อนำไปสู่เป้าหมายคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นคุณธรรมนำความรู้อย่างแท้จริง

2. ส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ โดยมุ่งเน้นในระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษา เพื่อให้สนองตอบความต้องการด้านบุคลากรของภาคเศรษฐกิจ

3. มุ่งพัฒนาครู-อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ได้ครูที่ดี ครูที่เก่ง ครูที่มีคุณธรรม มีคุณภาพ และมีวิทยฐานะที่สูงขึ้น ลดภาระงานครูที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนตามโครงการคืนครูให้นักเรียน มีการดูแลคุณภาพชีวิตของครูด้วยการปรับโครงสร้างหนี้ และมีการจัดตั้งกองทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตครู ควบคู่ไปกับการลงทุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เน้นการพัฒนาเนื้อหาสาระและบุคลากรให้พร้อมรองรับและใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างคุ้มค่า

4. จัดให้ทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาฟรี ๑๕ ปี ตั้งแต่ระดับอนุบาลไปจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย พร้อมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้เกิดความเสมอภาค และความเป็นธรรมในโอกาสทางการศึกษาแก่ประชากรในกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทั้งผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือผู้ทุพพลภาพ ผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ผู้บกพร่องทางร่างกายและสติปัญญา และชนต่างวัฒนธรรม รวมทั้งยกระดับการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กในชุมชน

5. ยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศ โดยการจัดกลุ่มสถาบันการศึกษาตามศักยภาพปรับเงินเดือนค่าตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาให้ยิ่งสูงขึ้น โดยภาครัฐเป็นผู้นำและเป็นแบบอย่างของการใช้ทักษะของอาชีวศึกษาเป็นเกณฑ์กำหนดค่าตอบแทนและความก้าวหน้าในงาน ควบคู่กับการพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมด้วยการเพิ่มขีดความสามารถด้านการวิจัยและพัฒนา

6. ปรับปรุงระบบด้านการบริหารจัดการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จัดให้มีการประเมินและไต่ถามไต่สวนนี้ รวมทั้งได้ขยายกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเพิ่มขึ้น เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและปริญญาตรีเพิ่มขึ้น

7. ส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน และประชาชนใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศเชิงสร้างสรรค์อย่างชาญฉลาด เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้

8. จัดให้มีการเร่งรัดการลงทุนด้านการศึกษา และการเรียนรู้อย่างบูรณาการในทุกระดับการศึกษาและในชุมชน โดยใช้พื้นที่และโรงเรียนเป็นฐานในการบูรณาการทุกมิติ และยึดเกณฑ์การประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นหลักในการยกระดับคุณภาพโรงเรียนที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน และส่งเสริมความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยไปสู่การเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาและวิจัยพัฒนาในภูมิภาค รวมทั้งเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตในชุมชนโดยเชื่อมโยงบทบาทสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และสถาบันทางศาสนา

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร

2.1 ความเป็นมาของการจัดการศึกษากรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษา ตั้งแต่เริ่มสถาปนาในปี 2515 ตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 335 (รายงานสถิติการศึกษา กองวิชาการ สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. 2540: 1) โดยรับโอนการจัดการศึกษาจาก 2 องค์กร คือ เทศบาลนครหลวง และองค์การบริหารนครหลวงกรุงเทพธนบุรี ซึ่งองค์กรทั้งสองได้ถือกำเนิดเมื่อ พ.ศ.2514 จากประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 24 และฉบับที่ 25 โดยเทศบาลนครหลวง เป็นการยุบรวมกันและรับโอนการจัดการศึกษาจากเทศบาลนครกรุงเทพ และเทศบาลนครธนบุรี กับองค์การบริหารนครหลวงกรุงเทพธนบุรี เป็นการยุบรวมกันและรับโอนการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนคร และองค์การบริหารส่วนจังหวัดธนบุรี ทั้งนี้ เทศบาลทั้ง 2 รับโอนการจัดการศึกษามาจากกระทรวงศึกษาธิการมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2480 และองค์การบริหารส่วนจังหวัดทั้งสองรับโอนการจัดการศึกษามาจากกระทรวงศึกษาธิการเมื่อปี พ.ศ.2509

การจัดการศึกษาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร นับตั้งแต่จัดตั้งโรงเรียนทวยราษฎร์ขึ้นครั้งแรก เมื่อปี 2427 ที่วัดมหรณพารามและขยายออกไปทั่วประเทศ โดยจัดตั้งองค์กรรับผิดชอบเป็นกรมศึกษาธิการเมื่อปี 2430 และเป็นกระทรวงธรรมการเมื่อปี 2435 ต่อมาในปี 2441 ได้มีโครงการศึกษาเกิดขึ้น โดยแบ่งความรับผิดชอบให้กรมศึกษาธิการ ของกระทรวงธรรมการ จัดการศึกษาในกรุงเทพมหานคร และกระทรวงมหาดไทยจัดการศึกษาในหัวเมืองร่วมกับพระสงฆ์ ภายหลังได้มีการขยายการศึกษาภาคบังคับออกไปถึงระดับตำบล และระหว่างปี พ.ศ.2454 ถึง พ.ศ.2474 มีหน่วยงานที่รับผิดชอบการประถมศึกษา 3 กระทรวง คือ

1. กระทรวงนครบาล รับผิดชอบที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาในส่วนกลาง
2. กระทรวงมหาดไทย รับผิดชอบที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาในส่วนภูมิภาค
3. กระทรวงธรรมการ ทำหน้าที่ประสานงานให้การศึกษาเป็นไปตามนโยบาย

ปัจจุบันการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ในรูปแบบของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2519: 14) นั้น เป็นอำนาจหน้าที่ตามที่ได้กำหนดไว้ในมาตรา 89 (21) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2528

สำนักงานการศึกษา ได้กล่าวในแผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ.2552 สำนักงานการศึกษาว่า สรุปลงงานสำคัญในรอบปีที่ผ่านมาสำนักงานศึกษาดำเนินการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในรูปแบบ “เรียนฟรี เรียนดี อย่่างมีคุณภาพ” โดยบูรณาการการดำเนินงานของทุกส่วนราชการในสำนักงานการศึกษา (สำนักงานการศึกษา. 2552: 1)

เรียนฟรี กรุงเทพมหานครได้รับการอุดหนุนจากรัฐบาลและจัดสรรเพิ่มเติมเพื่อเป็นค่าใช้จ่าย 2 ส่วน คือ ส่วนที่โรงเรียนใช้บริหารจัดการ และส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งส่วนที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน โดยค่าใช้จ่ายที่ถือว่าเป็นการเรียนฟรีของนักเรียน มีดังนี้ 1) ค่าอาหารเสริม (นม) 2) ค่าอาหารกลางวัน 3) ค่าเครื่องแบบนักเรียน 4) ค่าเครื่องแบบลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด/ชุดนอนอนุบาล/ชุดพละ 5) ค่าเครื่องหมายวิชาพิเศษ/ลูกเสือ/เนตรนารี/ยุว-กาชาด 6) ค่าอุปกรณ์เครื่องใช้ส่วนตัว 7) ค่าประกันอุบัติเหตุ 8) ค่าพาหนะบริการสุขภาพ 9) ค่าเวชภัณฑ์ 10) ค่าอุปกรณ์เครื่องเขียน 11) ค่าแบบเรียน 12) ค่าแบบฝึกหัด 13) ค่าวัสดุการศึกษา 14) ค่าวัสดุสื่อการเรียนการสอน 15) ค่าวัสดุอุปกรณ์กีฬา 16) ค่าวัสดุคอมพิวเตอร์ 17) ค่าหนังสือห้องสมุด 18) ค่าหนังสือเสริมการเรียน 19) ค่าจ้างครูสอนภาษาต่างประเทศ 20) ค่าใช้จ่ายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

เรียนดี สำนักงานศึกษาให้ความสำคัญของการจัดการศึกษาที่ดี โดยเน้น “ความรู้ คู่คุณธรรม” และส่งเสริมให้นักเรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ ได้แก่ จัดให้มีโรงเรียนสองภาษา จำนวน 10 โรงเรียน จำแนกเป็นหลักสูตรไทย-จีน จำนวน 4 โรงเรียน หลักสูตรไทย-อังกฤษ จำนวน 6 โรงเรียน นอกจากนี้มีการสอนเสริมภาษาอาหรับ จำนวน 30 โรงเรียน ภาษาสเปน 5 โรงเรียน ภาษาญี่ปุ่น 3 โรงเรียน และภาษาจีน 358 โรงเรียน

มีคุณภาพ สำนักงานศึกษาจัดให้มีการประเมินคุณภาพตามแนวนโยบาย SMART SCHOOL เป็นการประกันคุณภาพภายใน และเตรียมความพร้อมในการรับประเมินคุณภาพภายนอกจาก สมศ. สร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาคุณภาพการศึกษา กับสถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงานที่จัดการศึกษาภายนอกสังกัด เช่น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กระทรวงศึกษาธิการ ตลอดจนหน่วยงานภาคเอกชน เช่น บริษัท ซีพีออล บริษัท เซ็นทรัลรีเทล เป็นต้น

ปีการศึกษา 2551 สำนักงานการศึกษาและสำนักงานเขตร่วมจัดการศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งสิ้น 435 โรงเรียน จำแนกตามระดับ ดังนี้

1. ระดับก่อนประถมศึกษา จัดในรูปอนุบาลศึกษา 2 ปี ในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งเปิดสอน 429 โรงเรียน มีนักเรียน 62,268 คน
2. ระดับประถมศึกษา เป็นการศึกษาระดับภาคบังคับ ซึ่งเป็นภารกิจหลัก มี 433 โรงเรียน มีนักเรียน 246,104 คน
3. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เปิดสอน 93 โรงเรียน มีนักเรียน 28,952 คน
4. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 5 โรงเรียน มีนักเรียน 1,254 คน

ทั้งนี้สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร ได้ดำเนินงานด้านการศึกษาตามแผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ.2551 ประกอบด้วย กลยุทธ์ตามยุทธศาสตร์ในแผนบริหารราชการกรุงเทพมหานครหรือนโยบาย มีตัวชี้วัดที่สามารถวัดได้ทั้งผลผลิตและผลลัพธ์ จำนวน 3 ตัวชี้วัด สามารถดำเนินการตามเป้าหมาย 3 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ตามภารกิจของสำนักงานศึกษามีตัวชี้วัด 12 ตัวชี้วัด สามารถดำเนินการตามเป้าหมาย 12 ตัวชี้วัด และกลยุทธ์บูรณาการหรือการสนับสนุนหน่วยงานอื่น มีตัวชี้วัด 6 ตัวชี้วัด สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย 5 ตัวชี้วัด รวมตัวชี้วัดทั้งสิ้น 21 ตัวชี้วัด สามารถดำเนินการได้ 20 ตัวชี้วัด ตัวชี้วัดที่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่กำหนด ได้แก่ ตัวชี้วัดระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตเทียบกับเกณฑ์เฉลี่ยของประเทศ ซึ่งเป้าหมายกำหนดไว้ร้อยละ 90 แต่สามารถดำเนินการได้ร้อยละ 82 เนื่องจากเป็นการเทียบกับเกณฑ์เฉลี่ยของทั้งประเทศในทุกสำนักงานเขต จึงมีบางสำนักงานเขตที่สามารถดำเนินการได้ และบางสำนักงานเขตไม่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย

2.2 สรุปการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เปิดโอกาสให้การปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดการศึกษาได้ทุกระดับตามความพร้อมของท้องถิ่น ทำให้กรุงเทพมหานครสามารถจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนที่มีความพร้อม โดยได้รับความร่วมมือจากสถาบันอุดมศึกษา ทางด้านวิชาการ อีกทั้งชุมชนให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษา

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมเมือง ส่งผลต่อสัมพันธภาพภายในครอบครัว เกิดการหย่าร้าง ครอบครัวแตกแยก ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นสู่รุ่นน้อยลง เพราะขาดสัมพันธ์ใกล้ชิด โดยเฉพาะสังคมไทยยังขาดภูมิคุ้มกันจากการบริโภคผ่านสื่อและเทคโนโลยี มีการรับวัฒนธรรมที่หลากหลาย ทำให้เกิดปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเด็กและเยาวชน นอกจากนี้ยังมีการอพยพย้ายถิ่นเข้าสู่เมืองใหญ่ ทำให้กรุงเทพมหานครมีจำนวนประชากรแฝงจำนวนมากยากต่อการให้บริการการศึกษาได้อย่างทั่วถึง ส่งผลให้ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของกรุงเทพมหานครต้องปรับปรุงเพื่อช่วยให้เด็กและเยาวชนในกรุงเทพมหานครสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและการเข้าสู่สังคม ไม่ตกเป็นทาสจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศที่

เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้การจัดการศึกษาจะต้องส่งเสริมและพัฒนาเด็กให้มีคุณธรรมนำความรู้ เกิดภูมิคุ้มกัน โดยพัฒนาจิตใจควบคู่ไปกับการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แม้ว่ากรุงเทพมหานครจะมีการเปลี่ยนแปลงผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครทุกๆ 4 ปี แต่ผู้บริหารกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่มีนโยบายให้ความสำคัญด้านการจัดการศึกษาในอันดับต้นๆ และมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนการให้บริการการศึกษาทุกระดับ/กลุ่มเป้าหมาย ส่งผลให้กรุงเทพมหานครจัดให้บริการการศึกษาในหลายรูปแบบและหลายระดับทำให้กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์รวมความหลากหลายของการศึกษา มีเครือข่ายการจัดการศึกษาร่วมกับโรงเรียนที่มีชื่อเสียงของภาครัฐ/เอกชนและโรงเรียนต้นแบบของ กทม. เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีงบประมาณสนับสนุนการให้บริการการศึกษาเพิ่มเติมจากรัฐบาลได้ มีสถานศึกษากระจายอยู่ทั่วทุกเขต และมีนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ทันสมัย รวมทั้งบุคลากรมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน และบุคลากรส่วนใหญ่มีความตั้งใจในการทำงาน อย่างไรก็ตามนโยบายของกรุงเทพมหานครมีมากและเร่งด่วน ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ทันกำหนดตามแผนที่วางไว้ และโรงเรียนของกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มีบริเวณจำกัด คับแคบ การพัฒนาทางกายภาพทำได้ยาก และฐานข้อมูลสารสนเทศไม่เพียงพอต่อการนำไปใช้ในการวางแผนและบริหารจัดการ บุคลากรไม่เพียงพอ ขาดตำแหน่งบุคลากรในการบริหารทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2547 บุคลากรบางคนขาดทักษะในการทำงานเฉพาะเรื่อง นอกจากนี้บุคลากรบางคนยังปฏิบัติงานไม่เต็มตามศักยภาพ โดยเฉพาะครูอัตราจ้างขาดความมั่นคงในวิชาชีพทำให้ไม่ทุ่มเทในการปฏิบัติงาน

2.3 วิสัยทัศน์

“สำนักการศึกษาเป็นองค์กรหลักด้านการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้โรงเรียนในสังกัดก้าวไกล ก้าวทันโลก มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคม”

2.4 เป้าประสงค์การพัฒนา (ตามแผนบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2552-2555)

- 2.4.1 จัดบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง
- 2.4.2 นักเรียนมีคุณภาพมาตรฐานสากล
- 2.4.3 โรงเรียนมีมาตรฐานสากลและผลคุณภาพการศึกษาได้อย่างยั่งยืน
- 2.4.4 จัดบริการการศึกษาให้ก้าวไกล ก้าวทันโลก โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี
- 2.4.5 ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ความรู้ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น

2.5 ระบบบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานคร

ระบบบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานคร เป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กรุงเทพมหานคร พ.ศ.2528 และประกาศกรุงเทพมหานคร ลงวันที่ 31 ตุลาคม

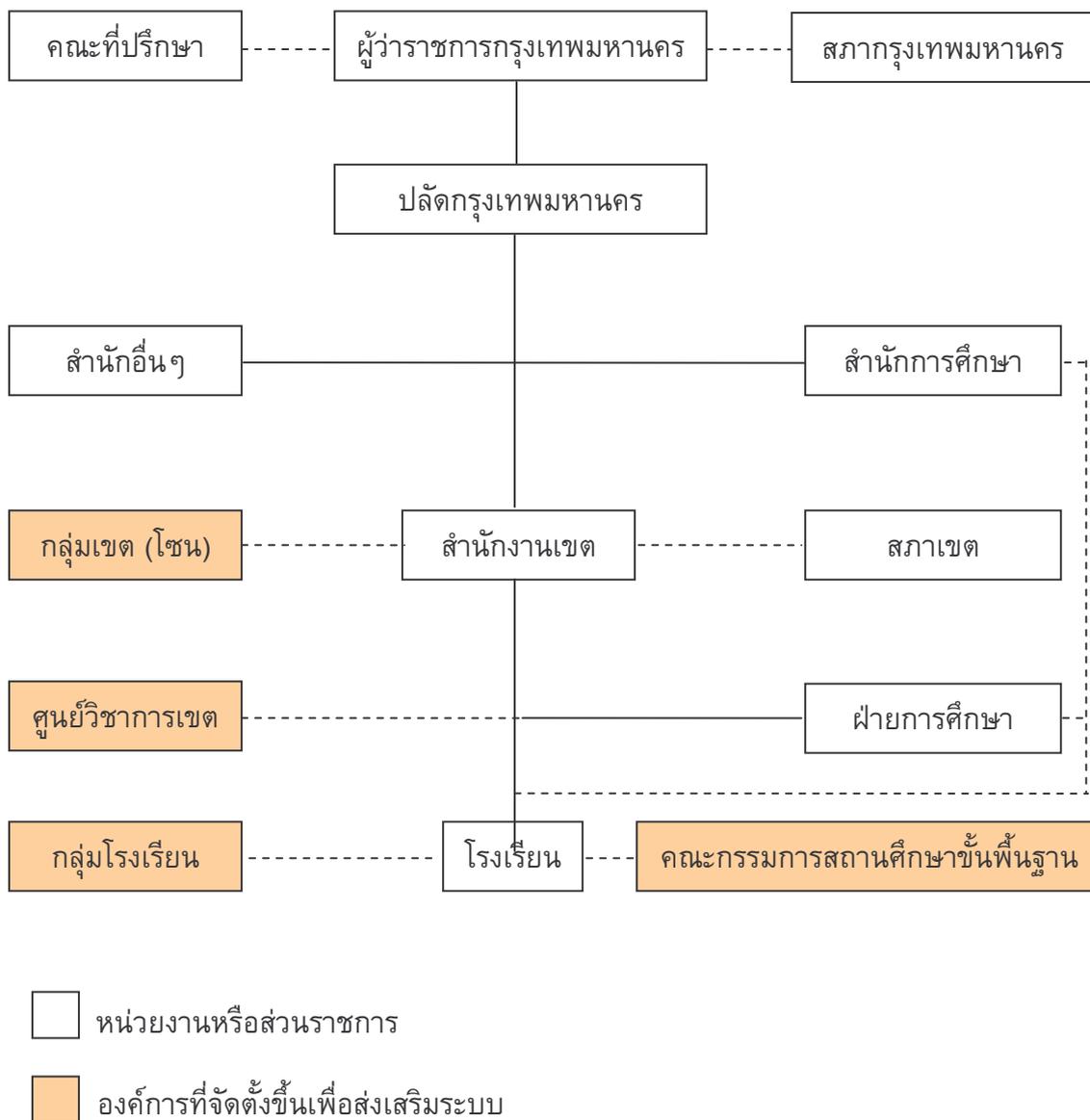
2528 เรื่อง “การจัดระเบียบราชการของกรุงเทพมหานคร” และประกาศกรุงเทพมหานคร ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2528 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 2 เมษายน 2530 เรื่อง “การแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงานและการกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการกรุงเทพมหานคร” มติ ก.ก. ครั้งที่ 61/2541 วันที่ 20 กรกฎาคม 2535 เรื่อง “อนุมัติปรับปรุงโครงสร้างและอัตรากำลังตามแผนอัตรากำลัง 3 ปี ของสำนักงานเขต” ตลอดจนประกาศกรุงเทพมหานคร ลงวันที่ 31 มีนาคม 2535 เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงาน และการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ กรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ 14)

สำนักงานเขต “มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษาและการอบรมดูแลโรงเรียนประถมศึกษา”

ฝ่ายการศึกษา “มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานธุรการ การเงิน บัญชี และพัสดุ จัดทำฎีกาเบิกจ่ายเงินประเภทต่างๆ การควบคุมจัดทำทะเบียนเบิกจ่ายวัสดุครุภัณฑ์ เก็บรักษา รวบรวมกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่งหรือหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง การปฏิบัติตนตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา การกำหนดชื่อโรงเรียน งานกิจกรรมนักเรียนในสถานศึกษา ตรวจเยี่ยมโรงเรียน ร่วมพิธีการและกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ดำเนินการเกี่ยวกับการเจ้าหน้าที่ของข้าราชการครูและลูกจ้างในโรงเรียน และในฝ่ายการศึกษา การนิเทศการศึกษา ดำเนินงานศูนย์วิชาการเขตและปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง”

การบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานคร

การบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานครในส่วนของการประถมศึกษา จัดในลักษณะของสายการบังคับบัญชา ซึ่งผู้มีอำนาจ คือ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตและโรงเรียนตามลำดับ โดยมีสำนักการศึกษาเป็นฝ่ายอำนวยการ หรือหน่วยงานที่ปรึกษาส่งเสริมสนับสนุนในระดับกรุงเทพมหานคร และฝ่ายการศึกษาเป็นส่วนราชการที่ทำหน้าที่เช่นเดียวกันในระดับสำนักงานเขต ซึ่งแสดงเป็นแผนภูมิรูปภาพ ภาพประกอบ 1 ดังนี้

ภาพประกอบ 2 โครงสร้างการบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานคร

ที่มา: สำนักงานยุทธศาสตร์การศึกษา สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2550). สรุปติดตามผลการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. 6.

การแบ่งกลุ่มการปฏิบัติงานของสำนักงานเขต

โดยสำนักการศึกษาได้แบ่งกลุ่มการปฏิบัติงานออกเป็น 6 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย เขตพระนคร เขตดุสิต เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตสัมพันธวงศ์ เขตดินแดง เขตห้วยขวาง เขตพญาไท เขตราชเทวี และเขตวังทองหลาง
2. กลุ่มกรุงเทพใต้ ประกอบด้วย เขตปทุมวัน เขตบางรัก เขตสาทร เขตบางคอแหลม เขตยานนาวา เขตคลองเตย เขตวัฒนา เขตพระโขนง เขตสวนหลวง เขตบางนา และเขตประเวศ
3. กลุ่มกรุงเทพเหนือ ประกอบด้วย เขตจตุจักร เขตบางซื่อ เขตลาดพร้าว เขตหลักสี่ เขตดอนเมือง เขตสายไหม และเขตบางเขน
4. กลุ่มกรุงเทพตะวันออก ประกอบด้วย เขตบางกะปิ เขตสะพานสูง เขตบึงกุ่ม เขตคันนายาว เขตลาดกระบัง เขตมีนบุรี เขตหนองจอก และเขตคลองสามวา
5. กลุ่มกรุงธนเหนือ ประกอบด้วย เขตธนบุรี เขตคลองสาน เขตจอมทอง เขตบางกอกใหญ่ เขตบางกอกน้อย เขตบางพลัด เขตตลิ่งชัน และเขตทวีวัฒนา
6. กลุ่มกรุงธนใต้ ประกอบด้วย เขตภาษีเจริญ เขตบางแค เขตหนองแขม เขตบางขุนเทียน เขตบางบอน เขตราษฎร์บูรณะ และเขตทุ่งครุ

การแบ่งกลุ่มเพื่อพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ได้จัดแบ่งตามสภาพความเหมาะสมของพื้นที่ แต่ละสำนักงานเขต ซึ่งเรียกว่า กลุ่มสำนักงานเขต ซึ่งในแต่ละกลุ่มสำนักงานเขต มีโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก การแบ่งกลุ่มพัฒนาวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มกรุงเทพมหานคร	มีโรงเรียน	จำนวน	41	โรงเรียน
2. กลุ่มกรุงเทพใต้	มีโรงเรียน	จำนวน	75	โรงเรียน
3. กลุ่มกรุงเทพเหนือ	มีโรงเรียน	จำนวน	46	โรงเรียน
4. กลุ่มกรุงเทพตะวันออก	มีโรงเรียน	จำนวน	115	โรงเรียน
5. กลุ่มกรุงธนเหนือ	มีโรงเรียน	จำนวน	89	โรงเรียน
6. กลุ่มกรุงธนใต้	มีโรงเรียน	จำนวน	69	โรงเรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า กรุงเทพมหานคร ได้จัดการศึกษาหลายระดับ และหลายรูปแบบ การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดที่จะศึกษาเฉพาะโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 435 โรงเรียน เท่านั้น และกำหนดให้กลุ่มกรุงเทพตะวันออก เป็นกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีจำนวนโรงเรียนมากที่สุด คือ 114 โรงเรียน สามารถเป็นตัวแทนกลุ่มประชากร โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครได้ และกลุ่มกรุงเทพตะวันออก เป็นกลุ่มเขตที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิจัย เนื่องด้วยปัจจุบันผู้ทำการวิจัยได้รับราชการครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตคลองสามวา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในกลุ่มกรุงเทพตะวันออกเช่นกัน

3. ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่ 2 ของกลุ่ม กรุงเทพมหานครวันออก สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร

ผลการประเมินการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาที่ดำเนินการตรวจสอบโดยสำนักงาน
รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) “สมศ.” รอบที่สอง (พ.ศ.2549-
2551) โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มโรงเรียน คือ กลุ่มที่ 1 โรงเรียนที่ได้มาตรฐานของสำนักงานรับรอง
มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) “สมศ.” รอบที่สอง ได้แก่ โรงเรียนที่ได้
มาตรฐาน สมศ. หมายถึง สถานศึกษาที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี ที่มีค่าเฉลี่ยของผลประเมิน
ทั้ง 14 มาตรฐาน มากกว่า 2.50 และไม่มีมาตรฐานใดอยู่ในระดับปรับปรุง มีทั้งหมด 109 โรงเรียน
และโรงเรียนที่ไม่ได้มาตรฐาน สมศ. หมายถึง สถานศึกษาที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้และ
ปรับปรุง สถานศึกษาที่มีผลการประเมินระดับพอใช้ ที่มีค่าเฉลี่ยของผลประเมินทั้ง 14 มาตรฐาน
อยู่ในช่วง 1.75 ถึง 2.50 หรือที่มีค่าเฉลี่ยของผลประเมินทั้ง 14 มาตรฐาน มากกว่า 2.50 แต่มีบาง
มาตรฐานอยู่ในระดับปรับปรุง และสถานศึกษาที่มีคุณภาพระดับปรับปรุง ค่าเฉลี่ยของผลประเมินทั้ง
14 มาตรฐาน ต่ำกว่า 1.75 มีทั้งหมด 6 โรงเรียน จากรายงานของ สมศ. โรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ใน
ในกลุ่มกรุงเทพวันออก เป็นโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. อยู่ในระดับดี และอยู่ในระดับพอใช้ โดย
ไม่มีโรงเรียนใดเลยในกลุ่มกรุงเทพวันออกที่ได้ผลการประเมินต้องปรับปรุง

**3.1 โรงเรียนที่ได้มาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ
การศึกษา (องค์การมหาชน) “สมศ.” รอบที่ 2 (ผ่านทุกมาตรฐาน) มีทั้งหมด 58 โรงเรียน ได้แก่**

**สำนักงานเขตบางกะปิ มี 10 โรงเรียน (จากเดิม สำนักงานเขตบางกะปิ มี 11
โรงเรียน ยกเว้น โรงเรียนมัธยมบ้านบางกะปิ เนื่องจากเปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นถึง
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ถึงแม้ว่าจะเป็นโรงเรียนในกลุ่มกรุงเทพวันออก แต่เป็นโรงเรียน
ที่เปิดทำการสอนในระดับมัธยมศึกษา) ผ่าน 5 แห่ง ได้แก่**

1. โรงเรียนสุเหร่าคลองจั่น สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. โรงเรียนวัดเทพศิลา สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. โรงเรียนวัดศรีบุญเรือง สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
4. โรงเรียนสำลี (ราษฎร์บำรุง) สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 6

5. โรงเรียนวัดบึงทองหลาง สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สำนักงานเขตสะพานสูง มี 6 โรงเรียน ผ่าน 1 แห่ง ได้แก่

1. โรงเรียนสมโภชน์กรุงอนุสรณ์ (200 ปี) สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6

สำนักงานเขตบึงกุ่ม มี 8 โรงเรียน ผ่าน 6 แห่ง ได้แก่

1. โรงเรียนวัดบางเตย สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. โรงเรียนคลองลำเจียก สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. โรงเรียนวัดนวลจันทร์ สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
4. โรงเรียนคลองกุ่ม สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
5. โรงเรียนพิชัยพัฒนา สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
6. โรงเรียนแย้มจาดวิชชาอนุสรณ์ สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษา

ตอนต้น

สำนักงานเขตคันนายาว มี 2 โรงเรียน ผ่าน 2 แห่ง ได้แก่

1. โรงเรียนคันนายาว สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. โรงเรียนจินดาบำรุง สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สำนักงานเขตลาดกระบัง มี 20 โรงเรียน ผ่าน 14 แห่ง ได้แก่

1. โรงเรียนชุมทอง (เพชรทองคำอุปถัมภ์) สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. โรงเรียนแดงเป่า (สิงสุขบูรณะ) สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. โรงเรียนตำบลชุมทอง (ประชาอุทิศ) สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
4. โรงเรียนประสานสามัคคี สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
5. โรงเรียนวัดชุมทอง สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
6. โรงเรียนวัดทิพพาวาส สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
7. โรงเรียนวัดบำรุงริน สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
8. โรงเรียนวัดบึงบัว สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
9. โรงเรียนวัดปลุกศรัทธา สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
10. โรงเรียนวัดปากบึง สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
11. โรงเรียนวัดพลมานีย์ (วิมลชินวัตรอุปถัมภ์) สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
12. โรงเรียนวัดลานบุญ สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
13. โรงเรียนวัดลำพะอง (ราษฎร์จำเริญบำรุง) สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
14. โรงเรียนวัดสังฆราชา สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สำนักงานเขตมีนบุรี มี 13 โรงเรียน ผ่าน 5 แห่ง ได้แก่

ปีที่ 6

1. โรงเรียนคลองสองต้นนุ่น สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษา
2. โรงเรียนบ้านเกาะ สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
3. โรงเรียนมีนบุรี สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
4. โรงเรียนวัดทองสัมฤทธิ์ สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
5. โรงเรียนศาลาคู้ สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สำนักงานเขตหนองจอก มี 37 โรงเรียน ผ่าน 13 แห่ง ได้แก่

ปีที่ 6

1. โรงเรียนคารีอุปถัมภ์ สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. โรงเรียนนิลราชบุรีอุปถัมภ์ สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษา
3. โรงเรียนบ้านเจียรต๊อบ สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
4. โรงเรียนบ้านลำตันกล้วย สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 6

5. โรงเรียนวัดพระยาปลา สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 6

6. โรงเรียนวัดสามง่าม สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
7. โรงเรียนวัดสีชมพู สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
8. โรงเรียนวัดใหม่กระทุ่มล้ม สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
9. โรงเรียนศิริวังวิทยาคาร สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
10. โรงเรียนสุเหร่านาต๊อบ สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
11. โรงเรียนสุเหร่าอีรว สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
12. โรงเรียนหลวงแพ่ง สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
13. โรงเรียนอิสลามลำไทร สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สำนักงานเขตคลองสามวา มี 18 โรงเรียน ผ่าน 12 แห่ง ได้แก่

มัธยมศึกษาตอนต้น

ประถมศึกษาปีที่ 6

ประถมศึกษาปีที่ 6

1. โรงเรียนกลางคลองสอง สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. โรงเรียนบางชัน (ปลื้มวิทยานุสรณ์) สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
3. โรงเรียนบ้านแบนชะโด สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
4. โรงเรียนบ้านหนองระแหง (ชมแสงประชานุกูล) สอนระดับชั้นอนุบาลระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
5. โรงเรียนประชาราษฎร์อุปถัมภ์วิทยา สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

6. โรงเรียนวัดคูบัว สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
 7. โรงเรียนวัดพระยาสุเรนทร์ (บุญมีอนุกุล) สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

8. โรงเรียนวัดสุขใจ สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 9. โรงเรียนวัดสุทธิสะอาด สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 10. โรงเรียนสุเหร่าเกาะขุนเณร สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

11. โรงเรียนสุเหร่าคลองสี่ สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 12. โรงเรียนสุเหร่าคลองหนึ่ง สอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3.2 โรงเรียนที่ได้มาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) “สมศ.” รอบที่ 2 (ผ่านบางมาตรฐาน) มีทั้งหมด 56 โรงเรียน ได้แก่

สำนักงานเขตบางกะปิ มี 5 โรงเรียน ได้แก่

1. โรงเรียนไขศรีปราโมชอนุสรณ์ ได้แก่ มาตรฐานที่ 4
2. โรงเรียนคลองกะจะ ได้แก่ มาตรฐานที่ 4, 5 และ 9
3. โรงเรียนบ้านบางกะปิ ได้แก่ มาตรฐานที่ 4
4. โรงเรียนสุเหร่าวังใหญ่ ได้แก่ มาตรฐานที่ 4
5. โรงเรียนสุเหร่าหัวหมากน้อย ได้แก่ มาตรฐานที่ 4 และ 5

สำนักงานเขตสะพานสูง มี 5 โรงเรียน ได้แก่

1. โรงเรียนวัดลาดบัวขาว ได้แก่ มาตรฐานที่ 5
2. โรงเรียนสามแยกคลองหล่อแหล ได้แก่ มาตรฐานที่ 5
3. โรงเรียนสุเหร่าซีร้อ ได้แก่ มาตรฐานที่ 5
4. โรงเรียนสุเหร่าทับช้างคลองบน ได้แก่ มาตรฐานที่ 5
5. โรงเรียนสุเหร่าลาดบัวขาว ได้แก่ มาตรฐานที่ 9

สำนักงานเขตบึงกุ่ม มี 2 โรงเรียน ได้แก่

1. โรงเรียนประสาทวิทยา ได้แก่ มาตรฐานที่ 5
2. โรงเรียนวัดพิชัย ได้แก่ มาตรฐานที่ 5

สำนักงานเขตลาดกระบัง มี 6 โรงเรียน ได้แก่

1. โรงเรียนเคหะชุมชนลาดกระบัง ได้แก่ มาตรฐานที่ 4 และ 5
2. โรงเรียนวัดราชโกษา ได้แก่ มาตรฐานที่ 4 และ 5
3. โรงเรียนวัดลาดกระบัง ได้แก่ มาตรฐานที่ 5 และ 11
4. โรงเรียนวัดสุทธาโกชน์ ได้แก่ มาตรฐานที่ 5
5. โรงเรียนสุเหร่าลำนายโส ได้แก่ มาตรฐานที่ 5
6. โรงเรียนแสงหิรัญวิทยา ได้แก่ มาตรฐานที่ 5

สำนักงานเขตมีนบุรี มี 8 โรงเรียน ได้แก่

1. โรงเรียนคลองสาม ได้แก่ มาตรฐานที่ 4
2. โรงเรียนบึงขวาง ได้แก่ มาตรฐานที่ 5
3. โรงเรียนวังเล็กวิทยานุสรณ์ ได้แก่ มาตรฐานที่ 4 และ 9
4. โรงเรียนวัดบำเพ็ญเหนือ ได้แก่ มาตรฐานที่ 4
5. โรงเรียนวัดแสนสุข ได้แก่ มาตรฐานที่ 5
6. โรงเรียนวัดใหม่ลำนกแขวก ได้แก่ มาตรฐานที่ 4
7. โรงเรียนสุเหร่าทรายกองดิน ได้แก่ มาตรฐานที่ 5
8. โรงเรียนสุเหร่าบางชัน ได้แก่ มาตรฐานที่ 5

สำนักงานเขตหนองจอก มี 24 โรงเรียน ได้แก่

1. โรงเรียนคลองสอง ได้แก่ มาตรฐานที่ 13
2. โรงเรียนผลลิ่งรุ่งเรือง ได้แก่ มาตรฐานที่ 5
3. โรงเรียนลำเจติย์ ได้แก่ มาตรฐานที่ 4 และ 6
4. โรงเรียนลำบุหรี่ปวง ได้แก่ มาตรฐานที่ 4 และ 9
5. โรงเรียนลำผักชี ได้แก่ มาตรฐานที่ 4 และ 12
6. โรงเรียนทรัพย์สโมสร ได้แก่ มาตรฐานที่ 4
7. โรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง ได้แก่ มาตรฐานที่ 9
8. โรงเรียนวัดลำต้อยติ่ง ได้แก่ มาตรฐานที่ 4
9. โรงเรียนวัดเสนเกษม ได้แก่ มาตรฐานที่ 4 และ 6
10. โรงเรียนวัดหนองจอก (ภักดีนรเศรษฐ) ได้แก่ มาตรฐานที่ 4 และ 5
11. โรงเรียนวัดใหม่เจริญราษฎร์ ได้แก่ มาตรฐานที่ 4 และ 9
12. โรงเรียนวัดอยู่ตะเภา ได้แก่ มาตรฐานที่ 5
13. โรงเรียนสังฆประชาอนุสรณ์ ได้แก่ มาตรฐานที่ 4 และ 5
14. โรงเรียนสามแยกท่าไข่ ได้แก่ มาตรฐานที่ 4 และ 6
15. โรงเรียนสุเหร่าคลองแก้ว ได้แก่ มาตรฐานที่ 5
16. โรงเรียนสุเหร่าคลองสิบ ได้แก่ มาตรฐานที่ 4 และ 9
17. โรงเรียนสุเหร่าคลองสิบเอ็ด ได้แก่ มาตรฐานที่ 4, 5 และ 6
18. โรงเรียนสุเหร่าบ้านเกาะ ได้แก่ มาตรฐานที่ 4, 5 และ 9
19. โรงเรียนสุเหร่าลำแขก ได้แก่ มาตรฐานที่ 4
20. โรงเรียนสุเหร่าศาลาแดง ได้แก่ มาตรฐานที่ 4, 5 และ 9
21. โรงเรียนสุเหร่าสนามกลางลำ ได้แก่ มาตรฐานที่ 13
22. โรงเรียนสุเหร่าหะยีมิณา ได้แก่ มาตรฐานที่ 5
23. โรงเรียนสุเหร่าใหม่ ได้แก่ มาตรฐานที่ 4 และ 5

24. โรงเรียนหนองจอกพิทยานุสรณ์ ได้แก่ มาตรฐานที่ 4 และ 6
สำนักงานเขตคลองสามวา มี 6 โรงเรียน ได้แก่

1. โรงเรียนวัดบัวแก้ว ได้แก่ มาตรฐานที่ 5
2. โรงเรียนวัดแป้นทอง ได้แก่ มาตรฐานที่ 5
3. โรงเรียนวัดลำกระดาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 4
4. โรงเรียนวัดศรีสุข (แย้มเยื้อนอุปถัมภ์) ได้แก่ มาตรฐานที่ 5
5. โรงเรียนสุเหร่าสามวา (ชุมชนเวทย์สถุภักุทิศ) ได้แก่ มาตรฐานที่ 5 และ 9
6. โรงเรียนสุเหร่าแสนแสบ ได้แก่ มาตรฐานที่ 5

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา

มาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2548: 27-36) ได้กำหนดไว้ ดังนี้

4.1 มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ

มาตรฐานความรู้

1. มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบริหารการศึกษาหรือเทียบเท่าหรือคุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรอง โดยมีความรู้ ดังต่อไปนี้

- 1.1 หลักและกระบวนการบริหารการศึกษา
- 1.2 นโยบายและการวางแผนการศึกษา
- 1.3 การบริหารด้านวิชาการ
- 1.4 การบริหารด้านธุรการ การเงิน พัสดุและอาคารสถานที่
- 1.5 การบริหารงานบุคคล
- 1.6 การบริหารกิจการนักเรียน
- 1.7 การประกันคุณภาพการศึกษา
- 1.8 การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 1.9 การบริหารการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน
- 1.10 คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

2. ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการบริหารสถานศึกษาที่คณะกรรมการคุรุสภารับรอง
มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ

- 2.1 มีประสบการณ์ด้านปฏิบัติการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี หรือ
- 2.2 มีประสบการณ์ด้านปฏิบัติการสอนและต้องมีประสบการณ์ในตำแหน่งหัวหน้าหมวด/หัวหน้าสาย/หัวหน้างาน/ตำแหน่งบริหารอื่นๆ ในสถานศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี

4.2 สารระความรู้ และสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา

1. หลักและกระบวนการบริหารการศึกษา

สารระความรู้

- 1.1 หลักและทฤษฎีทางการบริหารและการบริหารการศึกษา
- 1.2 ระบบและกระบวนการบริหารและการจัดการการศึกษายุคใหม่
- 1.3 การสร้างวิสัยทัศน์ในการบริหารและจัดการการศึกษา
- 1.4 บริบทและแนวโน้มการจัดการการศึกษา

สมรรถนะ

- 1.1 สามารถนำความรู้ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีทางการบริหารการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการบริหารการศึกษา
- 1.2 สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้ในการบริหารจัดการการศึกษา
- 1.3 สามารถกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายของการศึกษา
- 1.4 สามารถจัดองค์กร โครงสร้างการบริหาร และกำหนดภารกิจของครูและบุคลากรทางการศึกษาได้เหมาะสม

2. นโยบายและการวางแผนการศึกษา

สารระความรู้

- 2.1 พื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยีที่มีผลต่อการจัดการศึกษา
- 2.2 ระบบและทฤษฎีการวางแผน
- 2.3 การวิเคราะห์และการกำหนดนโยบายการศึกษา
- 2.4 การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 2.5 การพัฒนานโยบายการศึกษา
- 2.6 การประเมินนโยบายการศึกษา

สมรรถนะ

- 2.1 สามารถวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำนโยบายการศึกษา
- 2.2 สามารถกำหนดนโยบาย วางแผนการดำเนินงานและประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา
- 2.3 สามารถจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่มุ่งให้เกิดผลดี คุ่มค่าต่อการศึกษา สังคมและสิ่งแวดล้อม
- 2.4 สามารถนำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ
- 2.5 สามารถติดตาม ประเมิน และรายงานผลการดำเนินงาน

4.3 การบริหารด้านวิชาการ

1. หลักและกระบวนการบริหารการศึกษา

สาระความรู้

- 1.1 การบริหารจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 1.2 หลักการและรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร
- 1.3 การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
- 1.4 หลักและแนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศ
- 1.5 กลยุทธ์การนิเทศการศึกษา
- 1.6 การวางแผนและการประเมินผลการนิเทศการศึกษา
- 1.7 ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา
- 1.8 หลักการและเทคนิคการวัดและประเมินผลทางการศึกษา
- 1.9 สถิติและคอมพิวเตอร์เพื่อการวิจัย

สมรรถนะ

- 1.1 สามารถบริหารจัดการการเรียนรู้
- 1.2 สามารถพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.3 สามารถนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา
- 1.4 สามารถส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้

4.4 การบริหารด้านธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่

1. หลักและกระบวนการบริหารการศึกษา

สาระความรู้

- 1.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่
- 1.2 การจัดวางระบบควบคุมภายใน
- 1.3 เทคนิคการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา

สมรรถนะ

- 1.1 สามารถจัดระบบงานสารบรรณได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 1.2 สามารถบริหารจัดการงบประมาณอย่างถูกต้องและเป็นระบบ
- 1.3 สามารถวางระบบการบริหารและจัดการทรัพยากรภายในสถานศึกษาได้อย่าง

มีประสิทธิภาพ

- 1.4 สามารถพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

4.5 การบริหารงานบุคคล

1. หลักและกระบวนการบริหารการศึกษา

สาระความรู้

1.1 หลักการบริหารงานบุคคล

สมรรถนะ

1.1 สามารถสรรหาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพเข้ามาปฏิบัติงาน

1.2 สามารถจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับหน้าที่ที่รับผิดชอบ

1.3 สามารถพัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ

1.4 สามารถเสริมสร้างขวัญและกำลังใจสำหรับครูและบุคลากรในสถานศึกษา

1.5 สามารถให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาการทำงานให้แก่ครูและบุคลากรใน

สถานศึกษา

4.6 การบริหารกิจการนักเรียน

1. หลักและกระบวนการบริหารการศึกษา

สาระความรู้

1.1 คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

1.2 ระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

1.3 การจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน

สมรรถนะ

1.1 สามารถบริหารจัดการให้เกิดกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียน

1.2 สามารถบริหารจัดการให้เกิดงานบริการผู้เรียน

1.3 สามารถส่งเสริมการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนในด้านต่าง ๆ

1.4 สามารถส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรมและความสามัคคีในหมู่คณะ

4.7 การประกันคุณภาพการศึกษา

1. หลักและกระบวนการบริหารการศึกษา

สาระความรู้

1.1 หลักการ และกระบวนการในการประกันคุณภาพการศึกษา

1.2 องค์ประกอบของการประกันคุณภาพการศึกษา

1.3 มาตรฐานการศึกษา

1.4 การประกันคุณภาพภายในและภายนอก

1.5 บทบาทของผู้บริหารในการประกันคุณภาพการศึกษา

สมรรถนะ

- 1.1 สามารถจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา
- 1.2 สามารถประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 1.3 สามารถจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอก

4.8 การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ**1. หลักและกระบวนการบริหารการศึกษา****สาระความรู้**

- 1.1 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา
- 1.2 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ
- 1.3 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้

สมรรถนะ

- 1.1 สามารถใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม
- 1.2 สามารถประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำมาปรับปรุงการบริหารจัดการ
- 1.3 สามารถส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา

4.9 การบริหารการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน**1. หลักและกระบวนการบริหารการศึกษา****สาระความรู้**

- 1.1 หลักการประชาสัมพันธ์
- 1.2 กลยุทธ์การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

สมรรถนะ

- 1.1 สามารถบริหารจัดการข้อมูลข่าวสารไปสู่ผู้เรียนครูและบุคลากรในสถานศึกษา
- 1.2 สามารถเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารและกิจกรรมของสถานศึกษาไปสู่ชุมชน
- 1.3 สามารถใช้ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมในการประชาสัมพันธ์
- 1.4 สามารถสร้างกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน โดยมีเป้าหมายในการเข้าไปช่วยเหลือชุมชนและเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม
- 1.5 สามารถระดมทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษา

4.10 คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

(จากรุวรรณ พลอยดวงรัตน์. 2550: ออนไลน์) ได้สรุปคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้

1. หลักและกระบวนการบริหารการศึกษา

สาระความรู้

- 1.1 คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหาร
- 1.2 จรรยาบรรณของวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา
- 1.3 การพัฒนาจริยธรรมผู้บริหารให้ปฏิบัติตนในกรอบคุณธรรม
- 1.4 การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance)

สมรรถนะ

- 1.1 เป็นผู้นำเชิงคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี
- 1.2 ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา
- 1.3 ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้ร่วมงานมีคุณธรรมและจริยธรรมที่เหมาะสม

4.11 มาตรฐานการปฏิบัติงาน

มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพทางการบริหาร การศึกษา

คุณสมบัติเบื้องต้นที่สำคัญประการหนึ่งของผู้บริหารมืออาชีพ คือ การเข้าร่วมเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ ด้วยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพ ได้แก่ การเป็นผู้ริเริ่ม ผู้ร่วมงาน ผู้ร่วมจัดงานหรือกิจกรรม รวมทั้งการเป็นผู้เสนอผลงาน และเผยแพร่ผลงานขององค์กร เพื่อให้สมาชิกยอมรับและเห็นคุณประโยชน์ของผู้บริหารที่มีต่อการพัฒนาองค์กรตลอดจนการนำองค์กรให้เป็นที่ยอมรับของสังคมโดยรวม

มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับการพัฒนาของบุคลากร ผู้เรียน และชุมชน

ผู้บริหารมืออาชีพแสดงความรัก ความเมตตา และความปรารถนาดีต่อองค์กร ผู้ร่วมงาน ผู้เรียน และชุมชน ด้วยการตัดสินใจในการทำงานต่างๆ เพื่อผลการพัฒนาที่จะเกิดขึ้นกับทุกฝ่าย การตัดสินใจของผู้บริหารต้องผ่านกระบวนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับผลของการกระทำ เนื่องจากการตัดสินใจของผู้บริหารมีผลต่อองค์กรโดยรวม ผู้บริหารจึงต้องเลือกแต่กิจกรรมที่จะนำไปสู่ผลดี ผลทางบวก ผลต่อการพัฒนาของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และระมัดระวังไม่ให้เกิดผลทางลบโดยมิได้ตั้งใจ ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่ความไว้วางใจ ความศรัทธาและความรู้สึกเป็นที่พึงไต่ของบุคคลทั้งปวง

มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ

ความสำเร็จของการบริหาร อยู่ที่การดำเนินการเพื่อให้บุคลากรในองค์กร หรือผู้ร่วมงานได้มีการพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพผู้บริหารมืออาชีพต้องหาวิธีพัฒนาร่วมงานโดยการศึกษาจุดเด่น จุดด้อยของผู้ร่วมงาน กำหนดจุดพัฒนาของแต่ละคน และเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมกับการพัฒนาด้านนั้นๆ แล้วใช้เทคนิคการบริหารและการนิเทศภายในให้ผู้ร่วมงานได้ลงมือปฏิบัติจริง ประเมิน ปรับปรุง ให้ผู้ร่วมงานรู้ศักยภาพ เลือกแนวทางที่เหมาะสมกับตนและลงมือปฏิบัติจนเป็นผลให้ศักยภาพของผู้ร่วมงานเพิ่มพูนพัฒนาก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้งนำไปสู่การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนงานขององค์กรให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง

ผู้บริหารมืออาชีพวางแผนงานขององค์กรได้อย่างมียุทธศาสตร์เหมาะสมกับเงื่อนไขข้อจำกัดของผู้เรียน ครู ผู้ร่วมงาน ชุมชน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับนโยบาย แนวทาง เป้าหมายของการพัฒนา เมื่อนำไปปฏิบัติจนเกิดผลต่อการพัฒนาอย่างแท้จริง แผนงานต้องมีกิจกรรมสำคัญที่นำไปสู่ผลของการพัฒนา ความสอดคล้องของเป้าหมาย กิจกรรม และผลงาน ถือเป็นคุณภาพสำคัญที่นำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพสูง มีความคุ้มค่าและเกิดผลอย่างแท้จริง

มาตรฐานที่ 5 พัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูง

ขึ้นเป็นลำดับ นวัตกรรมการบริหารเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้บริหารในการนำไปสู่ผลงานที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงขึ้นเป็นลำดับ

ผู้บริหารมืออาชีพต้องมีความรู้ในการบริหารแนวใหม่ๆ เลือกและปรับปรุง ใช้นวัตกรรมได้หลากหลาย ตรงกับสภาพการณ์ เงื่อนไข ข้อจำกัดของงานและองค์กร จนนำไปสู่ผลได้จริง เพื่อให้องค์กรก้าวหน้าพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้ง ผู้ร่วมงานทุกคนได้ใช้ศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ มีความภาคภูมิใจในผลงานร่วมกัน

มาตรฐานที่ 6 ปฏิบัติงานขององค์กรโดยเน้นผลถาวร

ผู้บริหารมืออาชีพเลือกและใช้กิจกรรมการบริหารที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นของบุคลากรและองค์กร จนบุคลากรมีนิสัยในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ผู้บริหารต้องมีความเพียรพยายาม กระตุน ยั่วยุ ทำท่าย ให้บุคลากรมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ และชื่นชมผลสำเร็จเป็นระยะๆ จึงควรเริ่มจากการริเริ่ม การร่วมพัฒนา การสนับสนุนข้อมูล และให้กำลังใจให้บุคลากรศึกษาค้นคว้า ปฏิบัติ และปรับปรุงงานต่างๆ ได้ด้วยตนเอง จนเกิดเป็นค่านิยมในการพัฒนางานตามภาวะปกติ อันเป็นบุคลิกภาพที่พึงปรารถนาของบุคลากรและองค์กร รวมทั้งบุคลากรทุกคนชื่นชมและศรัทธาในความสามารถของตน

มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ

ผู้บริหารมืออาชีพสามารถนำเสนอผลงานที่ได้ทำสำเร็จแล้ว ด้วยการรายงานผลที่แสดงถึงการวิเคราะห์งานอย่างรอบคอบ ครอบคลุมการกำหนดงานที่จะนำไปสู่ผลแห่งการพัฒนาลง

มือปฏิบัติจริง และผลที่ปรากฏมีหลักฐานยืนยันชัดเจน การนำเสนอรายงานเป็นโอกาสที่ผู้บริหารจะได้คิดทบทวนถึงงานที่ได้ทำไปแล้วว่ามีข้อจำกัด ผลดี ผลเสีย และผลกระทบที่มีได้ระวังไว้อย่างไร ถ้าผลงานเป็นผลดี จะชื่นชม ภาคภูมิใจได้ในส่วนใด นำเสนอให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นได้อย่างไร ถ้าผลงานยังไม่สมบูรณ์จะปรับปรุงเพิ่มเติมได้อย่างไร และจะนำประสบการณ์ที่ได้พบไปใช้ประโยชน์ในการทำงานต่อไปอย่างไร คุณประโยชน์อีกประการหนึ่งของรายงานที่ดี คือ การนำผลการประเมินไปใช้ในการประเมินตนเอง รวมทั้งการทำให้เกิดความรู้สึกชื่นชมของผู้ร่วมปฏิบัติงานทุกคน การที่ผู้ปฏิบัติงานได้เรียนรู้เกี่ยวกับความสามารถและศักยภาพของตน เป็นขั้นตอนสำคัญอย่างหนึ่งที่จะนำไปสู่การรู้คุณค่าแห่งตน

มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

ผู้บริหารมีหน้าที่แนะนำ ตักเตือน ควบคุม กำกับดูแลบุคลากรในองค์กร การที่จะปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวให้ได้ผลดี ผู้บริหารต้องประพฤติปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดี มิฉะนั้นคำแนะนำ ตักเตือน หรือการกำกับดูแลของบริหารจะขาดความสำคัญ ไม่เป็นที่ยอมรับของบุคลากรในองค์กร ผู้บริหารที่ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในทุกๆ ด้าน เช่น ด้านคุณธรรม จริยธรรม ความยุติธรรมและบุคลิกภาพจะมีผลสูงต่อการยอมรับของบุคลากร ทำให้เกิดความเชื่อถือศรัทธาต่อการบริหารงาน จนสามารถปฏิบัติตามได้ด้วยความพึงพอใจ

มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นอย่างสร้างสรรค์

หน่วยงานการศึกษาเป็นองค์กรหนึ่งที่อยู่ในชุมชน และเป็นส่วนหนึ่งของระบบสังคม ซึ่งมีองค์กรอื่นๆ เป็นองค์กรประกอบ ทุกหน่วยงานมีหน้าที่ร่วมมือกันพัฒนาสังคมตามบทบาทหน้าที่ ผู้บริหารสถานศึกษา/ผู้บริหารการศึกษาเป็นบุคลากรสำคัญของสังคมหรือชุมชนที่จะชี้แนะแนวทางการพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้าตามทิศทางที่ต้องการ ผู้บริหารมีอาชีพต้องร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นในการเสนอแนวทางปฏิบัติ แนะนำ ปรับปรุงการปฏิบัติ และแก้ปัญหาของชุมชนหรือหน่วยงานอื่น เพื่อให้เกิดผลดีต่อสังคมส่วนรวม ในลักษณะร่วมคิดร่วมวางแผน และร่วมปฏิบัติด้วยความเต็มใจ เต็มความสามารถ พร้อมทั้งยอมรับความสามารถ รับฟังความคิดเห็นและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ความสามารถของตนอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศประชาธิปไตยและการร่วมมือกันในสังคม นำไปสู่การยอมรับและศรัทธาอย่างภาคภูมิใจ

มาตรฐานที่ 10 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

ความประทับใจของผู้ร่วมงานที่มีต่อผู้บริหารองค์กรอย่างหนึ่ง คือความเป็นผู้รอบรู้ ทันสมัยรู้อย่างกว้างขวางและมองไกล ผู้บริหารมีอาชีพจึงต้องติดตามการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลกทุกๆ ด้าน จนสามารถสนทนากับผู้อื่นด้วยข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย และนำข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่ได้รับมาใช้ในการพัฒนางานและผู้ร่วมงาน การตื่นตัว การรับรู้ และการมีข้อมูลข่าวสารสารสนเทศเหล่านี้ นอกจากเป็นประโยชน์ต่องานพัฒนาแล้ว ยังนำมาซึ่งการยอมรับและความรู้สึกเชื่อถือของผู้ร่วมงาน อันเป็นเงื่อนไขเบื้องต้นที่จะนำไปสู่การพัฒนาที่ลึกซึ้งต่อเนื่องต่อไป

มาตรฐานที่ 11 เป็นผู้นำและสร้างผู้นำ

ผู้บริหารมีอาชีพสร้างวัฒนธรรมขององค์กรด้วยการพูดนำ ปฏิบัตินำ และจัดระบบงานให้สอดคล้องกับวัฒนธรรม โดยการให้รางวัลแก่ผู้ที่ทำงานได้สำเร็จแล้ว จนนำไปสู่การพัฒนาตนเอง คิดได้เอง ตัดสินใจได้เอง พัฒนาได้เองของผู้ร่วมงานทุกคน ผู้บริหารมีอาชีพจึงต้องแสดงออกอย่างชัดเจนและสม่ำเสมอเกี่ยวกับวัฒนธรรมขององค์กร เพื่อให้ผู้ร่วมงานมีความมั่นใจในการปฏิบัติ จนสามารถเลือกการกระทำที่สอดคล้องกับวัฒนธรรม แสดงออกและชื่นชมได้ด้วยตนเอง ผู้บริหารจึงต้องสร้างความรู้สึกระบบความสำเร็จให้แก่บุคลากรแต่ละคนและทุกคนจนเกิดภาพความเป็นผู้นำในทุกระดับนำไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง

มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์

การพัฒนาองค์กรให้ก้าวหน้าอย่างยั่งยืนสอดคล้องกับความก้าวหน้าของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างไม่หยุดยั้ง ผู้บริหารจำเป็นต้องรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถปรับงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและสามารถจัดการกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้สอดคล้อง สมดุลและเสริมสร้างซึ่งกันและกัน ผู้บริหารมีอาชีพจึงต้องตื่นตัวอยู่เสมอ มองเห็นการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วรอบด้าน รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงในอนาคต และกล้าที่จะตัดสินใจดำเนินการเพื่อผลในอนาคตอย่างไรก็ตามการรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงนี้ ย่อมเป็นสิ่งประกันได้ว่า การเสี่ยงในอนาคตจะมีโอกาสผิดพลาดน้อยลง การที่องค์กรปรับได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงนี้ ย่อมเป็นผลให้องค์กรพัฒนาอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับความก้าวหน้าของโลกตลอดไป

4.12 มาตรฐานการปฏิบัติตน

จรรยาบรรณต่อตนเอง

1. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

2. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

3. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์ และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

4. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ

5. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ

6. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์ และผู้รับบริการ

7. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาคโดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

8. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาพึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

จรรยาบรรณต่อสังคม

9. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์ และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

5. การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน

5.1 แนวคิดหลักในการบริหารงานด้านกิจการนักเรียน

การบริหารงานกิจการนักเรียน เป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อสนองภารกิจของสถานศึกษาด้านกิจการนักเรียน ให้สามารถสร้างระเบียบ วินัย และคุณลักษณะนักเรียนตามเป้าหมายของโรงเรียน ที่มีรูปแบบเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของโรงเรียน ซึ่งจัดตั้งขึ้น สำหรับงานกิจการนักเรียนนั้น แม้จะเป็นเพียงงานสนับสนุนงานการเรียนการสอน แต่งานกิจการนักเรียนก็มีความสำคัญต่อนักเรียนอย่างยิ่ง ทางโรงเรียนจึงต้องจัดให้มีงานกิจการนักเรียนในโรงเรียน ทั้งนี้หากจะพิจารณาถึงความมุ่งหมายของงานกิจการนักเรียนแล้วจะพบว่า งานกิจการนักเรียนนั้นมุ่งส่งเสริมการเรียนรู้และชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียนในโรงเรียนให้ดำเนินไปด้วยดี มีความปกติสุข ตลอดไปจนถึงการมุ่งพัฒนาบุคลิกภาพ การมีวินัยในตนเอง การปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาความสามารถ ความสนใจ และความถนัดเฉพาะด้านของนักเรียนแต่ละบุคคลให้มีความก้าวหน้าเป็นประโยชน์แก่ตนเอง และสังคม

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2542: 148) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของงานกิจการนักเรียน ไว้ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการในสถานศึกษา จัดกิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษา เพื่อจะได้ช่วยพัฒนาทางด้านสติปัญญา เพื่อความสำเร็จและก้าวหน้าทางวิชาการ
2. เพื่อจัดให้บริการต่างๆ ที่จะช่วยให้นักศึกษาแต่ละคนได้พัฒนาตนเอง และช่วยให้เข้าใจความมุ่งหมายในการดำเนินชีวิตในสถานศึกษา
3. เพื่อเปิดโอกาสให้ใช้ชีวิตแบบประชาธิปไตยในรูปแบบของสภานักเรียน องค์การนักเรียน รวมทั้งรูปแบบของกิจกรรมนักศึกษาอื่นๆ ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักใช้สิทธิและความรับผิดชอบ รวมทั้งการเรียนรู้วิธีการทำงานกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ

4. เพื่อเปิดโอกาสให้คณาจารย์ นักเรียน ได้มีโอกาสติดต่อ พบปะซึ่งกันและกัน นอกห้องเรียนที่งานกิจการนักเรียนจะเป็นตัวกลางช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีแก้ไขปัญหาคชีวิต

5. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้รับความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนทั้งนี้โดยการให้ความช่วยเหลือในด้านเงินทุนในกรณีที่จำเป็น เช่น การให้ทุน การให้เงินยืม การจัดหางานให้ทำ เป็นต้น

6. เพื่อช่วยให้นักเรียนแต่ละคนได้พัฒนาความรับผิดชอบและความมีวินัยในตัวเองให้สูงขึ้น

7. เพื่ออธิบายถึงจุดมุ่งหมาย นโยบาย กฎระเบียบ และการบริหารงานของสถานศึกษา แก่นักเรียนและบุคคลทั่วไป

8. เพื่อช่วยสร้างบรรยากาศให้กับผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักเรียน มีขวัญในการปฏิบัติงานสูงขึ้น และมีความรักใคร่ผูกพันกับสถานศึกษา

สุทธีวรรณ ตันตริจนาวงศ์ (2550: 19) ได้สรุปแนวความคิดการบริหารกิจการนักเรียน นักศึกษา ว่า เพื่อมุ่งพัฒนานักเรียน นักศึกษาให้เจริญงอกงามทุกด้าน สถานศึกษาจึงต้องดำเนินการทุกวิถีทางที่จะให้นักเรียน นักศึกษา เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ สถานศึกษาจึงควรกำหนดให้จัดองค์กรกิจการนักเรียน นักศึกษาอย่างจริงจัง และถือเป็นงานที่ต้องบริหารควบคู่ไปกับงานอื่นๆ ที่เป็นภารกิจของสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะหัวหน้าหน่วยงานจะต้องรับผิดชอบในเรื่อง การกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ การวางแผนปฏิบัติการการจัดวางตัวบุคคลที่เหมาะสมกับลักษณะงานต่างๆ ในงานกิจการนักเรียน นักศึกษา จัดระเบียบบริหารงาน มีการประสานงานต่างๆ เพื่อให้งานสามารถดำเนินไปด้วยดี มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อแสวงหาแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน นักศึกษาให้ดีขึ้น และประเด็นที่สำคัญจะต้องมีการพัฒนาบุคลากรที่รับผิดชอบงานกิจการนักเรียน นักศึกษาอย่างจริงจัง และต่อเนื่องด้วย

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของงานกิจการนักเรียน คือ เป็นการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ในโรงเรียน โดยจัดให้มีกิจกรรมต่างๆ ขึ้น เพื่อเป็นการพัฒนานักเรียน ให้เข้าใจวิถีการดำเนินชีวิต รู้จักตนเอง นำความสามารถของตนเองมาใช้อย่างถูกต้อง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

5.2 ความหมายของงานกิจการนักเรียน

มีคำสองคำที่มักใช้ปะปนกันอยู่เสมอ ทั้งๆ ที่มีความหมายและขอบข่ายแตกต่างกันมาก กล่าวคือ คำว่า กิจการนักเรียน (Student Personnel) และกิจกรรมนักเรียน (Student Activities) กิจการนักเรียนนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในทุกด้าน เช่น การจัดสวัสดิการให้กับนักเรียน การแนะแนว วินัย และกิจกรรมนักเรียน

งานกิจการนักเรียน หมายถึง บรรดากิจกรรมประกอบหรือกิจกรรมนอกหลักสูตรทั้งหลาย ที่ให้การศึกษาแก่นักเรียนนอกห้องเรียน จัดขึ้นโดยนักเรียนสมัครใจที่จะเข้าเรียนเอง โดยความเห็นชอบและสนับสนุนของครู-อาจารย์ ไม่มีการให้คะแนนใดๆ ในการที่จะส่งเสริมให้เด็กเลื่อนชั้นหรือสำเร็จการศึกษา เช่น กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการสอนในชั้นเรียน กิจกรรมที่ช่วยพัฒนาความเข้าใจเฉพาะและความสามารถพิเศษ กิจกรรมที่เป็นบริการภายในโรงเรียน กิจกรรมที่พัฒนาทางด้านจิตใจ กิจกรรมทางสังคม สันทนาการ และกิจกรรมทางด้านกีฬา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2540 ข: 260)

กาญจนา ศรีภาพสินธุ์ (2531: 13) ได้กล่าวสรุปความหมายของงานกิจการนักเรียน ไว้ว่า งานกิจการนักเรียน เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง นอกเหนือจากการสอนในชั้นเรียน ตามปกติงานกิจการนักเรียนจึงเป็นงานที่มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคนให้ก้าวหน้าประสบความสำเร็จ และมุ่งส่งเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียนให้ดำเนินไปด้วยดี อันจะเป็นผลไปถึงพัฒนาการบุคลิกภาพ ความสามารถ ความถนัดเฉพาะตน ความก้าวหน้าของชีวิตความเป็นอยู่ ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อชีวิตนักเรียนในขณะที่กำลังเรียนอยู่ในโรงเรียน และส่งผลกระทบยาวไปถึงเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วด้วย

คาร์เตอร์ วี กู๊ด (Carter V. Good. 1959: 561) ได้กล่าวสรุปและให้ความหมายของงานกิจการนักเรียนไว้ว่า เป็นบริการที่จัดให้กับนักเรียน นิสิต นักศึกษาทั้งรายบุคคล และเป็นกลุ่ม เช่น การให้คำปรึกษาด้านการเรียน และด้านอาชีพ บริการจัดหางาน บริการจัดหาที่พักอาศัย การให้คำแนะนำที่เกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กรนักเรียน นิสิต นักศึกษา และการเข้ามีส่วนร่วมของนักเรียน นิสิต นักศึกษา

ไอซาคเซน (Isaksen 1971: 67) ได้ให้ความหมายของงานกิจการนักเรียนไว้ว่า เป็นการบริการกิจการและกิจการต่างๆ ที่โรงเรียนจัดให้กับนักเรียน ซึ่งช่วยให้นักเรียนแต่ละคนได้รับประสบการณ์ที่มีคุณค่า เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างมากตลอดเวลาที่นักเรียนให้ชีวิตอยู่ในโรงเรียน

สตูป และคณะ (Stoop; et al. 1981: 331) ได้ให้ความหมายและความคิดเห็นไว้ว่า งานกิจการนักเรียน ได้แก่ กิจกรรมต่างๆ อันเกี่ยวเนื่องกับนักเรียน แต่มิใช่การเรียนการสอนตามหลักสูตร งานกิจการนักเรียนจึงเป็นกิจกรรมที่มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ภายในโรงเรียนของนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมให้การเรียนการสอนตามหลักสูตรได้ผลยิ่งขึ้น และยังเป็นการช่วยให้ครูได้เข้าใจนักเรียนของตน สามารถดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนให้ประสบความสำเร็จในการเรียนเป็นอย่างดี

อดิศักดิ์ สามงานแสน (2544: 10) ได้กล่าวถึงงานกิจการนักเรียน ไว้ว่า งานกิจการนักเรียน หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน ตั้งแต่เข้าเรียนจนถึงหลังจบการศึกษาไปแล้ว ไม่รวมถึงการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ มุ่งสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้มีบุคลิกภาพ คุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ ความสามารถตามศักยภาพของแต่ละคนเพื่อนำไปใช้ประกอบอาชีพและดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สุทธวิพรรณ ตันตริจนาวงศ์ (2550: 5) กล่าวถึงการบริหารกิจการนักเรียนนักศึกษา ไว้ว่าเป็นการบริหารงานบริการด้านต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนของนักเรียน นักศึกษาให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งจะเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สถานศึกษาจัดขึ้น โดยไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนตามปกติ และผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องร่วมมือกับบุคลากรในสถานศึกษา และผู้เกี่ยวข้องกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแผนงานโครงการในการจัดกิจกรรมนักเรียน นักศึกษาของสถานศึกษา

จากความหมายดังกล่าว อาจสรุปได้ว่า งานกิจการนักเรียน คือ งานและกิจกรรมทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ยกเว้นการเรียนการสอนตามหลักสูตร เพื่อส่งเสริม ช่วยเหลือให้นักเรียนสามารถศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีความสุขและประสบความสำเร็จในการศึกษา เช่น บริการแนะแนว บริการจัดหางาน บริการอาหาร บริการที่พักอาศัย บริการทุนการศึกษา บริการวิชาการ บริการยานพาหนะ บริการรักษาพยาบาล กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมการจัดตั้งองค์กรนักเรียน งานวินัยและปกครอง งานติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา เป็นต้น

5.3 ความสำคัญและความจำเป็นในการบริหารงานด้านกิจการนักเรียน

พิชัย เสี่ยงมจิต (2542: 61) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานกิจการนักเรียน ดังนี้

1. ส่งเสริมและควบคุมนักเรียนให้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข
2. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้กว้างขวางยิ่งขึ้นโดยเรียนรู้จากบุคคล เรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีเฉพาะการเรียนรู้ในห้องเรียนเท่านั้น
3. ส่งเสริมการใช้และควบคุมพลังความคิด พลังกายส่วนเกินที่นักเรียนมีอยู่ให้สามารถใช้ทิศทางที่ถูกต้องและควรจะเป็น
4. ส่งเสริมให้นักเรียนเจริญงอกงามเป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์
5. ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้สึกมีส่วนร่วม มีความเป็นเจ้าของในการบริหารสถาบัน
6. ส่งเสริมให้นักเรียนได้ประสบการณ์เพื่อนำไปสู่งานอาชีพรองนอกเหนือจากงานอาชีพหลักที่เรียนในห้องเรียน
7. ส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนบูรณาการการเรียนรู้ในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ
8. ส่งเสริมความถนัดความสนใจ และความสามารถของนักเรียนแต่ละคน
9. ส่งเสริมบรรยากาศความเท่าเทียมกันในการที่จะได้รับการศึกษา
10. ช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและนักเรียน
11. ส่งเสริมจรรยาบรรณที่ดีในสังคมและเทิดทูนวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ
12. ช่วยประชาสัมพันธ์และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถาบันและชุมชน
13. ส่งเสริมการใช้เวลาว่างของนักเรียนให้เกิดประโยชน์

สุทธวิพรรณ ตันตริจนาวงศ์ (2550: 6) ได้สรุปความสำคัญของการบริหารกิจการนักเรียน นักศึกษา ไว้ว่า การบริหารกิจการนักเรียน นักศึกษา เป็นการบริหารงานที่สนับสนุนงานด้านการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ความสำคัญของการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษามีดังต่อไปนี้

1. เพื่อส่งเสริมความถนัด และความสามารถของนักเรียน นักศึกษาแต่ละบุคคล
2. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียน นักศึกษา ให้มีโอกาสฝึกฝนลักษณะของความเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดีในการร่วมมือจัดกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา
3. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการกระทำที่ได้รับจากประสบการณ์ ในการทำกิจกรรมนักเรียน นักศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น
4. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรักความสามัคคีในหมู่คณะ โดยนักเรียน นักศึกษาได้ร่วมมือกันในการทำกิจกรรมเสริมหลักสูตร
5. เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตร่วมกันของนักเรียน นักศึกษาในสถานศึกษาและชุมชน ตามระบอบประชาธิปไตย
6. เพื่อส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความรับผิดชอบในตัวนักเรียน นักศึกษา
7. เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้เรียนและผู้สอน
8. เพื่อส่งเสริมจรรยาบรรณที่พึงงามในสังคม มีความเป็นพลเมืองดีอยู่ในสังคม
9. เพื่อสนับสนุนความรู้เพิ่มขึ้นในสาขาต่างๆ โดยอาศัยการทำกิจกรรมของนักเรียน นักศึกษา เช่น กิจกรรมชุมนุมวิทยาศาสตร์ ชุมนุมภาษาอังกฤษ เป็นต้น
10. เพื่อส่งเสริมงานประชาสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
11. เพื่อส่งเสริมงานประชาสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

12. เพื่อประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและชุมชนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552: ออนไลน์) ได้กำหนดความสำคัญ และความจำเป็นในการบริหารกิจการนักเรียนไว้ดังนี้ การบริหารกิจการนักเรียน คือ งานส่งเสริม พัฒนา ควบคุม และแก้ไข ความประพฤติของนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัย ก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในการอยู่ร่วมกัน เพื่อสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร การดำเนินการบริหารกิจการนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพทำให้เกิดประโยชน์ 6 ประการ ดังนี้

1. ทำให้เกิดความสงบเรียบร้อยในโรงเรียน
2. ส่งเสริมให้การเรียนการสอนผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา
3. นักเรียนแต่ละคนได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถเฉพาะตนเต็มตามศักยภาพ
4. นักเรียนที่มีปัญหาด้านต่างๆได้รับความช่วยเหลือ และแก้ไขพฤติกรรมให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ตามโครงการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

5. บุคลากรในโรงเรียนรู้จักควบคุมตนเองให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข รู้จักการให้และการรับ มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เข้าใจและยอมรับกฎเกณฑ์ระเบียบข้อบังคับ

6. บุคลากรในโรงเรียนเข้าใจรูปแบบการปกครองระบอบประชาธิปไตย รู้จักใช้สิทธิและทำหน้าที่ของตนอย่างถูกต้อง

สรุปได้ว่า งานกิจการนักเรียนนั้นมีความสำคัญทั้งต่อนักเรียน ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องในการสร้างทัศนคติที่ดีให้แก่นักเรียน ส่งเสริมควบคุมนักเรียนให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

5.4 วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การจัดกิจกรรมนักเรียนที่มุ่งเน้นภาวะผู้นำ การกล้าแสดงออก ในความรู้ ความสามารถที่ตนเองมีอยู่

2. เพื่อจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้นักเรียนดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุขทั้งในโรงเรียน และนอกโรงเรียน

3. เพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับนักเรียนอย่างยั่งยืน

4. เพื่อสร้างระบบเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง และชุมชน

5.5 ขอบข่ายภารกิจ/ขอบเขตการบริหารงานด้านกิจการนักเรียน

การบริหารงานกิจการนักเรียน เป็นการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนทั้งหมด โดยไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของนักเรียน นักศึกษาในชั้นเรียน ได้มีผู้แบ่งขอบเขตการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาไว้ ดังนี้

กาญจนา ศรีภาพสินธุ์ (2538: 14-15) ได้กำหนด ขอบเขตของการบริหารงานกิจการนักเรียนว่า ประกอบด้วยกิจการหรือบริการด้านต่างๆ 3 ด้าน คือ

1. ด้านการปกครองและดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหาร ซึ่งประกอบด้วยงาน ต่อไปนี้

การสัมภาษณ์นักเรียน

การรับนักเรียน

การแบ่งกลุ่ม

การประเมินผลและการเลื่อนชั้น

การรายงานผลการเรียน และพัฒนาการของนักเรียน

การจัดทำระเบียบนักเรียน

ระเบียบวินัย การรักษาระเบียบวินัยของนักเรียน

2. ด้านบริการและสวัสดิการด้านต่างๆ ประกอบด้วย

2.1 บริการแนะแนว

2.2 บริการทางวิชาการ

2.3 บริการรับส่งนักเรียน

- 2.4 บริการสุขภาพพลาสมา
- 2.5 บริการอาหารกลางวัน
- 2.6 บริการสหนาการและพักผ่อนหย่อนใจ
- 2.7 บริการด้านความปลอดภัย
- 2.8 บริการด้านอื่นๆ ตามความจำเป็นที่มี

3. ด้านกิจกรรมนักเรียน ประกอบด้วย

- 3.1 กิจกรรมเกี่ยวกับการชุมนุมในงานต่างๆ ของโรงเรียน
- 3.2 สภานักเรียน
- 3.3 หนังสือพิมพ์นักเรียน

เทลเลเฟเซน (Tellefsen. 1991: 2370) กำหนดขอบเขตการบริหารกิจการนักศึกษาไว้ว่า เป็นการบริหารเกี่ยวกับวินัยของนักศึกษา การบริการสุขภาพอนามัย การบริการแนะแนว การปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ การบริการหอพัก การจัดตั้งองค์กรนักศึกษา และการจัดกิจกรรมชุมนุมต่างๆ

สุทธิวรณ ตันติรจนาวงศ์ (2550: 6) ได้สรุปขอบเขตการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาว่า เป็นการบริหารงานบริการต่างๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้น จะมีขอบเขตกว้างขวางเพียงใด ขึ้นอยู่กับขนาด ระดับชั้นและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา เป็นตัวกำหนดถึงความเหมาะสมในการดำเนินงาน ซึ่งมีขอบเขตครอบคลุมงาน ดังนี้

1. งานบริการและสวัสดิการนักเรียน นักศึกษา ได้แก่ การแนะแนว การจัดหาทุนการศึกษา การบริการสุขภาพอนามัย การบริการหอพักและอาหาร การบริการอาหารกลางวัน บริการนักเรียนขาดแคลน บริการให้กู้เงินยืม บริการธนาคาร การป้องกันอุบัติเหตุในสถานศึกษา การประกันอุบัติเหตุ เป็นต้น

2. งานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา ได้แก่ กิจกรรมชุมนุมต่างๆ ของนักเรียน นักศึกษา การจัดตั้งสภานักเรียน นักศึกษา กิจกรรมประชาธิปไตยในสถานศึกษา กิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา กิจกรรมกีฬาในสถานศึกษา เป็นต้น

3. งานควบคุมปกครอง ได้แก่ งานระเบียบวินัยนักเรียน นักศึกษา การปกครองนักเรียน นักศึกษา เป็นต้น

4. งานบริการทางวิชาการ ได้แก่ งานทะเบียนนักเรียน นักศึกษา งานปฐมนิเทศ งานรายงานผลการเรียนและพัฒนาการของนักเรียน นักศึกษา เป็นต้น

งานที่กล่าวมาแล้วนั้น เป็นงานหลักที่ทุกสถานศึกษาสามารถดำเนินการได้ โดยเฉพาะ 3 งานหลัก คือ ด้านบริการและสวัสดิการ งานกิจกรรม และงานวินัยของนักเรียน นักศึกษา

5.6 กลุ่มงาน

เพื่อให้สอดคล้องกับขอบข่ายภารกิจ กลุ่มบริหารงานบุคคลได้แบ่งกลุ่มงานออกเป็น 6 กลุ่มงาน ได้แก่

1. กลุ่มงานส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน

1.1 ส่งเสริม สนับสนุน การจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย แบบรัฐสภาอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

1.2 กำหนดระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการนักเรียน ติดตามดูแลให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

1.3 พิจารณากลับกรอง ให้ข้อเสนอแนะ นิเทศ เพื่อให้การดำเนินงานกิจการนักเรียนเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

1.4 ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน และการพัฒนา นักเรียน

2. กลุ่มงานเครือข่ายผู้ปกครอง กำหนดระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการเครือข่าย

ผู้ปกครองของโรงเรียน รับผิดชอบ ดูแล ให้การดำเนินงานเป็นไปตามระเบียบ

2.1 จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียน และผู้ปกครอง

2.2 ส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การพัฒนา คุณลักษณะการปรับพฤติกรรมสร้างเครือข่ายการติดต่อสื่อสารที่รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

3. กลุ่มงานพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.1 วางแผนจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.2 วางแผนจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ครอบคลุมภารกิจที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนทั้งทางด้านพฤติกรรม คุณลักษณะ สุขภาพอนามัย สุขภาพจิต การเรียน กลุ่มนักเรียนที่ด้อยโอกาส การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับกลุ่มวิชาการ กลุ่มบริหารงบประมาณ กลุ่มบริหารทั่วไป และกลุ่มงานทั้งหมดในกลุ่มกิจการนักเรียน

3.3 วางแผนจัดระบบครูที่ปรึกษา หัวหน้าระดับ และครูผู้สอนในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.4 จัดทำเอกสารคู่มือในการปฏิบัติงาน

3.5 จัดระบบสารสนเทศระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4. กลุ่มงานพัฒนาคุณลักษณะนักเรียน

4.1 วางแผนจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย นักเรียน

4.2 กำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติของนักเรียน

4.3 จัดระบบครูที่ปรึกษา หัวหน้าระดับ ครูเวรประจำวัน และบทบาทของครูผู้สอน ในการติดตามดูแลพฤติกรรมนักเรียน การดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4.4 แก้ไขปัญหาพฤติกรรมนักเรียน กำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อป้องกัน ป้องกัน และแก้ไข รวมทั้งการลงโทษ และการสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง

4.5 เฝ้าระวังพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์โดยเฉพาะพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ยาเสพติดและเอดส์

5. กลุ่มงานแนะแนว

5.1 จัดระบบแนะแนวให้สามารถประสานร่วมมือกับกลุ่ม/กลุ่มงาน ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนในการบริการแนะแนว ทั้งทางด้านอาชีพ การเรียน พฤติกรรม สุขภาพกาย สุขภาพจิต โลกกว้างทางการศึกษา

5.2 วางแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนทุกระดับที่มีความสอดคล้องกัน โดยให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมทั้งด้านการให้ความช่วยเหลือและ/หรือเป็นผู้ดำเนินการ

5.3 บริการให้คำปรึกษาตามระบบงานแนะแนว

5.4 สสำรวจความสามารถ ความถนัด ความสนใจ การตรวจสอบพฤติกรรมของนักเรียนทุกคน นำผลที่ได้ให้กลุ่ม/กลุ่มงานไปใช้ให้เกิดประโยชน์

5.5 สสำรวจ และดูแลเรื่องทุนการศึกษา การจัดโควตาทั้งในระดับโรงเรียน สถาบันอุดมศึกษา หรือสถาบันอื่นๆ

5.6 ดูแลการจัดทำระเบียบนสะสมของนักเรียนทุกคน

6. กลุ่มงานรักษาความปลอดภัย

6.1 กำหนด วางแผน การดำเนินงานการรักษาความปลอดภัย

6.2 กำหนดหน้าที่ ขอบข่าย ความรับผิดชอบของเวรยาม

6.3 สร้างเครื่องมือในการกำกับ ติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของเวรยาม อย่างมีประสิทธิภาพ

6.4 กำหนดกฎระเบียบ การปฏิบัติของนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในโรงเรียน

6.5 กำกับ ติดตาม การปฏิบัติหน้าที่ของเวรยามให้มีประสิทธิภาพ

6.6 ประสานหน่วยงานด้านความปลอดภัยภายนอก ให้การช่วยเหลือเฝ้าระวังรักษาความปลอดภัย

6.7 สสำรวจบริเวณสถานที่ซึ่งเป็นแหล่งเสี่ยงต่อความปลอดภัย ได้แก่ อาคาร สระน้ำ ต้นไม้ เพื่อกำหนดมาตรการป้องกัน

6.8 การป้องกัน ระวังเหตุในโรงเรียน

6.9 กำกับ ดูแล จุดรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติหน้าที่เวรประจำวันตามตารางรักษาการณ์ประจำวัน ประเมิน สรุป และรายงานผล

5.7 บทบาทของผู้บริหารเกี่ยวกับงานกิจกรรม/กิจการนักเรียน

ผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญที่จะทำให้งานกิจกรรมนักเรียน ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองทั้งทางด้านวิชาการ ด้านอารมณ์ สังคม จิตใจ และบุคลิกภาพที่เหมาะสม และสนองความต้องการของนักเรียน ผู้บริหารต้องมีบทบาท (สุทธิวรรณ ตันติรจนาวงศ์. 2550: 44); ดังต่อไปนี้

1. ต้องมีความเข้าใจจุดมุ่งหมาย และวิธีดำเนินงานจัดกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา และสามารถให้คำปรึกษาแก่นักเรียน นักศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมได้
2. ต้องชี้แจงนโยบายให้ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทราบ ถึงจุดมุ่งหมายที่ถูกต้องในการจัดกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา
3. ต้องให้คำปรึกษาและเห็นชอบ ในแผนการดำเนินงานของกิจกรรมนักเรียน นักศึกษาที่จะจัดขึ้นในสถานศึกษา ซึ่งแผนการดำเนินงานเกิดจากการมีส่วนร่วมระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและนักเรียน นักศึกษาที่วางแผนกิจกรรมตลอดปีการศึกษา
4. ต้องสนับสนุนและอำนวยความสะดวก ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้ในการจัดกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา รวมทั้งวิธีการรักษาความปลอดภัยในการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา
5. ต้องสนับสนุนให้อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนักเรียน นักศึกษาไปฝึกอบรม ให้มีความรู้ ความสามารถในงานกิจกรรมที่ได้รับผิดชอบหรือความรู้พิเศษ เช่น ด้านดนตรี พลศึกษา เป็นต้น
6. ต้องมีการประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียน นักศึกษาอยู่เสมอ โดยการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา เพราะความร่วมมือของผู้ปกครองจะทำให้เกิดความสำเร็จในการจัดกิจกรรมนักเรียน นักศึกษาได้เป็นอย่างดี
7. ต้องกำกับดูแลให้บุคลากรทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ โดยการรายงานผลการปฏิบัติงานกิจกรรมให้สถาบันการศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนทราบอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
8. ต้องจัดดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่จะเป็นประโยชน์แก่สถานศึกษา ท้องถิ่นและจัดกิจกรรมต่างๆ ในวันสำคัญทางศาสนา และวันสำคัญของชาติ
9. ต้องส่งเสริมการกีฬาในสถานศึกษา โดยการจัดแข่งขันกีฬาภายใน ภายนอกสถานศึกษา และขอความร่วมมือ อาจารย์ นักเรียน นักศึกษาเกี่ยวกับการกีฬา
10. ต้องนิเทศ ติดตามผล และวิจัยการดำเนินงานกิจกรรมของนักเรียน นักศึกษา ทั้งภายใน ภายนอกสถานศึกษา เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน การจัดกิจกรรมของนักเรียน นักศึกษา ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน

ธีระ แทนศิริ (2541: 101-105) ได้ทำการศึกษา ปัญหาการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนโรงเรียนเอกชนประถมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 6 ด้าน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีทัศนะต่อระดับปัญหาการบริหารกิจกรรมนักเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 5 ด้าน คือ กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย กิจกรรมสร้างเสริมวินัยในโรงเรียน กิจกรรมกีฬา กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักเรียน และกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน

สุกัญญา วัฒนกุล (2542: 79) ได้ทำการศึกษา ปัญหาการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าแต่ละด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ปัญหาการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ แต่ละขนาดมีปัญหาโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง และปัญหาการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีขนาดต่างกัน รวมทุกด้าน มีปัญหาไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัญหาการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน ด้านการจัดสรรงบประมาณ ที่มีขนาดต่างกัน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยโรงเรียนขนาดกลางมีปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนด้านการจัดอาคารสถานที่มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาไม่แตกต่างกัน

นริศ น้าทิพย์ (2545: 91) ได้ทำการศึกษา ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน คือประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี ระหว่าง 5-15 ปี และมากกว่า 15 ปี มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพ โดยภาพรวมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นด้านจุดประสงค์ต่างจากผู้บริหาร และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี และประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5-15 ปี มีความคิดเห็นด้านจุดประสงค์ของหลักสูตรไม่แตกต่างกัน

ภรณ์ญ พิระพงษ์ (2545: 106-110) ได้ทำการศึกษา การบริหารกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารการจัดกิจกรรมนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ตามลำดับ ดังนี้ นโยบาย ปรัชญาของโรงเรียน ประเภท/ลักษณะกิจกรรมนักเรียนที่โรงเรียนดำเนินการอยู่ ปฏิทินประจำปี หลักการและแนวทางในการจัดกิจกรรมนักเรียน การประเมินผลกิจกรรมนักเรียน การบริหารองค์กรกิจกรรมนักเรียนที่จัดขึ้นในโรงเรียนและอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนักเรียน หลักการและแนวทางในการจัดกิจกรรมนักเรียน พบว่า โรงเรียนพยายามที่จะจัดกิจกรรมสนองธรรมชาติของผู้เรียนเหมาะสมกับวัย ความสนใจ ความถนัด ความสามารถของผู้เรียน แต่ยังคงยึดครูเป็นศูนย์กลางส่วนหนึ่งครูเสนอกิจกรรมที่ตนเองถนัด นักเรียนยังไม่พร้อมที่จะดำเนินการเอง การประเมินผลกิจกรรมพัฒนานักเรียน ครูประเมินผลที่ได้ คือ ผ่านกับไม่ผ่าน ไม่ได้แสดงคุณภาพของกระบวนการนักเรียน ไม่ได้มีส่วนในการตั้งเกณฑ์ในการประเมินผล ผู้ปกครองไม่มีโอกาสมีส่วนร่วมด้านของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรม พบว่า มีการปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้าย สภาพการบริหารการจัดกิจกรรมนักเรียน ครูอาจารย์ไม่ให้ความสนใจและไม่กระตือรือร้นในการจัดกิจกรรมนักเรียน

วิเชียร มิ่งแก้ว (2545: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน ในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของครู และนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน ครูและนักเรียนโรงเรียนเอกชน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมโดยภาพรวมไม่ต่างกัน มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงกิจกรรมด้านแนะแนว วิชาการ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามสภาพจริง อาจารย์แนะแนวควรเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดี

ศิริลักษณ์ วงษ์จันทร์หาญ (2545: 143) ได้ทำการศึกษา การบริหารกิจกรรมแนะแนวตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารแนะแนวในโรงเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูแนะแนวด้านการวางแผน การจัดองค์กร การแต่งตั้งบุคลากร การดำเนินงาน การประเมินผล การบริการศึกษา และรวบรวมข้อมูลนักเรียนรายบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล บริการติดตามผล โดยภาพรวมมีการปฏิบัติมาก การเปรียบเทียบระหว่างผู้บริหารและครูแนะแนว ด้านการบริหารงานแนะแนว พบว่า ผู้บริหารมีการรับรู้สภาพการบริหารมากกว่า

อนุชิต เชนงำเนียร (2545: 9) ได้ทำการศึกษา คู่มือการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะคนดีของนักเรียนนักศึกษา ศึกษากรณีนักเรียนนักศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา พบว่า การสร้างคู่มือการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีที่นักเรียนนักศึกษา ต้องมีกิจกรรมนักเรียนที่มุ่งเสริมสร้างและพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนนักศึกษาให้เป็นบุคคลที่พึงประสงค์ในระบอบประชาธิปไตย มีคุณธรรมจริยธรรม สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีความสุข

จินดา ทับจิ้น (2546: 79-80) ได้ศึกษา พฤติกรรมการสอนของครูที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร:กรณีศึกษา กลุ่มครูชั้นเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีพฤติกรรมการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ด้านการเตรียมการสอน ด้านการจัดบรรยากาศในการเรียน ด้านการเอาใจใส่ช่วยเหลือผู้เรียน ด้านการส่งเสริมการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ การส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิด ด้านการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักแสวงหาความรู้จากกลุ่ม ด้านการใช้สื่อการสอนสร้างองค์ความรู้แก่ผู้เรียน ด้านการรู้จักแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ด้านการสอนให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย และด้านการประเมินพัฒนาการของผู้เรียน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเตรียมการสอนและด้านการรู้จักใช้แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมด้านการเตรียมการสอนและด้านการรู้จักใช้แหล่งเรียนรู้มากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 5 ปี ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ผ่องพรรณ ตรีสุวรรณ (2546: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา สภาพการบริหารกิจการนักเรียน โรงเรียนวัดสวนพลู สังกัดสำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนวัดสวนพลู โดยภาพรวมและทุกด้านมีการปฏิบัติในระดับมาก ส่วนด้านการปกครองนักเรียนและระเบียบวินัยมีมาก ข้อที่มีด้านการปฏิบัติมากที่สุด คือ โรงเรียนได้จัดให้มีการบริหารต่างๆ เป็นระบบอยู่เสมอ ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรข้อที่ปฏิบัติมากที่สุด คือ โรงเรียนผสมผสานงานกับสถานประกอบการให้มาบริการสุขภาพนักเรียน

พิเชษฐ์ มหาวงศ์ (2546: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การพัฒนาครูในการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะ ด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านคำบง 2 อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่ต้องการพัฒนาเร่งด่วน คือ ปัญหาในด้านคุณธรรมและจริยธรรมครูยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดทำแผนการจัดกิจกรรม ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนการจัดกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 70 จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการประเมินแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะด้านความซื่อสัตย์ของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องสามารถนำแผนการจัดกิจกรรมไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือประยุกต์ได้อย่างหลากหลาย

สุวิช พานิชวงษ์ (2546: 105) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ในเขตอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับบทบาทการมีส่วนร่วม และปัจจัยด้านเจตคติต่อการมีส่วนร่วมเป็นเรื่องที่ผู้บริหารให้ความสำคัญ เพราะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาทั้งในด้านความรู้ ด้านพฤติกรรมและด้านอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านความรู้ ผู้ปกครองนักเรียนส่งเสริมการเรียนรู้ในระดับปานกลาง อันเกิดจากที่ผู้ปกครอง จบการศึกษาระดับประถมศึกษา จึงทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริมการเรียนรู้

สุรพงศ์ ขวัญศรี (เยาวภา อุส่าห์ฤทธิ์. 2547: 79; อ้างอิงจาก สุรพงศ์ ขวัญศรี. 2541: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา กระบวนการจัดกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่ได้รับรางวัลพระราชทาน ในเขตการศึกษา 3 ผลการวิจัยพบว่า ทุกโรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ และโครงสร้างการจัดกิจกรรมนักเรียน การวางแผนกิจกรรมนักเรียน การดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน และการติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมนักเรียนอย่างชัดเจน มีคณะกรรมการกิจกรรมนักเรียนเป็นผู้ดำเนินงาน การวางแผน กิจกรรมนักเรียนคำนึงถึงความสนใจ ความสามารถ ความถนัดและความต้องการของนักเรียน โดยจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาระยะ 3 ปี และแผนพัฒนาระยะ 5 ปี แผนงานที่กำหนดไว้ครอบคลุมกิจกรรมตามคู่มือการจัดกิจกรรมที่กระทรวงกำหนดไว้ การควบคุมและการติดตามผลการดำเนินงานโดยใช้ปฏิทินปฏิบัติงานและรายงานผลให้ทราบ มีการประเมินผลการจัดทุกครั้งเมื่อสิ้นสุดแต่ละโครงการ เพื่อนำผลการประเมินไปเป็นเครื่องมือในการปรับปรุงแผนงานและการดำเนินงานในครั้งต่อไป ผู้บริหารจะสนับสนุนงบประมาณและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้ตามความเหมาะสม นอกจากนั้น ผลการวิจัยที่ได้จากแบบสอบถาม ครูอาจารย์ยังให้ความสำคัญของกระบวนการจัดกิจกรรมนักเรียน ทั้ง 4 ด้าน โดยเฉลี่ยแล้วอยู่ในระดับมากทุกด้าน

คำตัน วิชัยคำจร (2548: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนานักเรียนในสถานศึกษาเอกชนชั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า 1) ความคิดเห็นของครูสถานศึกษาเอกชนชั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ที่มีต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนานักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนานักเรียนโดยรวมจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี และครูที่มีประสบการณ์ 5 - 10 ปี และ 3) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนานักเรียนจำแนกตามความรู้ความเข้าใจในการบริหารกิจกรรมพัฒนานักเรียน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีระดับความรู้ความเข้าใจมาก มีความคิดเห็นสูงกว่าครูที่มีระดับความรู้ความเข้าใจน้อย

เพ็ญศรี ช่อพฤษา (2548: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองในเขตการศึกษา 7 พบว่า โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองในเขตการศึกษา 7 ส่วนใหญ่มีสภาพการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 3 ด้านคือการบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยนักเรียน การจัดกิจกรรมนักเรียน และการบริการทุนการศึกษา ปัญหาในการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน โดยส่วนรวมมีปัญหายุ่งอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีปัญหายู่งอยู่ในระดับมาก 2 ด้านคือ ปัญหาเกี่ยวกับการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน และปัญหาการจัดบริการอาหารกลางวัน และผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบงานกิจการนักเรียนที่มีต่อปัญหาการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กฤษณะ คำสุวรรณ (2550: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนบูรณะศึกษา เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันและประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่ทำการสอนในระดับช่วงชั้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

มัญญ ชัยสูงเนิน (2549: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ลพบุรี ผลการวิจัย พบว่าการปฏิบัติงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและมีปัญหาการปฏิบัติงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านงานปกครองและระเบียบวินัย และด้านงานกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก มีปัญหาการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย ด้านงานสวัสดิการนักเรียน มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง มีปัญหาการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย ด้านงานกิจการนักเรียนประจำมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก มีปัญหาการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง

สุนันทา กล้าแข็ง (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา สภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนบ้านปากข้าวสาร (บริษัทข้าวไทยจำกัดสงเคราะห์ 2) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 และเพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนบ้านปากข้าวสาร (บริษัทข้าวไทยจำกัดสงเคราะห์ 2) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ระหว่างผู้บริหาร ครู และนักเรียน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ เพศ ระดับช่วงชั้นที่ทำการสอนของครู และระดับชั้นของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนบ้านปากข้าวสาร (บริษัทข้าวไทยจำกัดสงเคราะห์ 2) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 แต่ละด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านการบริการอาหารกลางวัน ด้านการบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ด้านการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และด้านการบริการทุนการศึกษาและสวัสดิการ พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นว่าสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติในระดับมากทุกด้าน เรียงจากมากลงมาสามอันดับ ได้แก่ การบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย การจัดกิจกรรมนักเรียน และการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และนักเรียนมีความคิดเห็นว่า สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติในระดับมากทุกด้าน เรียงจากมากลงมาสามอันดับ ได้แก่ การจัดกิจกรรมนักเรียน การบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย และการบริการอาหารกลางวัน

ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนบ้านปากข้าวสาร (บริษัทข้าวไทยจำกัดสงเคราะห์ 2) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน พบว่า ผู้บริหาร และครูมีความคิดเห็นว่าปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนในภาพรวมมีปัญหายุ่งอยู่ในระดับปานกลาง

และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริการทุนการศึกษาและสวัสดิการมีระดับปัญหาอยู่ในระดับมาก และด้านอื่นๆ มีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นว่าปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนในภาพรวมมีปัญหายุ่งยากอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริการทุนการศึกษาและสวัสดิการมีระดับปัญหา อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ด้านการบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย และลำดับสุดท้ายมีปัญหายุ่งยากอยู่ในระดับน้อย คือ การจัดกิจกรรมนักเรียน

เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนบ้านปากข้าวสาร (บริษัทข้าวไทยจำกัดสงเคราะห์ 2) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 พบว่า สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารครูและนักเรียนที่มีสถานภาพ ตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน ด้านการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การบริการทุนการศึกษาและสวัสดิการ และภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนบ้านปากข้าวสาร (บริษัทข้าวไทยจำกัดสงเคราะห์ 2) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 พบว่าเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหาร ครู และนักเรียน จำแนกตามสถานภาพ ตำแหน่งหน้าที่ เพศ ช่วงชั้นที่ทำการสอนของครู ระดับชั้นของนักเรียน พบว่า สถานภาพ ตำแหน่งหน้าที่ต่างกันด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน การบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย และการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และ เพศที่ต่างกันด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน การบริการอาหารกลางวัน การบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ด้านการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารและครู ที่มีช่วงชั้นที่สอนต่างกัน ด้านการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้บริหารและครูที่สอนช่วงชั้นที่ 1 กับช่วงชั้นที่ 2 และช่วงชั้นที่ 1 กับช่วงชั้นที่ 3 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของนักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน การบริการอาหารกลางวัน การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุนันท์ พอดี; อรสา โกศลานันท์กุล; และสุรางค์ เมรานนท์ (2550: 42) ได้ทำการศึกษา สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านงานปกครองและวินัยนักเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านงานบริการสวัสดิการนักเรียนและด้านงานกิจกรรมชุมนุม พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาต่อสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนใน

ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่องานการปกครองและวินัยนักเรียน งานบริการและสวัสดิการห้องสมุด และกิจกรรมอื่นๆ (กิจกรรมชุมนุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ยกเว้นความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารกิจการนักเรียนด้านการบริการสุขภาพอนามัย การบริการอาหารกลางวัน และการบริการความปลอดภัยในโรงเรียน) ไม่แตกต่างกัน

สุรเดช รอดจินดา (2550: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การบริหารงานกิจการนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาสารเสพติดในสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาสารเสพติดด้านการป้องกันสารเสพติดปฏิบัติงานในระดับมาก ส่วนด้านการป้องปรามสารเสพติดและด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพปฏิบัติงานในระดับน้อย การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาสารเสพติดในสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นโดยรวมว่า ขนาดสถานศึกษาที่แตกต่างกัน มีสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาสารเสพติดด้านการป้องกันสารเสพติด ด้านการป้องปรามสารเสพติด และด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ไม่แตกต่างกัน ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาสารเสพติดในสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการป้องกันสารเสพติดมากที่สุด ได้แก่ สถานศึกษาควรให้ความรู้เกี่ยวกับลักษณะและโทษสารเสพติดแก่นักเรียนโดยวิธีสอดแทรกความรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ ด้านการป้องปรามสารเสพติดมากที่สุด ได้แก่ สถานศึกษาควรมีระเบียบบังคับ และบทลงโทษที่ชัดเจน และควรประชาสัมพันธ์ให้ครูในโรงเรียน ผู้ปกครอง และนักเรียนทราบ และด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพมากที่สุด ได้แก่ สถานศึกษาควรใช้กิจกรรมและจิตวิทยา ในการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด เพื่อนำผลการดำเนินการบริหารงานกิจการนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาสารเสพติดในสถานศึกษามาวางแผนการดำเนินงานในระดับเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 2 ผลการดำเนินงาน 9 โครงการ ปรากฏว่าจำนวนผู้เสพสารเสพติดในปี 2550 ลดลงกว่าในปี 2549 ทุกประเภท ได้แก่ บุหรี่ แอลกอฮอล์และอื่นๆ ในปี พ.ศ.2549 มี 527 คน เมื่อดำเนินโครงการแล้ว คงเหลือ 186 คน ลดลงจำนวน 341 คน คิดเป็นร้อยละ 64.70

สมจิตร์ สุดาบัน (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา สภาพการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนที่มีความบกพร่องสองประเภท ในโรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีการปฏิบัติมาก คือ งานบริหารกิจการนักเรียน งานโภชนาการ งานกิจกรรมนักเรียน งานอนามัยโรงเรียน งานวางแผนงานบริหารกิจการนักเรียน งานส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม งานบริหารงานนักเรียนประจำ งานรักษาความปลอดภัยในโรงเรียน งานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดและงานที่มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง คือ งานส่งเสริมประชาธิปไตย และงานประเมินผล ปัญหาในการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนที่มีความบกพร่องสองประเภทในโรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด

คือ ปัญหาด้านการติดต่อสื่อสาร การถูกเอาเปรียบของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญา ปัญหาการช่วยเหลือตนเองไม่ได้ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญาทำให้เป็นภาระของครูและนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ปัญหาการแสดงออกทางเพศที่ไม่เหมาะสมสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญา ปัญหาที่ผู้ปกครองให้ข้อมูลนักเรียนที่ไม่เป็นความจริงและมักเกิดปัญหาเมื่อมีนักเรียนเจ็บป่วยแล้วไม่สามารถติดต่อผู้ปกครองได้แนวทางแก้ไขปัญหา คือ ครูควรสร้างระบบจัดการทำความเข้าใจกับนักเรียนถึงการอยู่ร่วมกันของนักเรียนที่มีความบกพร่องสองประเภท และควรเพิ่มจำนวนครูให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ซึ่งจะทำให้การดูแลนักเรียนทั่วถึงมากขึ้น

นันทพร ศุภะพันธุ์ (2551: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา สมรรถนะการบริหารด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า สมรรถนะการบริหารด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระ และหัวหน้าช่วงชั้น พบว่า โรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนที่ไม่ได้มาตรฐาน สมศ. มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน คือ ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ในด้านการมีวิสัยทัศน์ และการสื่อสาร มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะการบริหารด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผู้บริหารโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. มีสมรรถนะที่สูงกว่าโรงเรียนที่ไม่ได้มาตรฐาน สมศ. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

เทเลอร์ (ธีระ แทนศิริ. 2541: 43; อ้างอิงจาก Tatlor. 1988: 102) ได้ศึกษา การจัดการกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนมัธยมรัฐจอร์เจียกับโรงเรียนมัธยมนอกรัฐ ที่มีการจัดกิจกรรมนักเรียนในระดับดีเลิศ ผลการวิจัยการจัดการกิจกรรมนักเรียน มีทั้งที่เป็นปัญหา และไม่เป็นปัญหา ที่ไม่เป็นปัญหา ได้แก่ ระบบธุรการ การเงิน ปรัชญา จุดมุ่งหมาย และการวางแผนโครงการ ส่วนการจัดการกิจกรรมที่มีปัญหา ได้แก่ การขาดงบประมาณ การประเมินผล การสนับสนุนด้านการเงินและการฝึกอบรม ผู้วิจัยพบว่า การจัดการกิจกรรมนักเรียนที่มีคุณค่าต่อประสบการณ์ของนักเรียนและผู้อบรม แต่มีปัญหาเกี่ยวกับโครงการและการจัดการ การได้ผู้สนับสนุนที่ไม่ดี อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้บริหารที่ไม่มีเวลาจะจัดเฉพาะกิจกรรมที่จำเป็นต้องทำ ส่วนกิจกรรมบางอย่างไม่มีเวลาทำ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนที่มีการจัดกิจกรรมในระดับดีเลิศ พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

โจฮันนา (Johanna. 1998: 70) กล่าวถึง การวิจัยหลักสูตรและโครงสร้างการเรียน กิจกรรมและการวิจัย พบว่า คนที่ตัดสินใจในการสอนอาศัยองค์ประกอบ 5 ข้อ ได้แก่ 1) ความสมบูรณ์ของหลักการที่จะสอน 2) ความสอดคล้องในหลักสูตร 3) โครงสร้างหลักสูตรปัจจุบัน เจตคติ คุณค่า และความเชื่อ 4) การปฏิบัติอย่างจริงจัง 5) ประสบการณ์ที่ได้ในห้องจัดมุ่งหมายการวางแผนการสอนรายหน่วยเป็นสิ่งสำคัญที่จะดำเนินไปถึงเป้าหมาย ดังนี้ คือ พัฒนานักเรียนให้มีทักษะพื้นฐาน พัฒนานักเรียนโดยการอธิบาย แบ่งโอกาสหรือเวลาสำหรับการพัฒนาทักษะ ให้โอกาสการมีส่วนร่วมในสังคม

บลูมสเตรน (Bloomstran. 2002: Online) ได้ทำการศึกษา ศักยภาพของผู้ปกครอง ในกิจกรรมนักเรียน พบว่า บุคคลที่สำคัญในการออกแบบกิจกรรมประกอบด้วยผู้ปกครอง ครูผู้สอน และนักเรียน โดยถ้าบุคคลใดบุคคลหนึ่งไม่ให้ความร่วมมือก็จะส่งผลต่อจากโรงเรียน โดยทั้ง 3 บุคคล จะต้องให้ความร่วมมือซึ่งกันและกันในการทำงาน จากการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองมีความพอใจโรงเรียนประถมศึกษาในอเมริกา ผู้ปกครองส่วนใหญ่ยินดีที่จะเป็นอาสาสมัครเป็นผู้ปกครองอยู่ในห้องสมุด ห้องเรียน ซึ่งก่อให้เกิดห้องของผู้ปกครอง ซึ่งโรงเรียนเมื่อถึงวันหยุดผู้ปกครองมารวมกันเพื่อมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักเรียน ซึ่งโรงเรียนจะมีการประสานงานที่ดีนั้นเมื่อชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยมีความเชื่อว่า ผู้ปกครองจะมีการนำเสนอมุมมองที่แปลกใหม่นอกจากนี้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จะมีการออกแบบหลักสูตรโดยการสอบถามจากผู้ปกครอง โดยผู้ปกครองจะสามารถมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้

ฮอว์ลโลเวย์ (Holloway. 2002: Online) ได้ศึกษา กิจกรรมนอกหลักสูตรและการสร้างแรงจูงใจของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า เหตุผลที่ทำให้กิจกรรมนอกหลักสูตรดึงดูดความสนใจของนักเรียน มาจากการมีส่วนร่วมของนักเรียนประถมศึกษาหลังจากการเรียนการสอน พบว่า กิจกรรมนอกหลักสูตรสามารถสร้างรายได้ให้แก่นักเรียน และพร้อมทั้งได้เรียนรู้ประสบการณ์ การทำกิจกรรมนอกหลักสูตรทำให้นักเรียนเป็นบุคคลที่เป็นที่รู้จักและจะก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน กิจกรรมนอกหลักสูตรทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ เสริมสร้างทักษะการมีส่วนร่วมในสังคม ผลที่เกิดจากการเข้าร่วมกิจกรรมนอกหลักสูตร พบว่า เด็กที่เข้าร่วมกิจกรรมชอบที่จะอยู่ที่โรงเรียนมากกว่าเด็กที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรม และเด็กที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมนอกหลักสูตรที่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ จะทำให้นักเกิดทัศนคติที่ดีต่อวิทยาศาสตร์ด้วย

มอร์ริสเซย์ (Morrissey. 2005: Online) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมที่จัดขึ้นภายนอกโรงเรียนและการพัฒนาที่ดีของเยาวชน จะส่งผลให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างชุมชนและครอบครัว โดยมีวัตถุประสงค์ของงานวิจัย คือ ต้องการที่จะเสนอกิจกรรมที่เป็นประโยชน์และคาดหวังว่ากิจกรรมจะป้องกันเยาวชนจากปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันได้ เพราะมีงานวิจัยรายงานที่ศึกษาเกี่ยวกับยาเสพติด ความรุนแรงหรือปัญหาพฤติกรรมอื่นๆ ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมที่จัดภายนอกโรงเรียน มีผลต่อการเสนอแนวทางแก้ปัญหา และใช้กิจกรรมมาเป็นเครื่องมือพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชน ซึ่งกิจกรรมที่ใช้ในงานวิจัยในครั้งนี้ คือ กิจกรรมทางศาสนา กิจกรรมนอกหลักสูตร กิจกรรมอาสาสมัคร โดยมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ดีของ

เยาวชน ประกอบด้วย ครูผู้สอน การจัดการของโรงเรียน ครอบครัวและผู้กำหนดนโยบาย โดยครอบครัวและชุมชนนั้นเป็นสถานที่แรกในการพัฒนาของเยาวชน

สรุปได้ว่า ในการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของบุคลากรทั้งในและนอกสถานศึกษา รวมถึงการนำประสบการณ์และความรู้ความเข้าใจ มาช่วยในการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนานักเรียน เพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมตามความพร้อมของสถานศึกษา การประสานงานในการจัดกิจกรรม การนำเอากิจกรรมมาพัฒนาการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียน ซึ่งได้รับความรู้และประสบการณ์จากการร่วมทำกิจกรรมทั้งในและนอกหลักสูตร ทำให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีศักยภาพต่อสถานศึกษาและสังคม ประเทศชาติสืบไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเลือกกลุ่มประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป) หัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน และครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ในปีการศึกษา 2552 ที่ผ่านการประเมินการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาที่ดำเนินการตรวจสอบโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) “สมศ.” รอบที่ 2 (พ.ศ.2549-2553) ซึ่งโรงเรียนที่อยู่ในกลุ่มกรุงเทพตะวันออก รวมทั้งสิ้น 114 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มโรงเรียน คือ กลุ่มที่ 1 โรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านทุกมาตรฐาน) ในรายมาตรฐานด้านผู้บริหาร มาตรฐานที่ 10-14 มีทั้งหมด 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก 3 โรงเรียน โรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านบางมาตรฐาน) ในรายมาตรฐานด้านผู้บริหาร มาตรฐานที่ 10-14 มีทั้งหมด 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก 3 โรงเรียน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 8 โรงเรียน โดยแบ่งเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 8 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป) โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 3 คน (เนื่องจากบางโรงเรียนไม่มีรองผู้อำนวยการโรงเรียน) หัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียนและคณะครูในโรงเรียน จำนวน 182 คน รวมทั้งสิ้น 193 คน

โดยได้ทำการศึกษาข้อมูล ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลจากบทสรุปของผู้บริหาร ผลการประเมินคุณภาพสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) “ สมศ.” รอบที่สอง (พ.ศ.2549-2553) ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งผู้วิจัยได้เจาะจงเลือกศึกษาโรงเรียนที่เปิดสอนระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่1-6) ในสังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) โดยสืบค้นข้อมูลจากเว็บไซต์สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) “สมศ.”

2. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ความเป็นมาของการจัดการศึกษากรุงเทพมหานคร ระบบบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานคร แบ่งตามการจัดกลุ่มเขตการศึกษาของกรุงเทพมหานคร

3. ศึกษาผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ผ่านการประเมินการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาที่ดำเนินการตรวจสอบโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) โดยใช้ชื่อย่อว่า “สมศ.” ในการประเมินรอบที่สอง โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก)

3.1 โรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. ระดับ ดีมาก

3.2 โรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. ระดับ ดี

3.3 โรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. ระดับ พอใช้

3.4 โรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. ระดับ ปรับปรุง

4. ศึกษาข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) เช่น ผู้บริหารโรงเรียน (ผู้อำนวยการโรงเรียน) คณะผู้บริหารโรงเรียน (รองผู้อำนวยการโรงเรียน) คณะครู บุคลากร นักเรียน ขนาดของโรงเรียน ที่ตั้งของโรงเรียน การเปิดทำการสอนในระดับชั้นปรัชญาของโรงเรียน ค่าขวัญของโรงเรียน คติพจน์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ แผนผังโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียน ยุทธศาสตร์ สภาพทั่วไปของชุมชน ฯลฯ โดยสืบค้นข้อมูลจากเว็บไซต์สำนักการศึกษา/โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร

5. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มโรงเรียน คือ กลุ่มที่ 1 โรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านทุกมาตรฐาน) ในรายมาตรฐานด้านผู้บริหาร มาตรฐานที่ 10-14 มีทั้งหมด 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก 3 โรงเรียน โรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านบางมาตรฐาน) ในรายมาตรฐานด้านผู้บริหาร มาตรฐานที่ 10-14 มีทั้งหมด 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก 3 โรงเรียน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 8 โรงเรียน โดยแบ่งเป็น ผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 8 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป) โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 3 คน (เนื่องจากบางโรงเรียนไม่มี

รองผู้อำนวยการโรงเรียน) หัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน และคณะครูในโรงเรียน จำนวน 182 คน รวมทั้งสิ้น 193 คน

6. สร้างเครื่องมือ วิเคราะห์และพัฒนาเครื่องมือ
7. นำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง (Try Out)
8. วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตอบปัญหาตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย
9. สรุปผล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ มี 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยจัดทำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เกี่ยวกับการศึกษา การบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) เพื่อรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มาสร้างแบบสอบถาม โดยมีวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์จากเอกสารและงานวิจัย
2. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และผลงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานกิจการนักเรียน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสัมภาษณ์
3. สร้างแบบสัมภาษณ์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย ให้มีข้อคำถามครอบคลุมสภาพ ปัญหา และนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสร้างแบบสอบถามการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก)
4. นำแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามความคิดเห็นการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรง ด้านเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามความคิดเห็น
5. นำแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามความคิดเห็นมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนอคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทอีกครั้งหนึ่ง
6. นำแบบสอบถามความคิดเห็นการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อพัฒนาเครื่องมือในการทำวิจัย (Try Out) ผู้ให้ข้อมูล มีจำนวนทั้งสิ้น 47 คน ลักษณะของแบบสัมภาษณ์เป็นแบบมีโครงสร้าง (Structured Interview)

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ขั้นการเตรียมการสัมภาษณ์ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้ (สุภางค์ จันทวานิช. 2549: 82)
 - 1.1 ผู้ให้ข้อมูลหลักสำหรับการสัมภาษณ์ คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 3 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป) โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น 6 คน
 - 1.2 วางแผนการสัมภาษณ์โดยการเตรียมคำถามไว้ล่วงหน้า กำหนดเวลาสัมภาษณ์ โดยให้เวลาคนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลา 12 ชั่วโมง
 - 1.3 เตรียมอุปกรณ์จัดบันทึก
 - 1.4 ติดต่อผู้ให้สัมภาษณ์ โดยนัดหมายเวลาไว้ล่วงหน้า
2. ขั้นเริ่มการสัมภาษณ์ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้ (สุภางค์ จันทวานิช. 2549: 82-83)
 - 2.1 แนะนำตนเองต่อผู้สัมภาษณ์
 - 2.2 สร้างบรรยากาศเป็นกันเอง สนทนาทักทายด้วยอัธยาศัยที่ดี
 - 2.3 บอกวัตถุประสงค์ในการสัมภาษณ์ และให้คำมั่นสัญญาว่าจะไม่ระบุผลการสัมภาษณ์ว่าเป็นของผู้ให้สัมภาษณ์ท่านใด
 - 2.4 จัดบันทึก
 - 2.5 พุดคุยเรื่องต่างๆ ไปก่อนที่จะสัมภาษณ์จริง
3. ขั้นสัมภาษณ์ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้ (สุภางค์ จันทวานิช. 2549: 83)
 - 3.1 ใช้คำถามที่เตรียมไว้ล่วงหน้า เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์
 - 3.2 ผู้สัมภาษณ์ตั้งใจฟัง และป้อนคำถามให้เหมาะสมกับจังหวะของผู้ตอบ
 - 3.3 ใช้ภาษาที่สุภาพและเข้าใจง่าย
4. ขั้นบันทึกข้อมูลและการสัมภาษณ์ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้ (สุภางค์ จันทวานิช. 2549: 83 - 84)
 - 4.1 จัดบันทึกข้อมูลตามความเป็นจริง และจดเฉพาะในสิ่งที่สำคัญ
 - 4.2 รีบทำบันทึกการสัมภาษณ์ทันที หลังจากสัมภาษณ์เสร็จสิ้นแล้ว
 - 4.3 สรุปข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และเก็บบันทึกการสัมภาษณ์ไว้

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

โดยผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนในแบบสอบถาม เป็น 2 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1** แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย สถานภาพของโรงเรียน ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน และสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองตามแนวทางการบริหารจัดการในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร : การบริหารงานทั่วไป ของสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร (หน่วยศึกษานิเทศน์ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร. 2551: 50) ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีระดับความคิดเห็นตั้งแต่มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลจากตำรา เอกสาร และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ที่เกี่ยวกับการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในขั้นตอนที่ 1

2. สร้างแบบสอบถาม สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการนิยามศัพท์เฉพาะให้ชัดเจน แล้วเขียนข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์ และข้อมูลจากประเด็นที่สำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์ในขั้นตอนที่ 1 และปรับปรุงภาษาให้มีความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง

3. นำแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท เพื่อขอความเห็นชอบและตรวจสอบความถูกต้องตามโครงสร้างเนื้อหา การใช้ภาษา และสาระสำคัญของเนื้อหาให้สอดคล้องกับความมุ่งหมาย และนิยามศัพท์เฉพาะ

4. เมื่อปรับปรุงเครื่องมือตามคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท แล้วนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยให้คะแนนความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item – Objective Congruence Index : IOC) ตามเกณฑ์กำหนดคะแนนระดับความสอดคล้อง (สุวิมล ติรพานันท์. 2550: 165) ดังนี้

+1 หมายถึง สอดคล้อง

0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

-1 หมายถึง ไม่สอดคล้อง

5. จากนั้นนำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมารวมกัน คำนวณหาค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แล้วเลือกข้อคำถามที่มีค่า ≥ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งถือว่ามีความเที่ยงตรง และสามารถนำไปใช้ได้

6. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน และครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพกลาง) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง (โรงเรียนขนาดใหญ่) ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการ (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป) จำนวน 1 คน หัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียนและครู จำนวน 45 คน รวมทั้งสิ้น 47 คน

7. วิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ โดยการวิเคราะห์ข้อคำถามรายข้อ เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับคะแนน (Item - total Correlation)

8. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2535: 96)

9. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตรพิจารณาแล้วนำไปจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการ ดังนี้

1. ในการดำเนินการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพเหนือ) จำนวน 1 คน และผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพเหนือ) จำนวน 1 คน ที่จะทำการสัมภาษณ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์และอนุญาตให้ทำการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 3 คน ส่งหนังสือแนะนำตัวและหนังสือขอความร่วมมือในการให้การสัมภาษณ์ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนล่วงหน้าก่อนไปสัมภาษณ์

2. สัมภาษณ์รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป) โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 3 คน

หัวข้อในการสัมภาษณ์การบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มี 3 กิจกรรมหลัก และ 14 กิจกรรมย่อย ได้แก่

1. กิจกรรมนอกหลักสูตร

- 1) กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน
- 2) กิจกรรมกีฬา และนันทนาการ
- 3) กิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม
- 4) กิจกรรมสถานนักเรียนและการส่งเสริมประชาธิปไตย

2. การให้บริการนักเรียน

- 1) บริการอาหารกลางวันนักเรียน
- 2) บริการห้องสมุด
- 3) บริการรถรับ – ส่งนักเรียน
- 4) บริการไปรษณีย์ – โทรศัพท์

5) บริการการเรียนวิชาทหาร

3. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

- 1) งานส่งเสริมสุขภาพอนามัย
- 2) งานสวัสดิการและทุนการศึกษา
- 3) งานส่งเสริมความปลอดภัยในโรงเรียน
- 4) การป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียน
- 5) การพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดวิเคราะห์ข้อมูลวิจัยด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยหาค่าสถิติและทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

การจัดกระทำข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด ตรวจสอบ คัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามฉบับที่มีการตอบแบบครบถ้วนสมบูรณ์เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กลุ่มตัวอย่าง 8 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 193 คน ส่งแบบสอบถาม จำนวน 193 ฉบับ และดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม ได้รับคืนเป็นฉบับสมบูรณ์ จำนวน 185 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.85

2. ให้รหัสแบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป) หัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน และครู ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบเติมข้อความลงในช่องว่างในส่วนที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) วิเคราะห์โดยการหาความถี่และร้อยละของผู้ตอบ

3. แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ดังนี้

คำตอบ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

นำคะแนนที่ได้ไปดำเนินการวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50 - 5.00	หมายถึง	มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 - 4.49	หมายถึง	มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 - 3.49	หมายถึง	มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 - 2.49	หมายถึง	มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.49	หมายถึง	มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach)
2. หาค่าความถี่และค่าร้อยละขนาดของโรงเรียน เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงานของกลุ่มตัวอย่าง
3. หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายชื่อ และรายด้านของแบบสอบถามการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก)
4. หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient)

เพื่อทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

- 4.1 กลุ่มโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านทุกมาตรฐาน) และกลุ่มโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านบางมาตรฐาน) มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) แตกต่างกัน
- 4.2 กลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) แตกต่างกัน
- 4.3 กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) แตกต่างกัน
- 4.4 กลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) แตกต่างกัน

4.5 กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) แตกต่างกัน

โดยแปลความหมายความสัมพันธ์ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544: 316)

1. สูงกว่า 0.90 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก
2. 0.71 – 0.90 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง
3. 0.30 – 0.70 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง
4. ต่ำกว่า 0.30 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ
5. 0.00 ไม่มีความสัมพันธ์กัน

5. เปรียบเทียบโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านทุกมาตรฐาน) และโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านบางมาตรฐาน) เพื่อนำมาหาค่า โดยใช้สถิติ t-test (Independent Sample Group) เปรียบเทียบตัวแปรกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม เพื่อทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 1 (บุญชม ศรีสะอาด. 2543: 160 -161)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาค่าคุณภาพของแบบสอบถาม

1.1 การหาค่าความเชื่อมั่นของข้อคำถาม โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ หรือเนื้อหา (IOC : Index of item – objective congruence) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ทำการตรวจสอบใช้เกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถาม ดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามถามได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามถามได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามถามไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ตามสูตร โดยมีเกณฑ์

ดังนี้

ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 – 1.00 มีค่าความเที่ยงตรงสูง สามารถ

ใช้ได้

ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ไม่สามารถใช้ได้

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

2.1 การทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 1 โดยใช้การวิเคราะห์หาค่า t – test (Independent Sample Group)

2.2 การทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 2 3 4 และ 5 โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัย เรื่อง การศึกษาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็นขั้นตอน และกำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา (t-distribution)
p	แทน	ค่าสัดส่วนของลักษณะตัวแปรหลักที่ต้องการศึกษา (P-value)
df	แทน	ค่าอำนาจจำแนกแจกแจงความถี่/ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Discrimination frequency/degree of freedom)
SS	แทน	ค่าสถิติที่ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง (Sample Statistics)
MS	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยยกกำลังสอง (Mean Square)
F	แทน	ค่าวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance or F-test)
Sig	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Significant Level)
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
X_1	แทน	กิจกรรมนอกหลักสูตร
X_2	แทน	การให้บริการนักเรียน
X_3	แทน	ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แยกเป็นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินของ สมศ. รอบที่ 2 (ผ่านทุกมาตรฐาน) และกลุ่มโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินของ สมศ. รอบที่ 2 (ผ่านบางมาตรฐาน) สถานภาพของโรงเรียน ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของแบบสอบถามการศึกษาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) เป็นรายข้อ และรายด้าน

ตอนที่ 3 แสดงผลการทดสอบสมมุติฐานของการวิจัย โดยใช้การทดสอบแบบที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทดสอบเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's post hoc comparison)

ตอนที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินของ สมศ. รอบที่ 2 (ผ่านทุกมาตรฐาน) และกลุ่มโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินของ สมศ. รอบที่ 2 (ผ่านบางมาตรฐาน) สถานภาพของโรงเรียน ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน

ผลการศึกษาแสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินของ สมศ. รอบที่ 2 (ผ่านทุกมาตรฐาน) และกลุ่มโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินของ สมศ. รอบที่ 2 (ผ่านบางมาตรฐาน) สถานภาพของโรงเรียน ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน ดังนี้

ตาราง 1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียน	จำนวน (n)	ร้อยละ
1. โรงเรียนวัดลาดกระบัง (ศีลาภีรัติกุปถัมภ์)	43	23.24
2. โรงเรียนคลองสอง	14	7.56
3. โรงเรียนลำผักชี	10	5.40
4. โรงเรียนสุเหร่าสนามกลางลำ	10	5.40
5. โรงเรียนแยมจาดวิชชานุสรณ์	74	40.00
6. โรงเรียนวัดศรีสุก (แยมเยื่อนอุปถัมภ์)	14	7.56
7. โรงเรียนสามแยกท่าไข่	11	5.94
8. โรงเรียนวัดชุมทอง	9	4.86
รวม	185	100

จากตาราง 1 พบว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจากโรงเรียนแยมจาดวิชชานุสรณ์ จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 โรงเรียนวัดลาดกระบัง (ศีลาภีรัติกุปถัมภ์) จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 23.24 โรงเรียนคลองสอง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 7.56 โรงเรียนวัดศรีสุก (แยมเยื่อนอุปถัมภ์) จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 7.56 โรงเรียนสามแยกท่าไข่ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 5.94 โรงเรียนลำผักชี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5.40 โรงเรียนสุเหร่าสนามกลางลำ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5.40 และโรงเรียนวัดชุมทอง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.86 ตามลำดับ

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละขนาดของโรงเรียน

โรงเรียน	จำนวน (n)	ร้อยละ
โรงเรียนขนาดเล็ก	6	75.00
โรงเรียนขนาดกลาง	-	-
โรงเรียนขนาดใหญ่	2	25.00
รวม	8	100

จากตาราง 2 พบว่า ขนาดของโรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดเล็กมากที่สุด จำนวน 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 75.00 และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 2 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ตามลำดับ

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละกลุ่มโรงเรียนที่ผ่านการประเมินของ สมศ. รอบที่ 2 (ผ่านทุกมาตรฐาน) และกลุ่มโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินของ สมศ. รอบที่ 2 (ผ่านบางมาตรฐาน)

กลุ่มโรงเรียน	จำนวน (n)	ร้อยละ
กลุ่มโรงเรียนที่ผ่านการประเมินของ สมศ. รอบที่ 2 (ผ่านทุกมาตรฐาน)	4	50.00
กลุ่มโรงเรียนที่ผ่านการประเมินของ สมศ. รอบที่ 2 (ผ่านบางมาตรฐาน)	4	50.00
รวม	8	100

จากตาราง 3 พบว่า กลุ่มโรงเรียนที่ผ่านการประเมินของ สมศ. รอบที่ 2 (ผ่านทุกมาตรฐาน) จำนวน 4 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และกลุ่มโรงเรียนที่ผ่านการประเมินของ สมศ. รอบที่ 2 (ผ่านบางมาตรฐาน) จำนวน 4 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 50.00

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน

สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล	จำนวน (n)	ร้อยละ
ด้านเพศ		
- ชาย	41	36.20
- หญิง	144	63.80
รวม	185	100
ด้านตำแหน่ง		
- ผู้อำนวยการโรงเรียน	4	2.20
- รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป)	3	1.60
- หัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน	38	20.50
- ครู	140	75.70
รวม	185	100
ด้านประสบการณ์ในการทำงาน		
- ต่ำกว่า 5 ปี	54	29.20
- ระหว่าง 5 - 10 ปี	40	21.60
- มากกว่า 10 ปี	91	49.20
รวม	185	100

จากตาราง 4 พบว่า สถานภาพของผู้ให้ข้อมูลด้านเพศ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 63.80 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 36.20 ด้านตำแหน่ง พบว่า ตำแหน่งครู มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 75.70 ตำแหน่งหัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 20.50 ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.20 และตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60 และด้านประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 49.20 ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20 และประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 21.60 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของแบบสอบถามการศึกษาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) เป็นรายด้าน และรายข้อ

ผลการศึกษาความคิดเห็นของแบบสอบถามการศึกษาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก)

ตาราง 5 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของแบบสอบถามด้านกิจกรรมนอกหลักสูตร การให้บริการนักเรียน และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก)	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	การแปล ความหมาย
กิจกรรมนอกหลักสูตร	4.06	.56	มาก
การให้บริการนักเรียน	3.39	.75	ปานกลาง
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.07	.61	มาก
ผลรวมทุกด้าน	3.83	.55	มาก

จากตาราง 5 พบว่า คะแนนความคิดเห็นของแบบสอบถามการศึกษาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) เป็นรายด้าน ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{x}=4.07$) และด้านกิจกรรมนอกหลักสูตร ($\bar{x}=4.06$) มีคะแนนความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และด้านการให้บริการนักเรียน ($\bar{x}=3.39$) มีคะแนนความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตาราง 6 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของแบบสอบถามด้านกิจกรรมนอกหลักสูตร เป็นรายด้าน และรายข้อ

กิจกรรมนอกหลักสูตร	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	การแปล ความหมาย
กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน			
1. จัดให้มีกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน สอดคล้องกับความต้องการของครู ผู้ปกครอง และนักเรียน	3.96	.84	มาก
2. ดำเนินการตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารหลักฐานต่าง ๆ เช่น ทะเบียนสมาชิก ระเบียบข้อบังคับของกิจกรรมสหกรณ์ และการจัดทำบัญชี	3.74	.85	มาก
3. ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมสหกรณ์	3.76	.91	มาก
4. การติดตามและประเมินผลการให้บริการเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนา	3.81	.86	มาก
ผลรวมกิจกรรมสหกรณ์นักเรียน	3.81	.86	มาก
กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ			
5. วางแผนและกำหนดแนวทางเพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักเรียน โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างหลากหลายตามความถนัด และความสนใจ	3.99	.71	มาก
6. ส่งเสริมให้จัดกิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง	4.10	.76	มาก
7. ผู้บริหารให้ความสนใจ สนับสนุน ประสานงาน และติดตามงานอย่างสม่ำเสมอ	4.09	.76	มาก
8. สรุปและประเมินผล ปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดคุณค่าและประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง	4.04	.70	มาก
ผลรวมกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ	4.05	.73	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

กิจกรรมนอกหลักสูตร	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	การแปล ความหมาย
กิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและ สิ่งแวดล้อม			
9. ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมด้านศาสนา (ตามศรัทธา) ที่หลากหลาย	4.31	.66	มาก
10. สนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนชื่นชม สืบสานศิลปวัฒนธรรม ประเพณีที่ดีงามของ ท้องถิ่น และของไทย โดยจัดกิจกรรมให้เกิด ความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน	4.24	.67	มาก
11. อำนวยความสะดวกในด้านสถานที่ และสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนา	4.19	.70	มาก
12. ให้การสนับสนุน ประสาน ติดตามงานและ สรุปประเมินผล เพื่อปรับปรุงแก้ไขการจัด กิจกรรมเพื่อให้เกิดคุณค่าและประโยชน์สูงสุด	4.18	.68	มาก
ผลรวมกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม	4.23	.67	มาก
กิจกรรมสภานักเรียนและการส่งเสริม ประชาธิปไตย			
13. มีการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัด กิจกรรมสภานักเรียนและการส่งเสริมความเป็น ประชาธิปไตยในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ	4.25	.67	มาก
14. ผู้บริหารมีการจัดทำธรรมนูญโรงเรียนและมี กิจกรรมเลือกตั้งสภานักเรียน การประชุมสภา นักเรียน เพื่อส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย อย่างสม่ำเสมอ	4.10	.74	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

กิจกรรมนอกหลักสูตร	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	การแปล ความหมาย
15. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้รู้จักระเบียบวินัย สิทธิ และหน้าที่ ในการกล้าแสดงออกตามครรลอง คลองธรรมเป็นไปตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของโรงเรียน	4.19	.70	มาก
16. ติดตาม ประเมินผลการจัดกิจกรรม และเปิด โอกาสให้แสดงความคิดเห็น เพื่อนำความคิดเห็น นั้นมาปรับปรุง และพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพ	4.08	.67	มาก
ผลรวมกิจกรรมสภานักเรียน และการส่งเสริมประชาธิปไตย	4.15	.69	มาก

จากตาราง 6 พบว่า การบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ด้านกิจกรรมนอกหลักสูตร ผู้บริหารมีการบริหารงานด้านกิจการนักเรียน โดยแยกเป็นรายด้านและรายข้อ ด้านกิจกรรมนอกหลักสูตรปรากฏผลดังนี้

ผลรวมด้านกิจกรรมนอกหลักสูตร มีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.06$) กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ และพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ ผู้บริหารจัดให้มีกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน สอดคล้องกับความต้องการของครูผู้ปกครอง และนักเรียน ($\bar{x}=3.96$) รองลงมา การติดตามและประเมินผลการให้บริการเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนา ($\bar{x}=3.81$) ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมสหกรณ์ ($\bar{x}=3.76$) และดำเนินการตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารหลักฐานต่างๆ เช่น ทะเบียนสมาชิก ระเบียบข้อบังคับของกิจกรรมสหกรณ์ และการจัดทำบัญชี ($\bar{x}=3.74$) ตามลำดับ

กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ และพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ ผู้บริหารส่งเสริมให้จัดกิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{x}=4.10$) รองลงมา ผู้บริหารให้ความสนใจ สนับสนุน ประสานงาน และติดตามงานอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x}=4.09$) สรุปและประเมินผล ปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดคุณค่าและประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง ($\bar{x}=4.04$) และวางแผนและกำหนดแนวทางเพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักเรียน โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างหลากหลายตามความถนัด และความสนใจ ($\bar{x}=3.99$) ตามลำดับ

กิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ และพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมด้านศาสนา (ตามศรัทธา) ที่หลากหลาย ($\bar{x}=4.31$) รองลงมา สนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนชื่นชมสืบสานศิลปวัฒนธรรม ประเพณีที่ดีงามของท้องถิ่น และของไทย โดยจัดกิจกรรมให้เกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน ($\bar{x}=4.24$) อำนวยความสะดวกในด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา ($\bar{x}=4.19$) และให้การสนับสนุน ประสานติดตามงาน และสรุปประเมินผล เพื่อปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดคุณค่าและประโยชน์สูงสุด ($\bar{x}=4.18$) ตามลำดับ

กิจกรรมสถานักเรียนและการส่งเสริมประชาธิปไตย โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ และพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ ผู้บริหารมีการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดกิจกรรมสถานักเรียนและการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ ($\bar{x}=4.25$) รองลงมา ส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้รู้จักระเบียบวินัย สิทธิ และหน้าที่ในการกล้าแสดงออก ($\bar{x}=4.19$) ผู้บริหารมีการจัดทำธรรมนูญโรงเรียนและมีกิจกรรมเลือกตั้งสถานักเรียน การประชุมสถานักเรียน เพื่อส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยอย่างสม่ำเสมอตามครรลองคลองธรรม เป็นไปตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียน ($\bar{x}=4.10$) และติดตาม ประเมินผลการจัดกิจกรรม และเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น เพื่อนำความคิดเห็นนั้นมาปรับปรุง และพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพ ($\bar{x}=4.08$) ตามลำดับ

ตาราง 7 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของแบบสอบถามด้านการให้บริการนักเรียน

การให้บริการนักเรียน	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	การแปล ความหมาย
บริการอาหารกลางวันนักเรียน			
17. มีการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียน ด้านภาวะ โภชนาการอย่างเป็นระบบ	4.12	.67	มาก
18. จัดบริการอาหารกลางวัน อาหารเสริมตาม หลักโภชนาการ	4.24	.75	มาก
19. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการฝึกนิสัยที่ดีในการ รับประทานอาหาร มารยาทในการรับประทานอาหาร อาหาร และมารยาททางสังคม	4.23	.70	มาก
20. ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อม และสถานที่ใน การประกอบอาหารที่เป็นสัดส่วน สะอาด ถูกหลัก โภชนาการ และหลักสุขาภิบาล	4.19	.79	มาก
ผลรวมบริการอาหารกลางวันนักเรียน	4.19	.72	มาก
บริการห้องสมุด			
21. ส่งเสริม และจัดหาให้มีห้องสมุด วัสดุอุปกรณ์ ให้เพียงพอและตรงตามความต้องการของ ผู้ใช้บริการเพื่อการบริการอย่างทั่วถึง	3.96	.76	มาก
22. ส่งเสริมการให้บริการกิจกรรมที่ทันสมัย เช่น การยืม การส่งคืน การสืบค้นด้วยระบบ คอมพิวเตอร์ Internet E-book CD-Rom วีดิทัศน์ แอ็บเสียง ฯลฯ	3.57	1.00	มาก
23. ประชุม ปรึกษาหารือเพื่อกำหนดแนวทางการ จัดกิจกรรมห้องสมุดในรูปแบบของ คณะกรรมการที่รับผิดชอบ	3.79	.82	มาก
24. ประเมินผลการดำเนินงานและนำผลการ ประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดบริการ ห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น	3.81	.73	มาก
ผลรวมบริการห้องสมุด	3.78	.82	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

การให้บริการนักเรียน	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	การแปล ความหมาย
บริการรับ-ส่งนักเรียน			
25. วางแผนและดำเนินการตามศักยภาพ และ บริบทของโรงเรียน	3.38	1.17	ปานกลาง
26. สืบหาข้อมูล ปัญหาและความต้องการใน การรับบริการด้านต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ	3.38	1.13	ปานกลาง
27. สรรหา และจัดบุคลากรเพื่อให้บริการตรง ตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจ	3.42	1.15	ปานกลาง
28. ประสานงาน กำกับ ติดตามและอำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการอย่างทั่วถึง	3.34	1.14	ปานกลาง
ผลรวมบริการรับ-ส่งนักเรียน	3.38	1.14	ปานกลาง
บริการไปรษณีย์ – โทรศัพท์			
29. สืบหาข้อมูล ปัญหาและความต้องการในการ รับบริการด้านต่างๆ	3.03	1.23	ปานกลาง
30. วางแผนดำเนินการตามศักยภาพของ โรงเรียน	3.15	1.27	ปานกลาง
31. จัดบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้เพื่อ ให้บริการ	3.11	1.25	ปานกลาง
32. บริการให้คำแนะนำ อำนวยความสะดวก ติดตามและประสานงาน	3.09	1.26	ปานกลาง
ผลรวมบริการไปรษณีย์ – โทรศัพท์	3.09	1.25	ปานกลาง
บริการการเรียนวิชาทหาร			
33. ประชุมบุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจ ร่วมกัน	2.45	1.41	น้อย
34. สืบหาและจัดระบบข้อมูลพื้นฐานผู้รับบริการ ในด้านต่างๆ	2.51	1.42	ปานกลาง

ตาราง 7 (ต่อ)

การให้บริการนักเรียน	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	การแปล ความหมาย
35 ทางงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อสนับสนุนการให้บริการนักเรียน จากหน่วยงานต้นสังกัด และผู้มีจิตศรัทธาบริจาค	2.51	1.45	ปานกลาง
36. ผู้บริหารติดตามงาน ประเมินผลงาน และมี การให้บริการอย่างต่อเนื่อง	2.56	1.45	ปานกลาง
ผลรวมบริการการเรียนวิชาทหาร	2.50	1.43	ปานกลาง

จากตาราง 7 พบว่า การบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ด้านการให้บริการนักเรียน ผู้บริหารมีการ บริหารงานด้านกิจการนักเรียน โดยแยกเป็นรายด้านและรายข้อด้านการให้บริการนักเรียน ปรากฏผล ดังนี้

ผลรวมด้านการให้บริการนักเรียน มีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.39$) บริการอาหารกลางวันนักเรียน โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ และพิจารณา เป็นรายข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ ผู้บริหารจัดบริการอาหารกลางวัน อาหารเสริมตามหลักโภชนาการ ($\bar{x}=4.24$) รองลงมา ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการฝึกนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร มารยาทในการ รับประทานอาหาร และมารยาททางสังคม ($\bar{x}=4.23$) ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อม และสถานที่ใน การประกอบอาหารที่เป็นสัดส่วน สะอาด ถูกหลักโภชนาการ และหลักสุขาภิบาล ($\bar{x}=4.19$) และมีการ เก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียน ด้านภาวะโภชนาการอย่างเป็นระบบ ($\bar{x}=4.12$) ตามลำดับ

บริการห้องสมุด โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ และพิจารณาเป็นราย ข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ ผู้บริหารส่งเสริม และจัดหาให้มีห้องสมุด วัสดุอุปกรณ์ ให้เพียงพอและตรงตาม ความต้องการของผู้ใช้บริการเพื่อการบริการอย่างทั่วถึง ($\bar{x}=3.96$) รองลงมา ประเมินผลการ ดำเนินงานและนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดบริการห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ($\bar{x}=3.81$) ประชุม ปรึกษาหารือเพื่อกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมห้องสมุดใน รูปแบบของคณะกรรมการที่รับผิดชอบ ($\bar{x}=3.79$) และส่งเสริมการให้บริการกิจกรรมที่ทันสมัย เช่น การยืม การส่งคืน การสืบค้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์ Internet E-book CD-Rom วีดิทัศน์ แอปเสียง ฯลฯ ($\bar{x}=3.57$) ตามลำดับ

บริการรับ-ส่งนักเรียน โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ และ พิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ ผู้บริหารสรรหา และจัดบุคลากรเพื่อให้บริการตรงตาม ความสามารถ ความถนัดและความสนใจ ($\bar{x}=3.42$) รองลงมา มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเท่ากัน

($\bar{x}=3.38$) ได้แก่ วางแผนและดำเนินการตามศักยภาพ และบริบทของโรงเรียน สํารวจข้อมูล ปัญหาและความต้องการในการรับบริการด้านต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ และประสานงาน กำกับ ติดตามและอำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการอย่างทั่วถึง ($\bar{x}=3.34$) ตามลำดับ

บริการไปรษณีย์-โทรศัพท์ โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ และพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ ผู้บริหารวางแผนดำเนินการตามศักยภาพของโรงเรียน ($\bar{x}=3.15$) รองลงมา จัดบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้เพื่อให้บริการ ($\bar{x}=3.11$) บริการให้คำแนะนำอำนวยความสะดวก ติดตามและประสานงาน ($\bar{x}=3.09$) และสํารวจข้อมูล ปัญหาและความต้องการในการรับบริการด้านต่างๆ ($\bar{x}=3.03$) ตามลำดับ

บริการการเรียนวิชาทหาร โดยพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ ระดับการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ผู้บริหารติดตามงาน ประเมินผลงาน และมีการให้บริการอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x}=2.56$) รองลงมามีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเท่ากัน ($\bar{x}=2.51$) ได้แก่ สํารวจและจัดระบบข้อมูลพื้นฐานผู้รับบริการในด้านต่างๆ และหางบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อสนับสนุนการให้บริการนักเรียนจากหน่วยงานต้นสังกัด และผู้มีจิตศรัทธาบริจาค และระดับการบริหารงานอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ประชุมบุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน ($\bar{x}=2.45$) ตามลำดับ

ตาราง 8 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของแบบสอบถามด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	การแปล ความหมาย
งานส่งเสริมสุขภาพอนามัย			
37. ประชุมคณะกรรมการ เพื่อวางแผนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น การจัดทำทะเบียนสุขภาพสำรวจปัญหาความต้องการ ปรึกษาให้การดูแลเบื้องต้นและการส่งต่อ (ถ้ามี)	3.88	.93	มาก
38. ศึกษาความพร้อมในการให้บริการสุขภาพด้านต่างๆ เช่น บุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ ตรวจสุขภาพ รับผิดชอบ การออกกำลังกาย กิจกรรมนันทนาการ ฯลฯ	3.93	.77	มาก
39. จัดกิจกรรมให้ความรู้ เช่น การอบรมการจัดนิทรรศการ และการจัดป้ายนิเทศ	3.97	.77	มาก
40. ประสานงาน ติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น	3.97	.76	มาก
ผลรวมงานส่งเสริมสุขภาพอนามัย	3.93	.80	มาก
งานสวัสดิการและทุนการศึกษา			
41. เก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนที่ขาดแคลน และต้องการความช่วยเหลือด้านสวัสดิการต่างๆ	3.97	.75	มาก
42. แสวงหาเงินทุนหรือสิ่งของจากชุมชนผู้มีจิตศรัทธา ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนให้บริการแก่นักเรียนที่ขาดแคลน	4.01	.80	มาก
43. จัดบริการช่วยเหลือนักเรียนอย่างทั่วถึง โดยให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน เช่น เครื่องเขียน เสื้อผ้า ทุนการเรียน การประกันอุบัติเหตุ เครื่องอุปโภค อาหารเสริม (นม) อาหารเช้า	4.09	.81	มาก
44. ติดตามประเมินผลการให้บริการ เพื่อปรับปรุงการให้ความช่วยเหลือต่อไป	4.09	.77	มาก
ผลรวมงานสวัสดิการและทุนการศึกษา	4.04	.78	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	การแปล ความหมาย
งานส่งเสริมความปลอดภัยในโรงเรียน			
45. จัดสภาพแวดล้อมที่สะอาด เป็นระเบียบและปลอดภัย	4.14	.76	มาก
46. วางมาตรการโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกำกับ ดูแลความปลอดภัยในโรงเรียนทั้งในและนอกเวลาทำการอย่างเป็นระบบ	4.14	.74	มาก
47. รับฟังความคิดเห็นถึงสภาพปัญหา และอุปสรรค พร้อมทั้งหาแนวทางในการดำเนินงานแก้ไขและปรับปรุง	4.14	.75	มาก
48. ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งสรุปรายงานผลการดำเนินงาน	3.96	.75	มาก
ผลรวมงานส่งเสริมความปลอดภัยในโรงเรียน	4.09	.75	มาก
การป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียน			
49. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเอง และการป้องกันตนเองให้ห่างไกลจากสิ่งเสพติด	4.20	.79	มาก
50. ผู้บริหารเป็นตัวอย่างในการไม่ข้องเกี่ยวกับสิ่งเสพติดทั้งหลาย ที่สามารถเป็นบ่อนทำลายความเชื่อมั่นของบุคลากร นักเรียน และผู้ปกครอง	4.22	.78	มาก
51. จัดระบบการป้องกันให้สถานศึกษา ครู และนักเรียนปลอดสารพิษ สิ่งเสพติด อาชญากรรม และอบายมุข	4.18	.80	มาก
52. ติดตาม ประเมินผลการจัดกิจกรรม เพื่อปรับปรุงวิธีดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	4.16	.77	มาก
ผลรวมการป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียน	4.19	.78	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	การแปล ความหมาย
การพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัย นักเรียน			
53. ศึกษาสภาพปัญหา พฤติกรรมนักเรียน ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนงาน ปกครองนักเรียน	4.15	.70	มาก
54. ส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม และจริยธรรม เช่น พัฒนาสังคม การใช้เวลาว่าง ให้เป็นประโยชน์ ยกย่องให้กำลังใจผู้ที่ประพฤติดี	4.17	.69	มาก
55. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้หลักธรรมาภิบาล ในการบริหารจัดการ ได้แก่ นิติธรรม คุณธรรม การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ ความคุ้มค่า และความโปร่งใสในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ	4.06	.77	มาก
56. ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงงาน ความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียนให้เกิด ประสิทธิภาพ	4.13	.72	มาก
ผลรวมการพัฒนาความประพฤติ และระเบียบวินัยนักเรียน	4.12	.72	มาก

จากตาราง 8 พบว่า การบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้บริหารมีการบริหารงานด้านกิจการนักเรียน โดยแยกเป็นรายด้านและรายข้อด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนปรากฏผลดังนี้

ผลรวมด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.07$) งานส่งเสริมสุขภาพอนามัย โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน และพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเท่ากัน ($\bar{x}=3.97$) ได้แก่ ผู้บริหารจัดกิจกรรมให้ความรู้ เช่น การอบรม การจัดนิทรรศการ และการจัดป้ายนิเทศ ประสานงาน ติดตามประเมินผล

เพื่อพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น รองลงมา ศึกษาความพร้อมในการให้บริการ สุขภาพด้านต่าง ๆ เช่น บุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ ตรวจสอบสุขภาพ รับผิดชอบ การออกกำลังกาย กิจกรรมนันทนาการ ฯลฯ ($\bar{x}=3.93$) และประชุมคณะกรรมการ เพื่อวางแผนระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน เช่น การจัดทำทะเบียนสุขภาพ สำรวจปัญหาความต้องการ ปกป้องให้การดูแลเบื้องต้นและการส่งต่อ (ถ้ามี) ($\bar{x}=3.88$) ตามลำดับ

งานสวัสดิการและทุนการศึกษา โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน และพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเท่ากัน ($\bar{x}=4.09$) ได้แก่ ผู้บริหารจัดการช่วยเหลือนักเรียนอย่างทั่วถึง โดยให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน เช่น เครื่องเขียน เสื้อผ้า ทุนการเรียน การประกันอุบัติเหตุ เครื่องอุปโภค อาหารเสริม (นม) อาหารเช้า และติดตามประเมินผลการให้บริการ เพื่อปรับปรุงการให้ความช่วยเหลือต่อไป รองลงมา แสวงหา เงินทุนหรือสิ่งของจากชุมชน ผู้มีจิตศรัทธา ทั้งภาครัฐและเอกชน ($\bar{x}=4.01$) และเก็บรวบรวมข้อมูล นักเรียนที่ขาดแคลน และต้องการความช่วยเหลือด้านสวัสดิการต่างๆ ($\bar{x}=3.97$)

งานส่งเสริมความปลอดภัยในโรงเรียน โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน และพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ ผู้บริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่สะอาด เป็นระเบียบและปลอดภัย วางมาตรการโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อกำกับ ดูแลความปลอดภัยในโรงเรียนทั้งในและนอกเวลาทำการอย่างเป็นระบบ รับฟังความคิดเห็นถึงสภาพปัญหา และอุปสรรค พร้อมทั้งหาแนวทางในการดำเนินงานแก้ไขและปรับปรุง ($\bar{x}=4.14$) รองลงมา ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งสรุปรายงานผลการดำเนินงาน ($\bar{x}=3.96$)

การป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียน โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน และพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ ผู้บริหารเป็นตัวอย่างในการไม่ข้องเกี่ยวกับสิ่งเสพติดทั้งหลาย ที่สามารถเป็นบ่อนทำลายความเชื่อมั่นของบุคลากร นักเรียน และผู้ปกครอง ($\bar{x}=4.22$) รองลงมา ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเอง และการป้องกันตนเองให้ห่างไกลจากสิ่งเสพติด ($\bar{x}=4.20$) จัดระบบการป้องกันให้สถานศึกษา ครู และนักเรียนปลอดภัยจากสิ่งเสพติด อาชญากรรม และอบายมุข ($\bar{x}=4.18$) และติดตาม ประเมินผลการจัดกิจกรรม เพื่อปรับปรุงวิธีดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ($\bar{x}=4.16$) ตามลำดับ

การพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน และพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ ผู้บริหารส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม และจริยธรรม เช่น พัฒนาสังคม การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ยกย่องให้กำลังใจผู้ที่ประพฤติดี ($\bar{x}=4.17$) รองลงมา ศึกษาสภาพปัญหา พฤติกรรมนักเรียน ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนงานปกครองนักเรียน ($\bar{x}=4.15$) ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงงานความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ ($\bar{x}=4.13$) และผู้บริหารสถานศึกษาใช้หลักธรรมาภิบาล ในการบริหารจัดการ ได้แก่ นิติธรรม คุณธรรม การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ ความคุ้มค่า และความโปร่งใสในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ($\bar{x}=4.06$) ตามลำดับ

ตาราง 9 ผลการทดสอบสมมุติฐาน กลุ่มตัวอย่างที่โรงเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินของ สมศ.

รอบที่ 2 (ผ่านทุกมาตรฐาน) และกลุ่มตัวอย่างที่โรงเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินของ สมศ.

รอบที่ 2 (ผ่านบางมาตรฐาน) มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนแตกต่างกัน โดยใช้การทดสอบ แบบที (t-test)

ด้าน	กลุ่มโรงเรียน	n	\bar{x}	S.D.	t	p
กิจกรรมนอกหลักสูตร	โรงเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินของ สมศ. รอบที่ 2 (ผ่านทุกมาตรฐาน)	109	3.99	.613	2.334	.021*
	โรงเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินของ สมศ. รอบที่ 2 (ผ่านบางมาตรฐาน)	76	4.17	.445		
การให้บริการนักเรียน	โรงเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินของ สมศ. รอบที่ 2 (ผ่านทุกมาตรฐาน)	109	3.31	.812	1.829	.069
	โรงเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินของ สมศ. รอบที่ 2 (ผ่านบางมาตรฐาน)	76	3.51	.638		
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	โรงเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินของ สมศ. รอบที่ 2 (ผ่านทุกมาตรฐาน)	109	4.00	.671	1.842	.067
	โรงเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินของ สมศ. รอบที่ 2 (ผ่านบางมาตรฐาน)	76	4.17	.508		
ผลรวมทุกด้าน	โรงเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินของ สมศ. รอบที่ 2 (ผ่านทุกมาตรฐาน)	109	3.75	.610	2.355	.020*
	โรงเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินของ สมศ. รอบที่ 2 (ผ่านบางมาตรฐาน)	76	3.93	.438		

*p<.05

จากตาราง 9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่โรงเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินของ สมศ. รอบที่ 2 (ผ่านทุกมาตรฐาน) และกลุ่มตัวอย่างที่โรงเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินของ สมศ. รอบที่ 2 (ผ่านบางมาตรฐาน) มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนแตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) แตกแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

ตาราง 10 เปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ด้าน	แหล่ง	ss	df	ms	F	p
ความแปรปรวน						
กิจกรรมนอกหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	.010	2	.005	.016	.984
	ภายในกลุ่ม	56.938	182	.313		
	รวม	56.948	184			
การให้บริการนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2.954	2	1.477	2.675	.072
	ภายในกลุ่ม	100.507	182	.552		
	รวม	103.461	184			
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	.151	2	.076	.199	.820
	ภายในกลุ่ม	69.133	182	.380		
	รวม	69.284	184			
ผลรวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	.513	2	.256	.839	.434
	ภายในกลุ่ม	55.601	182	.306		
	รวม	56.114	184			

จากตาราง 10 พบว่า ขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมนอกหลักสูตร การบริการนักเรียน และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 11 เปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) จำแนกตามเพศ

ด้าน	เพศ	n	\bar{x}	S.D.	t	p
กิจกรรมนอกหลักสูตร	ชาย	41	4.07	.640	.115	.908
	หญิง	144	4.06	.533		
การให้บริการนักเรียน	ชาย	41	3.40	.803	.040	.968
	หญิง	144	3.39	.737		
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ชาย	41	4.25	.682	2.123	.035
	หญิง	144	4.02	.585		
ผลรวมทุกด้าน	ชาย	41	3.90	.604	.891	.374
	หญิง	144	3.81	.537		

จากตาราง 11 พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นกิจกรรมนอกหลักสูตร การให้บริการนักเรียน และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 12 เปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) จำแนกตามตำแหน่ง

ด้าน	ตำแหน่ง	n	\bar{x}	S.D.	t	p
กิจกรรมนอกหลักสูตร	ครู	140	4.01	.586	2.545	.012*
	ผู้บริหาร	45	4.25	.407		
การให้บริการนักเรียน	ครู	140	3.35	.793	1.645	.103
	ผู้บริหาร	45	3.53	.584		
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ครู	140	4.07	.637	.265	.791
	ผู้บริหาร	45	4.09	.540		
ผลรวมทุกด้าน	ครู	140	3.79	.591	1.855	.066
	ผู้บริหาร	45	3.94	.393		

*p<.05

จากตาราง 12 พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นกิจกรรมนอกหลักสูตร ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นการให้บริการนักเรียน ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ไม่แตกต่างกัน

ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ไม่แตกต่างกัน

ผลรวมค่าเฉลี่ยความคิดเห็นกิจกรรมนอกหลักสูตร การให้บริการนักเรียน และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 13 เปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) จำแนกตามประสบการณ์

ด้าน	แหล่ง	ss	df	ms	F	p
ความแปรปรวน						
กิจกรรมนอกหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	.010	2	.005	.016	.984
	ภายในกลุ่ม	56.938	182	.313		
	รวม	56.948	184			
การให้บริการนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2.954	2	1.477	2.675	.072
	ภายในกลุ่ม	100.507	182	.552		
	รวม	103.461	184			
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	.151	2	.076	.199	.820
	ภายในกลุ่ม	69.133	182	.380		
	รวม	69.284	184			
ผลรวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	.513	2	.256	.839	.434
	ภายในกลุ่ม	55.601	182	.306		
	รวม	56.114	184			

จากตาราง 13 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การศึกษาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมุติฐานของการวิจัย และวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ที่ได้มาตรฐาน (ผ่านทุกมาตรฐาน) และได้มาตรฐาน (ผ่านบางมาตรฐาน)
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป) หัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน และครูที่มีต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) จำแนกตามสถานภาพของโรงเรียน และสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

สมมุติฐานของการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. กลุ่มโรงเรียนที่ได้มาตรฐานของ สมศ. (ผ่านทุกมาตรฐาน) และกลุ่มโรงเรียนที่ได้มาตรฐานของ สมศ. (ผ่านบางมาตรฐาน) มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) แตกต่างกัน
2. กลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดของโรงเรียน ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) แตกต่างกัน
3. กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) แตกต่างกัน
4. กลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) แตกต่างกัน
5. กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเลือกกลุ่มประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป) หัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน และครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ในปีการศึกษา 2552 ที่ผ่านการประเมินการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาที่ดำเนินการตรวจสอบโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) “สมศ.” รอบที่สอง (พ.ศ. 2549-2553) ซึ่งโรงเรียนที่อยู่ในกลุ่มกรุงเทพตะวันออก รวมทั้งสิ้น 114 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างการวิจัย ทำการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 8 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป) โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 3 คน (เนื่องจากบางโรงเรียนไม่มีรองผู้อำนวยการโรงเรียน) หัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) จำนวน 182 คน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มโรงเรียน คือ กลุ่มที่ 1 โรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านทุกมาตรฐาน) ในรายมาตรฐานด้านผู้บริหาร มาตรฐานที่ 10-14 มีทั้งหมด 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก 3 โรงเรียน และโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านบางมาตรฐาน) ในรายมาตรฐานด้านผู้บริหาร มาตรฐานที่ 10-14 มีทั้งหมด 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก 3 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง 8 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 193 คน ส่งแบบสอบถาม จำนวน 193 ฉบับ และดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม ได้รับคืนเป็นฉบับสมบูรณ์ จำนวน 185 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.85

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 2 แบบ ได้แก่

แบบที่ 1 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 3 คน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป) โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น 6 คน โดยผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์ และบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้การสัมภาษณ์ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ เรื่อง การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน (กิจกรรมนอกหลักสูตร) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์ เรื่อง การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน (การให้บริการนักเรียน) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 4 แบบสัมภาษณ์ เรื่อง การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน (ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน) จำนวน 5 ข้อ

แบบที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) โดยสอบถามความคิดเห็นจากผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน (การบริหารงานทั่วไป) หัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน (ครูสายผู้สอนแต่ได้รับหน้าที่ให้เป็นหัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน) และครู (ครูสายผู้สอนแต่ไม่ได้รับหน้าที่ให้เป็นหัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน) โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของโรงเรียน และสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) จำนวน 56 ข้อ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสร้างแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้นำเครื่องมือให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตร และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสัมภาษณ์ แล้วจึงนำมาปรับปรุงแก้ไข จากนั้นได้นำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อพัฒนาเครื่องมือในการทำวิจัย (Try Out) ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป) หัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน และครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 47 คน นำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อตรวจหาค่าความเชื่อมั่นของ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9703

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for Social Sciences/Windows) ในการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานและทดสอบสมมติฐานของการวิจัย โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) การเปรียบเทียบโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านทุกมาตรฐาน) และโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านบางมาตรฐาน) หาค่าโดยใช้สถิติ t-test (Independent Sample Group)

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัย การศึกษาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) สรุปผลได้ดังนี้

การบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านกิจกรรมนอกหลักสูตร 2) ด้านการให้บริการนักเรียน และ 3) ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ด้านกิจกรรมนอกหลักสูตร เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน และรายข้อ พบว่า มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าคะแนนความคิดเห็นจากมากไปน้อย ดังนี้ มากที่สุด ได้แก่ กิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมสภานักเรียนและการส่งเสริมประชาธิปไตย กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ และกิจกรรมสหกรณ์นักเรียน น้อยที่สุด ตามลำดับ

ด้านการให้บริการนักเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ได้แก่ บริการอาหารกลางวันนักเรียน และบริการห้องสมุด และมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ บริการรับ-ส่งนักเรียน บริการไปรษณีย์-โทรศัพท์ และบริการการเรียนวิชาทหาร ตามลำดับ

ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน และรายข้อ พบว่า มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าคะแนนความคิดเห็น ดังนี้ มากที่สุด ได้แก่ การป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียน รองลงมา ได้แก่ การพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน งานส่งเสริมความปลอดภัยในโรงเรียน งานสวัสดิการและทุนการศึกษา และงานส่งเสริมสุขภาพอนามัย น้อยที่สุด ตามลำดับ

ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย สรุปผลได้ ดังนี้

1. กลุ่มโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านทุกมาตรฐาน) และกลุ่มโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านบางมาตรฐาน) มีความเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ ระดับ .05

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป) หัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน และครูที่มีต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) จำแนกตามสถานภาพของโรงเรียน ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน และสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน สรุปผลได้ ดังนี้

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกันจะมีความเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ไม่แตกต่างกัน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่แตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ไม่แตกต่างกัน โดยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 63.80 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 36.20 ตามลำดับ

2.3 กลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งที่แตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ไม่แตกต่างกัน โดยพบว่า ตำแหน่งครู มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 75.70 รองลงมา ตำแหน่งหัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 20.50 ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.20 และตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60 ตามลำดับ

2.4 กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ไม่แตกต่างกัน โดยพบว่า ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 49.20 รองลงมา ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20 และประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 21.60 ตามลำดับ

อภิปรายผล

การศึกษาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) จากการวิจัยครั้งนี้ มีข้อค้นพบจากการวิจัยที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

ด้านกิจกรรมนอกหลักสูตร มีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ได้มีการจัดกิจกรรมสหกรณ์นักเรียนโดยผู้บริหารโรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน สอดคล้องกับความต้องการของครู ผู้ปกครอง และนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนมีการติดตามและประเมินผลการให้บริการที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนางานในโรงเรียน ในทางปฏิบัติผู้บริหารโรงเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมสหกรณ์ และดำเนินการตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารหลักฐานต่างๆ เช่น ทะเบียนสมาชิก ระเบียบข้อบังคับของกิจกรรมสหกรณ์ และการจัดทำบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภรณ์ยุ พิระพงษ์ (2545: 106-110) ได้ศึกษา การบริหารกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารการจัดกิจกรรมนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านตามลำดับ ดังนี้ นโยบาย ปรัชญาของโรงเรียน ประเภท/ลักษณะกิจกรรมนักเรียนที่โรงเรียนดำเนินการอยู่ ปฏิทินประจำปี หลักการและแนวทางในการจัดกิจกรรมนักเรียน การประเมินผลกิจกรรมนักเรียน การบริหารองค์กรกิจกรรมนักเรียนที่จัดขึ้นในโรงเรียนและอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรม

นักเรียน หลักการและแนวทางในการจัดกิจกรรมนักเรียน พบว่า โรงเรียนพยายามที่จะจัดกิจกรรมสนองธรรมชาติของผู้เรียนเหมาะสมกับวัย ความสนใจ ความถนัด ความสามารถของผู้เรียน แต่ยังคงยึดครูเป็นศูนย์กลางส่วนหนึ่งครูเสนอกิจกรรมที่ตนเองถนัด นักเรียนยังไม่พร้อมที่จะดำเนินการเอง การประเมินผลกิจกรรมพัฒนานักเรียน ครูประเมินผลที่ได้ คือ ผ่านกับไม่ผ่าน ไม่ได้แสดงคุณภาพของกระบวนการนักเรียน ไม่ได้มีส่วนในการตั้งเกณฑ์ในการประเมินผล ผู้ปกครองไม่มีโอกาสมีส่วนร่วม ด้านของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรม พบว่า มีการปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้าย สภาพการบริหารการจัดกิจกรรมนักเรียน ครูอาจารย์ไม่ให้ความสนใจและไม่กระตือรือร้นในการจัดกิจกรรมนักเรียน

กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยเห็นว่าผู้บริหารส่งเสริมให้จัดกิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ให้ความสนใจ สนับสนุน ประสานงาน และติดตามงานอย่างสม่ำเสมอ สรุปและประเมินผล ปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดคุณค่าและประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง และวางแผนและกำหนดแนวทางเพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักเรียน โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างหลากหลายตามความถนัด และความสนใจ สถานศึกษาจะดำเนินการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต การที่จะบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพดังกล่าว จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาเด็กนักเรียนโดยการบริหารกิจกรรมพัฒนานักเรียนนอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนตามปกติ ซึ่งสอดคล้องกับ อุดมศักดิ์ พลอยบุตร (2546: 8-9) ที่กล่าวว่า การศึกษาที่มุ่งหวังที่จะเห็นความเจริญงอกงามของผู้เรียนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และมาตรา 22 การจัดการศึกษายึดหลัก ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง และตามมาตรา 24 (5) ผู้สอนจะต้องสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และเกิดความรอบรู้ (นิรมล ศตวุฒิ. 2546: 15-16) ในด้านกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ ได้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวัช พานิชวงษ์ (2546: 105) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ในเขตอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับบทบาทการมีส่วนร่วม และปัจจัยด้านเจตคติต่อการมีส่วนร่วมเป็นเรื่องที่ผู้บริหารให้ความสำคัญ เพราะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาทั้งในด้านความรู้ ด้านพฤติกรรมและด้านอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านความรู้ ผู้ปกครองนักเรียนส่งเสริมการเรียนรู้ในระดับปานกลาง อันเกิดจากที่ผู้ปกครอง จบการศึกษาระดับประถมศึกษา จึงทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริมการเรียนรู้ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุรพงศ์ ขวัญศรี (เขาวภา อู่สำหฤทธิ. 2547: 79; อ้างอิงจาก สุรพงศ์ ขวัญศรี. 2541:บทคัดย่อ) ได้ศึกษา กระบวนการจัดกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่ได้รับรางวัลพระราชทาน ในเขตการศึกษา 3 ผลการวิจัยพบว่า ทุกโรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย

วัตถุประสงค์ และโครงสร้างการจัดกิจกรรมนักเรียน การวางแผนกิจกรรมนักเรียน การดำเนินงาน กิจกรรมนักเรียน และการติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมนักเรียนอย่างชัดเจน มีคณะกรรมการ กิจกรรมนักเรียนเป็นผู้ดำเนินงาน การวางแผน กิจกรรมนักเรียนคำนึงถึงความสนใจ ความสามารถ ความถนัดและความต้องการของนักเรียน โดยจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาระยะ 3 ปี และแผนพัฒนาระยะ 5 ปี แผนงานที่กำหนดไว้ครอบคลุมกิจกรรมตามคู่มือการจัดกิจกรรมที่ กระทรวงกำหนดไว้ การควบคุมและการติดตามผลการดำเนินงานโดยใช้ปฏิทินปฏิบัติงานและ รายงานผลให้ทราบ มีการประเมินผลการจัดทุกครั้งเมื่อสิ้นสุดแต่ละโครงการ เพื่อนำผลการประเมิน ไปเป็นเครื่องมือในการปรับปรุงแผนงานและการดำเนินงานในครั้งต่อไป ผู้บริหารจะสนับสนุน งบประมาณและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้ตามความเหมาะสม นอกจากนั้นผลการวิจัยที่ได้จาก แบบสอบถาม ครูอาจารย์ยังให้ความสำคัญของกระบวนการจัดกิจกรรมนักเรียนทั้ง 4 ด้าน โดยเฉลี่ย แล้วอยู่ในระดับมากทุกด้าน อีกทั้งการบริหารและจัดการด้านกีฬาและนันทนาการ กรุงเทพมหานครมี พื้นที่ว่างเปล่า เช่น สถานที่ราชการและเอกชน ที่สามารถจัดกิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ และมี แผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติฉบับที่ 1 (พ.ศ.2550-2554) แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2550-2554) ที่สนับสนุนการบริหารและจัดการด้านกีฬาและนันทนาการ

กรุงเทพมหานครมีจุดแข็งที่มีสถานที่บริการด้านนันทนาการกระจายอยู่ตามเขตต่างๆ มี บริการการเรียนการสอนกีฬาขั้นพื้นฐาน และการจัดกิจกรรมในศูนย์กีฬา ศูนย์เยาวชน กรุงเทพมหานครมีโรงเรียนกีฬา กรุงเทพมหานคร ที่ส่งเสริมพัฒนาทักษะความสามารถทางการกีฬา ให้แก่นักเรียน และผู้บริหารของกรุงเทพมหานคร มีนโยบายที่สำคัญด้านกีฬาและการออกกำลังกาย (ในปัจจุบันประชาชนในกรุงเทพมหานครที่ออกกำลังกายตามเกณฑ์เมืองไทยแข็งแรง ร้อยละ 60 ประชาชนในกรุงเทพมหานครที่ตระหนักถึงความสำคัญของการเล่นกีฬาและออกกำลังกาย มีกีฬาเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตประจำวัน รวมทั้งเป็นกิจกรรมในวันว่างของครอบครัว ร้อยละ 5) (สำนัก ยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร. 2551: 20)

กิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ใน ระดับมากทุกข้อ ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมด้านศาสนา (ตามศรัทธา) ที่หลากหลาย สนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนชื่นชม สืบสานศิลปวัฒนธรรม ประเพณีที่ดีงามของท้องถิ่น และของ ไทย โดยจัดกิจกรรมให้เกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน อำนวย ความสะดวกในด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา และให้การสนับสนุน ประสาน ติดตามงาน และสรุปประเมินผล เพื่อปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดคุณค่าและ ประโยชน์สูงสุด

กิจกรรมสถานักเรียนและการส่งเสริมประชาธิปไตย โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ใน ระดับมากทุกข้อ ผู้บริหารมีการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดกิจกรรมสถานักเรียนและการ ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้รู้จักระเบียบ วินัย สิทธิ และหน้าที่ในการกล้าแสดงออก ผู้บริหารมีการจัดทำธรรมนูญโรงเรียนและมีกิจกรรม เลือกลงสถานักเรียน การประชุมสถานักเรียน เพื่อส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยอย่างสม่ำเสมอ

ตามครรลองคลองธรรมเป็นไปตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียน และติดตาม ประเมินผล การจัดกิจกรรมและเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น เพื่อนำความคิดเห็นนั้นมาปรับปรุง และพัฒนา ให้เกิดประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุนันทา กล้าแข็ง (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา สภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนบ้านปากข้าวสาร (บริษัทข้าวไทยจำกัด สงเคราะห์ 2) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระบุรี เขต 1 และเพื่อเปรียบเทียบสภาพและ ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนบ้านปากข้าวสาร (บริษัทข้าวไทยจำกัด สงเคราะห์ 2) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระบุรี เขต 1 ระหว่างผู้บริหาร ครู และนักเรียน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ เพศ ระดับช่วงชั้นที่ทำการสอนของครู และระดับชั้นของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนบ้านปากข้าวสาร (บริษัทข้าวไทย จำกัดสงเคราะห์ 2) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระบุรี เขต 1 แต่ละด้าน คือ ด้านการจัด กิจกรรมนักเรียน ด้านการบริการอาหารกลางวัน ด้านการบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ด้านการ จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และด้านการบริการทุนการศึกษาและสวัสดิการ พบว่า ผู้บริหารและ ครูมีความคิดเห็นว่าสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติในระดับมากทุกด้าน เรียงจากมากลงมาสาม อันดับ ได้แก่ การบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย การจัดกิจกรรมนักเรียน และการจัดระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน และนักเรียนมีความคิดเห็นว่า สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในภาพรวมมี การปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติในระดับมากทุกด้าน เรียงจากมากลงมาสามอันดับ ได้แก่ การจัดกิจกรรมนักเรียน การบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย และการบริการอาหารกลางวัน

ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนบ้านปากข้าวสาร (บริษัทข้าวไทยจำกัด สงเคราะห์ 2) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระบุรี เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน พบว่า ผู้บริหาร และครู มี ความคิดเห็นว่าปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริการทุนการศึกษาและสวัสดิการมีระดับปัญหาอยู่ในระดับ มาก และด้านอื่นๆ มีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นว่าปัญหาการ บริหารงานกิจการนักเรียนในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่า ด้านการบริการทุนการศึกษาและสวัสดิการมีระดับปัญหา อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ด้านการบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย และลำดับสุดท้ายมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย คือ การจัด กิจกรรมนักเรียน

เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนบ้านปากข้าวสาร (บริษัท ข้าวไทยจำกัดสงเคราะห์ 2) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระบุรี เขต 1 พบว่า สภาพการ บริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารครูและนักเรียนที่มีสถานภาพ ตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน ด้านการ จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การบริการทุนการศึกษาและสวัสดิการ และภาพรวมแตกต่างกันอย่าง มนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนบ้านปากข้าวสาร (บริษัทข้าวไทยจำกัดสงเคราะห์ 2) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 พบว่าเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหาร ครู และนักเรียน จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งหน้าที่ เพศ ช่วงชั้นที่ทำการสอนของครู ระดับชั้นของนักเรียน พบว่า สถานภาพตำแหน่งหน้าที่ต่างกันด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน การบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย และการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ เพศที่ต่างกันด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน การบริการอาหารกลางวัน การบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ด้านการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารและครู ที่มีช่วงชั้นที่สอนต่างกันด้านการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้บริหารและครูที่สอนช่วงชั้นที่ 1 กับช่วงชั้นที่ 2 และช่วงชั้นที่ 1 กับช่วงชั้นที่ 3 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของนักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน การบริการอาหารกลางวัน การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ด้านการให้บริการนักเรียน ผู้บริหารมีการบริหารงานด้านกิจการนักเรียน ผลรวมด้านการให้บริการนักเรียน มีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง บริการอาหารกลางวันนักเรียน โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ ผู้บริหารจัดบริการอาหารกลางวัน อาหารเสริมตามหลักโภชนาการ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการฝึกนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร มารยาทในการรับประทานอาหาร และมารยาททางสังคม ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อม และสถานที่ในการประกอบอาหารที่เป็นสัดส่วน สะอาด ถูกหลักโภชนาการ และหลักสุขาภิบาล และมีการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียน ด้านภาวะโภชนาการอย่างเป็นระบบ

บริการห้องสมุด โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยผู้วิจัยเห็นว่า ผู้บริหารส่งเสริม และจัดหาให้มีห้องสมุด วัสดุอุปกรณ์ ให้เพียงพอและตรงตามความต้องการของผู้ใช้บริการเพื่อการบริการอย่างทั่วถึง ผู้บริหารมีการประเมินผลการดำเนินงานและนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดบริการห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น ในรูปแบบของการประชุม ปรึกษาหารือเพื่อกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมห้องสมุดในรูปแบบของคณะกรรมการที่รับผิดชอบ และส่งเสริมการให้บริการกิจกรรมที่ทันสมัย เช่น การยืม การส่งคืน การสืบค้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์ Internet E-book CD-Rom วีดิทัศน์ แอ็บเสียง ฯลฯ

บริการรับ-ส่งนักเรียน โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยผู้วิจัยเห็นว่า ผู้บริหารสรรหา และจัดบุคลากรเพื่อให้บริการตรงตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจ มีการวางแผนและดำเนินการตามศักยภาพ และบริบทของโรงเรียน มีการสำรวจข้อมูล ปัญหาและความต้องการในการรับบริการด้านต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ และประสานงาน กำกับ ติดตามและอำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการอย่างทั่วถึง

บริการไปรษณีย์-โทรศัพท์ โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ผู้บริหารวางแผนดำเนินการตามศักยภาพของโรงเรียน จัดบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้เพื่อให้บริการ บริการให้คำแนะนำ อำนวยความสะดวก ติดตามและประสานงาน และสำรวจข้อมูล ปัญหา และความต้องการในการรับบริการด้านต่างๆ ระดับการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องด้วยทางโรงเรียนไม่ได้จัดให้มีการบริการไปรษณีย์-โทรศัพท์ด้วยตนเอง จะมีบริษัทเอกชนภายนอกเข้ามาดำเนินการติดต่อการให้บริการ เช่น การติดตั้งโทรศัพท์สาธารณะภายในโรงเรียน

บริการการเรียนวิชาทหาร ระดับการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ผู้บริหารติดตามงาน ประเมินผลงาน และมีการให้บริการอย่างต่อเนื่อง สำรวจและจัดระบบข้อมูลพื้นฐาน ผู้รับบริการในด้านต่างๆ และหางบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อสนับสนุนการให้บริการนักเรียนจากหน่วยงานต้นสังกัด และผู้มีจิตศรัทธาบริจาค และระดับการบริหารงานอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ประชุมบุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน ระดับการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องด้วยบางโรงเรียนเป็นโรงเรียนที่เปิดทำการสอนระดับชั้นอนุบาล-ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จึงไม่มีการเปิดทำการเรียนการสอนในรายวิชาทหาร เช่น รายวิชาทหารรักษาดินแดน (รต.) จะมีบางโรงเรียนที่เป็นโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่-ขนาดใหญ่พิเศษ เปิดทำการสอนในรูปแบบโรงเรียนขยายโอกาส จึงมีการเรียนการสอนในรายวิชาทหาร เป็นต้น

การบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้บริหารมีการบริหารงานด้านกิจการนักเรียน ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ปรากฏผลดังนี้

ผลรวมด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมาก งานส่งเสริมสุขภาพอนามัย โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน ผู้บริหารจัดกิจกรรมให้ความรู้ เช่น การอบรม การจัดนิทรรศการ และการจัดปายนิเทศ ประสานงาน ติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น ศึกษาความพร้อมในการให้บริการสุขภาพด้านต่างๆ เช่น บุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ ตรวจสุขภาพ รับวัคซีน การออกกำลังกาย กิจกรรมนันทนาการ ฯลฯ และประชุมคณะกรรมการ เพื่อวางแผนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น การจัดทำทะเบียนสุขภาพ สำรวจปัญหาความต้องการ ปรึกษาให้การดูแลเบื้องต้นและการส่งต่อ (ถ้ามี) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริลักษณ์ วงษ์จันทร์หาญ (2545: 143) ได้ทำการศึกษา การบริหารกิจกรรมแนะแนวตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารแนะแนวในโรงเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูแนะแนวด้านการวางแผน การจัดองค์กร การแต่งตั้งบุคลากร การดำเนินงาน การประเมินผล การบริการศึกษา และรวบรวมข้อมูลนักเรียนรายบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล บริการติดตามผล โดยภาพรวมมีการปฏิบัติมาก การเปรียบเทียบระหว่างผู้บริหารและครูแนะแนว ด้านการบริหารงานแนะแนว พบว่า ผู้บริหารมีการรับรู้สภาพการบริหารมากกว่า

งานสวัสดิการและทุนการศึกษา โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน ผู้บริหารจัดบริการช่วยเหลือนักเรียนอย่างทั่วถึง โดยให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน เช่น เครื่องเขียน เสื้อผ้า ทุนการเรียน การประกันอุบัติเหตุ เครื่องอุปโภค อาหารเสริม (นม) อาหารเช้า และติดตามประเมินผลการให้บริการ เพื่อปรับปรุงการให้ความช่วยเหลือต่อไป แสวงหาเงินทุนหรือสิ่งของจากชุมชน ผู้มีจิตศรัทธา ทั้งภาครัฐและเอกชน และเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนที่ขาดแคลน และต้องการความช่วยเหลือด้านสวัสดิการต่างๆ

งานส่งเสริมความปลอดภัยในโรงเรียน โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน ผู้บริหารจัดสภาพแวดล้อมที่สะอาด เป็นระเบียบและปลอดภัย วางมาตรการโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อกำกับ ดูแลความปลอดภัยในโรงเรียนทั้งในและนอกเวลาทำการอย่างเป็นระบบ รับฟังความคิดเห็นถึงสภาพปัญหา และอุปสรรค พร้อมทั้งหาแนวทางในการดำเนินงานแก้ไขและปรับปรุง ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งสรุปรายงานผลการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ผ่องพรรณ ตรีสุวรรณ (2546: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา สภาพการบริหารกิจการนักเรียน โรงเรียนวัดสวนพลู สังกัดสำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนวัดสวนพลู โดยภาพรวมและทุกด้านมีการปฏิบัติในระดับมาก ส่วนด้านการปกครองนักเรียนและระเบียบวินัยมีมาก ข้อที่มีด้านการปฏิบัติมากที่สุด คือ โรงเรียนได้จัดให้มีการบริหารต่างๆ เป็นระบบอยู่เสมอ ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรข้อที่ปฏิบัติมากที่สุด คือ โรงเรียนผลานงานกับสถานประกอบการให้มาบริการสุขภาพนักเรียน

การป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียน โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน ผู้บริหารเป็นตัวอย่างในการไม่ข้องเกี่ยวกับสิ่งเสพติดทั้งหลาย ที่สามารถเป็นบ่อนทำลายความเชื่อมั่นของบุคลากร นักเรียน และผู้ปกครอง ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเอง และการป้องกันตนเองให้ห่างไกลจากสิ่งเสพติด จัดระบบการป้องกันให้สถานศึกษา ครู และนักเรียนปลอดภัย สิ่งเสพติด อาชญากรรม และอบายมุข และติดตาม ประเมินผลการจัดกิจกรรม เพื่อปรับปรุงวิธีดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนูญ ชัยสูงเนิน (2549: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหา การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ลพบุรี ผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีปัญหาการปฏิบัติงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านงานปกครองและระเบียบวินัย และด้านงานกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก มีปัญหาการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย ด้านงานสวัสดิการนักเรียน มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง มีปัญหาการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย ด้านงานกิจการนักเรียนประจำมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก มีปัญหาการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรเดช รอดจินดา (2550: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การบริหารงานกิจการนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาสารเสพติดในสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาสารเสพติดด้านการป้องกันสารเสพติดปฏิบัติงานในระดับมาก ส่วนด้านการป้องปรามสารเสพติดและด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟู

สมรรถภาพปฏิบัติงานในระดับน้อย การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาสารเสพติดในสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นโดยรวมว่า ขนาดสถานศึกษาที่แตกต่างกัน มีสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาสารเสพติดด้านการป้องกันสารเสพติด ด้านการป้องปรามสารเสพติด และด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ไม่แตกต่างกัน ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาสารเสพติดในสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการป้องกันสารเสพติดมากที่สุด ได้แก่ สถานศึกษาควรให้ความรู้เกี่ยวกับลักษณะและโทษสารเสพติดแก่นักเรียนโดยวิธีสอดแทรกความรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ ด้านการป้องปรามสารเสพติดมากที่สุด ได้แก่ สถานศึกษาควรมีระเบียบบังคับ และบทลงโทษที่ชัดเจน และควรประชาสัมพันธ์ให้ครูในโรงเรียน ผู้ปกครอง และนักเรียนทราบ และด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพมากที่สุด ได้แก่ สถานศึกษาควรใช้หลักสูตรและจิตวิทยา ในการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด เพื่อนำผลการดำเนินการบริหารงานกิจการนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาสารเสพติดในสถานศึกษามาวางแผนการดำเนินงานในระดับเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 2 ผลการดำเนินงาน 9 โครงการ ปรากฏว่า จำนวนผู้เสพสารเสพติดในปี 2550 ลดลงกว่าในปี 2549 ทุกประเภท ได้แก่ บุหรี่ แอลกอฮอล์และอื่นๆ ในปี พ.ศ.2549 มี 527 คน เมื่อดำเนินโครงการแล้ว คงเหลือ 186 คน ลดลงจำนวน 341 คน คิดเป็นร้อยละ 64.70

การพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน ผู้บริหารส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม และจริยธรรม เช่น พัฒนาสังคม การใช้เวลาวางให้เป็นประโยชน์ ยกย่องให้กำลังใจผู้ที่ประพฤติดี ศึกษาสภาพปัญหา พฤติกรรมนักเรียน ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนงานปกครองนักเรียน ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงงานความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ และผู้บริหารสถานศึกษาใช้หลักสูตรมาภิบาล ในการบริหารจัดการ ได้แก่ นิติธรรม คุณธรรม การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ ความคุ้มค่า และความโปร่งใสในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมจิตรสุดาปັນ (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา สภาพการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนที่มีความบกพร่องสองประเภท ในโรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีการปฏิบัติมาก คือ งานบริหารกิจการนักเรียน งานโภชนาการ งานกิจกรรมนักเรียน งานอนามัยโรงเรียน งานวางแผนงานบริหารกิจการนักเรียน งานส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม งานบริหารงานนักเรียนประจำ งานรักษาความปลอดภัยในโรงเรียน งานป้องกันและแก้ไขปัญหาสารเสพติดและงานที่มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง คือ งานส่งเสริมประชาธิปไตย และงานประเมินผล ปัญหาในการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนที่มีความบกพร่องสองประเภทในโรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด คือ ปัญหาด้านการติดต่อสื่อสาร การถูกเอารัดเอาเปรียบของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญา ปัญหาการช่วยเหลือตนเองไม่ได้ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญาทำให้เป็นภาระของครูและนักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านการได้ยิน ปัญหาการแสดงออกทางเพศที่ไม่เหมาะสมสำหรับ

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญา ปัญหาที่ผู้ปกครองให้ข้อมูลนักเรียนที่ไม่เป็นความจริง และมักเกิดปัญหาเมื่อมีนักเรียนเจ็บป่วยแล้วไม่สามารถติดต่อผู้ปกครองได้แนวทางแก้ไขปัญหาคือ ควรสร้างระบบจัดการทำความเข้าใจกับนักเรียนถึงการอยู่ร่วมกันของนักเรียนที่มีความบกพร่องสองประเภท และควรเพิ่มจำนวนครูให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ซึ่งจะทำให้การดูแลนักเรียนทั่วถึงมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) โรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านบางมาตรฐาน) ควรเปิดโอกาสให้มีการศึกษา ดูงานโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านทุกมาตรฐาน) โดยคำนึงถึงสถานภาพและบริบทของโรงเรียนที่มีความใกล้เคียงกัน เพื่อนำแนวทางในการพัฒนาของผู้บริหารโรงเรียนที่มีคุณภาพผ่านเกณฑ์การประเมินมาปรับปรุง และแก้ไขจุดบกพร่องตามสภาพบริบทของโรงเรียนตนเอง

1.2 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) โรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านบางมาตรฐาน) ควรเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชา และนักเรียนมีการแสดงความคิดเห็นในการพัฒนางานด้านกิจการนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำผลความคิดเห็นในแต่ละด้านมาปรับปรุง พัฒนางานให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดในการบริหารงาน

1.3 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ควรมีการประชุมบุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน ประเด็นที่เกี่ยวกับการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนในบางกรณีที่มีการบริหารงานไม่ตรงกับกระบวนการทำงาน เช่น โรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดทำการสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ตามกลุ่มงานการบริหารงานทั่วไป งานกิจการนักเรียน ในด้านภาระงานการให้บริการนักเรียน รายด้าน บริการรับ-ส่งนักเรียน ไปรษณีย์-โทรศัพท์ บริการเรียนวิชาทหาร หากไม่จัดให้มีกระบวนการทำงานในด้านใด ควรชี้แจงให้ทราบถึงนโยบาย ความเป็นเหตุและผลในทางปฏิบัติให้เกิดความเข้าใจตรงกัน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาถึงสภาพปัญหา และความต้องการของครู และนักเรียนในการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้โรงเรียนได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษา สมศ. ในรอบที่สอง ทั้งในด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานงบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป เพื่อเป็นประโยชน์และเป็นข้อมูลในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2545ก). คู่มือการบริหารจัดการแนะแนว. ใน เอกสารประกอบหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. หน้า 38. กรุงเทพฯ: กรมฯ.
- (2545ข). สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์.
กรุงเทพฯ: กระทรวง.
- (2546). แนวการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: กรมฯ.
- กระทรวงมหาดไทย. (2549). เอกสารความรู้เรื่องสมรรถนะและการกำหนดสมรรถนะประจำ
ตำแหน่งปลัดอำเภอ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. กรุงเทพฯ: อัดสำเนา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). บทสรุปโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ “แต่ก่อนโรงเรียน
เป็นของครูเดี๋ยวนี้เป็นของชุมชน”. กรุงเทพฯ: สำนักงานประสานงานโครงการพัฒนา
ทรัพยากรมนุษย์. กระทรวงฯ.
- (2545ก). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไข
เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- (2545ข). เอกสารสาระสำคัญหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.
กรุงเทพฯ: ศุภสมาคมลาดพร้าว.
- (2545ค). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน. กรุงเทพฯ: ศุภสมาคมลาดพร้าว.
- (2547?). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ:
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- (2552). พจนานุกรมสมรรถนะ. สืบค้นเมื่อ 31 ตุลาคม 2552, จาก
[http://www2.diw.go.th/Policy/news/Competency/Core%20Competency/สมรรถนะ
หลัก%20\(Core%20Competency\).xls](http://www2.diw.go.th/Policy/news/Competency/Core%20Competency/สมรรถนะหลัก%20(Core%20Competency).xls).
- กลุ่มงานนโยบายและแผนการศึกษา สำนักงานยุทธศาสตร์การศึกษา สำนักงานการศึกษา. (2552).
แผนปฏิบัติการราชการประจำปี พ.ศ.2552 สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร.
สืบค้นเมื่อ 14 ตุลาคม 2552, จาก
<http://www.bmaeducation.in.th/download/plan%2052.pdf>
- กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา. (2551). รายงานการวิจัย เรื่อง
การสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน รอบที่สอง ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 1. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.

- กาญจนา ศรีทอง. (2547). ตัวแปรที่สัมพันธ์กับความพร้อมของผู้บริหารในการประเมินคุณภาพภายใน เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กุลเชษฐ์ แก้ววี. (2537). ปัญหาการบริหารงานในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่รับนักเรียนชาวเขา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด:การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- เกศราภรณ์ วิทย์ไพจิตร. (2544). คุณลักษณะพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- คำตัน วิชัยคำจร. (2548). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาเอกชนขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จรรุวรรณ พลอยดวงรัตน์. (2550). คุณธรรมจริยธรรมตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของบุคลากรทางการศึกษา. สืบค้นเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2552, จาก <http://rb582.multiply.com/journal/item/15>
- จินดา ทับจิ้น. (2546). พฤติกรรมการสอนของครูที่เห็นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร:กรณีศึกษา กลุ่มกรุงธนเหนือ. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จิรประภา อัครบวร. (2549). สร้างคนสร้างผลงาน. กรุงเทพมหานคร: ก.พลพิมพ์.
- จีระ งามศิลป์. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- (2550). เตรียมสอบรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษา ความรู้พื้นฐานเรื่องสมรรถนะ. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

- เฉลิม แซ่มซ้อย. (2519). งานบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในภาคใต้. ปรินทูนีพจน์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชอลัดดา ขวัญเมือง. (2541). กิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- ชูชัย สมितिไกร. (2550). การสรรหา การคัดเลือก และการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตติพัฒน์ พิษณุธาตางศ์. ("ม.ป.ป."). ยุทธวิธีการใช้ระบบสมรรถนะในการบริหารทรัพยากรมนุษย์เพื่อผลักดันองค์กรสู่ความเป็นเลิศเหนือคู่แข่ง. กรุงเทพฯ:
- ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2547). **มารู้จัก COMPETENCY** กันเถอะ. กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซ็นเตอร์.
- ณัฐวัฒน์ นิปกากร. (2551). การจัดทำสมรรถนะ และแผนพัฒนารายบุคคล. สืบค้นเมื่อ 16 สิงหาคม 2551, จาก
<http://rajburi.homelinux.net/dept/medillus/master/Competency/competency.ppt>
- (2552). ความหมายของสมรรถนะ. สืบค้นเมื่อ 31 ตุลาคม 2552, จาก
<http://rajburi.homelinux.net/dept/medillus/master/Competency/competency.ppt>
- ถวัลย์ มาตจรัส. (2545). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์พระนคร.
- ถวิล เกื้อลวงศ์. (2530). การบริหารการศึกษาระดับใหม่ ทฤษฎี วิจัยและการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- ทองอินทร์ วงศ์โสธร. (2522). ทฤษฎีและการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารสถาบันครุศึกษาในสมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย ประมวลบทความทางบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- เทือน ทองแก้ว. (2545, กันยายน). ภาวะผู้นำ: สมรรถนะหลักของผู้บริหารในยุคปฏิรูป. วารสารวิชาการ. 5(9): 41.
- (2550). **สมรรถนะ (Competency) : หลักการและแนวปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ธัญพร ชื่นกลิ่น. (2551). การพัฒนาสมรรถนะรายบุคคล. สืบค้นเมื่อ 16 สิงหาคม 2551, จาก <http://www.spko.moph.go.th/person/idp230649.ppt>
- ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล; ปราณีย์ สังขะตะววรรณ; และประภาพรรณ เอี่ยมสุภามิตร. (2545). หลักสูตรสถานศึกษา. (ชุดฝึกอบรมครู: ประมวลสาระ). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- ธีระวุฒิ ประทุมนพรัตน์. (2534). การบริหารกิจการนักเรียน. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์.

- ธีรศักดิ์ คงเจริญ. (2545). การประเมินคุณลักษณะครูอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขต
การศึกษา 7. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธีระ แทนศิริ. (2541). ปัญหาการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนโรงเรียนเอกชน ระดับ
ประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นันทพร ศุภะพันธ์. (2551). การศึกษาสมรรถนะการบริหารด้านวิชาการของผู้บริหาร
โรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นรรัตน์ กิจเจริญ. (2547). ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการรับรู้ความสามารถแก้ปัญหาด้าน
การเขียนของนักเรียนชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยมิชชัน เขตมวกเหล็ก อำเภอมวกเหล็ก
จังหวัดสระบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นริศ น้ำทิพย์. (2545). ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรม
การเรียนการสอนวิชาชีพ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิภา ศรีไพโรจน์. (2548). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัย. (เอกสารประกอบคำสอน).
กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- บุญเจือ จุฑาพรรณชาติ. (2544). ความสัมพันธ์ระหว่างวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา
บรรยากาศองค์การกับความผูกพันต่อองค์การของครูผู้สอนในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญชม ศรีสะอาด และสุริทอง ศรีสะอาด. (2552). การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา.
พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2543). การวิจัยการวัดและประเมินผล. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:
ศรีอนันต์.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2547, มกราคม-มีนาคม). มิติการประเมินผลตามสภาพจริง: ประเมินพัฒนาการ
ผู้เรียน. วารสารวิชาการ. 7(1): 51-54.
- ประกอบ ประพันธ์วิทยา. (2542). ทักษะการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร. กรุงเทพฯ: ศูนย์
เอกสารตำรา สถาบันราชภัฏพระนคร.

- ประจักษ์ ทรัพย์อุดม. (2550). **แนวทางพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วย Competency.** กรุงเทพฯ เอกสารอัดสำเนา.
- ประยูร ศรีประสารณ์ และคณะ. (2546). **เส้นทางปฏิรูปการศึกษา.** กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (องค์การมหาชน).
- ประสงค์ หอมขื่น. (2548). **คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร.** สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประเสริฐ วิเศษกิจ. (2542). **ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม).** กรุงเทพฯ: โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปรีชา รอดมณี. (2550). **การนำผลการประเมินภายนอกไปใช้การพัฒนาโรงเรียนของเครือข่ายโรงเรียนที่ 40 สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร.** สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร.
- ปาริชาติ วรจิตติ. (2545). **กระบวนการดำเนินงานเพื่อเข้าสู่คุณภาพมาตรฐานการศึกษาในระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนครพนม.** ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ปิยะนุช ยุตยาจาร. (2544). **การเปรียบเทียบผลของการฝึกคิดแบบหมวกหกใบกับกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัสสัมชัญ แผนกประถม กรุงเทพมหานคร.** ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ผ่องพรรณ ตรีสุวรรณ. (2546). **การศึกษาสภาพการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนวัดสวนพลู สังกัดสำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร.** ภาคนิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพระนคร. ถ่ายเอกสาร.
- ฝ่ายวิชาการ. (2552). **มาตรฐานการศึกษา ระดับประถมศึกษา โรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร.** เอกสารตำรา โรงเรียนประชาราษฎร์อุปถัมภ์วิทยา สำนักงานเขตคลองสามวา.
- พรชัย ภาพันธ์. (2547, มกราคม-มีนาคม). **เมื่อโรงเรียนเป็นนิติบุคคล ทุกคนต้องพร้อมเปลี่ยนแปลง.** วารสารวิชาการ. 7(1): 39.

- พระมหาไชยา หัตถประกอบ. (2544). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย**. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษานอกระบบ). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- พันธณีย์ วิหคโต. (2547, กรกฎาคม-กันยายน). กระบวนการเรียนรู้. *วารสารวิชาการ*. 7(3): 45.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์; สุวัฒนา อุทัยรัตน์; และ กมลพร บัณฑิตยานนท์. (2544). **แนวคิดและ แนวปฏิบัติสำหรับครุมัธยมเพื่อการปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิเชษฐ มหาวงศ์. (2546). **การพัฒนาครูในการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริม คุณลักษณะ ด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านคำบง 2 อำเภอเมือง มุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร**. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- เพ็ญศรี ช่อพุกษา. (2548). **ศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองในเขตการศึกษา 7**. ปรินญาณิพนธ์ คศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กำแพงเพชร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ กำแพงเพชร. ถ่ายเอกสาร.
- ปาฏิณา วงศ์เลขา. (2547, กรกฎาคม-กันยายน). คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในชั้นเรียน รวม. *วารสารวิชาการ*. 7(3): 88-89.
- ภรณ์ยู พิระพงษ์. (2545). **การบริหารกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มี ประสิทธิภาพ**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- (2547, เมษายน-มิถุนายน). กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนคุณค่าต่อผู้เรียน. *วารสารวิชาการ*. 7(2): 65.
- มันทนา เฟ็งหนู. (2546). **การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพ ชีวิตและแก้วิกฤตสังคม**. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.
- มัญญู ศิวารมย์. (2542). **การพัฒนากระบวนการประเมินแบบ 360 องศา เพื่อพัฒนา การสอนของครู สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ**. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (การวัดผลและประเมินผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2542). **การแนะแนวในระดับประถมศึกษา**. นนทบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. ถ่ายเอกสาร.
- (2544). **การบริหารบุคลากรในโรงเรียน**. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ: ประชาชน.
- มารศรี สุธานี. (2540, ธันวาคม). วิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียน. *วารสารการศึกษา*. กรุงเทพฯ. 21(3): 17 – 20.

- เยาวภา อู่สาร์ฤทธิ์. (2547). คู่มือครู การดำเนินงานตามระบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
โรงเรียนประถมศึกษา. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รัตนภรณ์ ศรีพยัคฆ์. (ม.ป.พ.). ชีตสมรรถนะ : การบริหารทรัพยากรบุคคล. สืบค้นเมื่อ 16
สิงหาคม 2551, จาก <http://www.stabundamrong.go.th/journal/journal15/158.doc>
- โรม วงศ์ประเสริฐ. (2545). เทคนิคการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนด้วยกิจกรรม.
กรุงเทพฯ: เบลโล่การพิมพ์.
- วรรณพร สุขอนันต์. (2541). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับวิสัยทัศน์ของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต กศ.ม.
(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- วารงคณา ทูรันไธสง. (2545). การศึกษาความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติงานตาม
มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตจอมทอง สังกัดสำนักงานการศึกษา
กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วัฒนาพร ระวังทุกข์. (2545). การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้น
พื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: พริกหวาน กราฟฟิค.
- วันเพ็ญ วงวงศ์พงศา. (2547). ปัจจัยระดับครูและระดับผู้บริหารโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อ
กระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรมด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา
ภายนอกของครูโรงเรียนประถมศึกษา ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล.
ปรินญาณิพนธ์ วท.ด. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- วิเชียร มิ่งแก้ว. (2545). ความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนา
นักเรียน ในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยทักษิณ. ถ่ายเอกสาร.
- วีระวัฒน์ ปันนิตามัย. (2538, พฤศจิกายน - ธันวาคม). วิสัยทัศน์กับการบริหารและการพัฒนา
ทรัพยากรมนุษย์. วารสารข้าราชการ. ปีที่ 40(3): 11 – 32.
- วุฒิชัย บุญหล้า. (2547). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนกับ
การประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาราชบุรีเขต 1. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ศิริลักษณ์ วงษ์จันทร์หาญ. (2545). การบริหารกิจกรรมแนะแนวตามการรับรู้ของผู้บริหาร และครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ส.วาสนา ประवालพฤกษ์. (2544). หลักการและเทคนิคการประเมินทางการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- สถาบันการวิจัยแห่งชาติ. (2552). ความรู้เกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน. สืบค้นเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2552, จาก <http://library.uru.ac.th/bookonline.books%5chutsadin-stu-2.pdf>.
- สมชาย เทพแสง. (2546, พฤษภาคม). ผู้นำคุณภาพ (Quality Leadership). หัวใจสำคัญในการสร้างคุณภาพการศึกษา. วารสารวิชาการ. 6(5): 12-14.
- (2548). การศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมชาย สุขชาติตะ. (2524). บทสรุปผลงานวิจัย การใช้เวลาในการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 11 ใน ครุศาสตร์ 24 ปี รวมบทความทางวิชาการและบทสรุปผลงานวิจัย. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมบูรณ์ สุริยวงศ์. (2546). การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการประเมินและวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2552). การบริหารกิจการนักเรียน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมศักดิ์ นาคนาม. (2545). การเปรียบเทียบผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มและการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อความมีวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดทุ่งสวน) จังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2548). ครูกับการเตรียมงานวิชาการแบบใหม่ สู่วิทยฐานะครูชำนาญการ. ใน เอกสารประกอบการอบรมหลักสูตร. หน้า 8. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า.
- สังคม ลาภเจริญ. (2549, กรกฎาคม - กันยายน). คุณภาพมาตรฐานและการประกันคุณภาพ. วารสารวิชาการ. 9(3): 22-27.

- สาโรช บัวศรี. (2535). การศึกษา. ใน สารานุกรมศึกษาศาสตร์ ฉบับเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุกัญญา รัตมีธรรมโชติ. (2544; พ.ย.-ธ.ค.). **Competency : เครื่องมือการบริหารที่ปฏิเสธไม่ได้ Productivity.** 9 (53): 44-48.
- สุขพัชรา ชิมเจริญ. (2545). การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทศักราช 2544. กรุงเทพฯ: ประสานมิตร.
- สุทธิวรรณ ตันติธรรมาวงศ์. (2550). การบริหารกิจการนักเรียน นักศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สุธีมา ดีเป็นธรรม. (2547). **คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษาที่สัมพันธ์กับความสามารถในการบริหารการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครู.** ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุนันทา กล้าแข็ง. (2550). **สภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนบ้านปากข้าวสาร (บริษัทชาวไทยจำกัดสงเคราะห์ 2) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1.** สืบค้นเมื่อ 31 ตุลาคม 2552, จาก <http://www.srb1.go.th/general/kijjakum/saunawat-51/sununta.htm>
- สุนันท์ พอดี; อรสา โภคสถานันท์กุล; และสุรางค์ เมธานนท์. (2550, มิถุนายน-กันยายน). สภาพการบริหารงานกิจการ นักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี. วารสารบัณฑิตศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. 1(2): 42.
- สุภาณี ใหญ่เยี่ยม. (2547). **การติดตามผลการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรนักวิจัยระดับปฏิบัติการ ของสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (รัฐศาสตร์).** กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุรศักดิ์ อัครอารีสุข. (2544). **ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการปฏิบัติงาน และวิธีเผชิญปัญหาในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูสายปฏิบัติการสอน โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร.** ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2544). **จิตวิทยาการศึกษา.** กรุงเทพฯ: ด่านสุทธาการพิมพ์.

- สุวัช พานิชวงษ์. (2546). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ในเขตอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุวิทย์ หิรัญยกาณห์; สิริวรรณ เมธีวิวัฒน์; และ ชรินทร์ชัย อินทิตรา. (2540). การศึกษาสภาพปัญหาและการดำเนินงาน การแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2538, มกราคม). วิสัยทัศน์. ใน เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการวิสัยทัศน์ ศึกษาศาสตร์ในทศวรรษ. หน้า 78 กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- (2538). วิสัยทัศน์ผู้นำ. (เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ วิสัยทัศน์ ศึกษาศาสตร์ในทศวรรษ). หน้า 78. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมจิตร สุดาปัน. (2550). สภาพการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนที่มีความบกพร่องสองประเภท ในโรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด. การศึกษาอิสระ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานการศึกษา. (2551). มาตรฐานการศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร (ฉบับทดลอง). กรุงเทพฯ: สำนักงานยุทธศาสตร์การศึกษา.
- (2552). กทม.กำหนดขนาดของโรงเรียนประถมศึกษา. สืบค้นเมื่อ 14 ตุลาคม 2552, จาก <http://www.ryt9.com/s/prg/180348>
- (2552). แนะนำโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร ที่อยู่ภายใต้การปกครองดูแลของสำนักงานการศึกษา รวมไปถึงกลุ่มเขต (การแบ่งกลุ่มการปฏิบัติงานของสำนักงานเขต). สืบค้นเมื่อ 14 ตุลาคม 2552, จาก http://www.bmaeducation.in.th/category_view.aspx?cat=6
- (2552). จำนวนโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2551 จำแนกตามขนาดโรงเรียน. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2552, จาก http://www.bmaeducation.in.th/download.P_Tay/size_sch_511.xls
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544ก). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- (2545ก). แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา : เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- (2545ข). แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545ค). **ร่วมปฏิบัติการเรียนรู้กับครูต้นแบบ “การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสอนแบบการเรียนรู้สังคมศึกษาอย่างมีความสุข”**. กรุงเทพฯ: ดับบลิว. เจ. พร็อพเพอร์ตี้.
- (2552). **การศึกษาขั้นพื้นฐาน**. สืบค้นเมื่อ 31 ตุลาคม 2552, จาก <http://www.onec.go.th/publication/4007001/page01.htm>
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2547). **การปรับใช้สมรรถนะในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ . เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่องสมรรถนะของข้าราชการ เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2547**. กรุงเทพฯ: สำนักงาน.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี. (2549). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบ พ.ศ.2550 – 2554**. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- (2552). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554)**. สืบค้นเมื่อ 14 ตุลาคม 2552, จาก <http://www.nesdb.go.th/Portals/0/news/plan/p10/plan10/data/สรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาฯ%20ฉบับที่%2010.pdf>
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2544?). **คู่มือการจัดกิจกรรมและการสื่อเพื่อการพัฒนาจิตพิสัยในระบบการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา. กรุงเทพฯ: สำนักงาน.
- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **การประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2544). **รายงานการปฏิรูปการศึกษาต่อประชาชน**. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พรินติ้ง แอนพับลิชซิ่ง.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์การมหาชน : สมศ. (2547). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545**. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานฯ.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์การมหาชน : สมศ. (2548). **บันทึก สมศ.** กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานฯ.
- (2550). **บันทึก สมศ.** กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานฯ.
- (2551). **รายงานประจำปี 2551**. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานฯ. สืบค้นเมื่อ 14 ตุลาคม 2552, จาก <http://onesqa.or.th/th/about/onesqa.php?SystemMenuID=1&SystemM...>
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2548). **มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2548). **รวมกฎหมายการศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
 cursa ลาดพร้าว.
- หวน พันธุ์พันธ์. (2529). **การบริหารโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน**. กรุงเทพมหานคร:
 ห้างหุ้นส่วนจำกัด อักษรบัณฑิต.
- อดิศักดิ์ สามงามแสน. (2544). **สภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียน
 ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี**. วิทยานิพนธ์
 ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
 ถ่ายเอกสาร.
- อชิตา หาดอ้าน. (2545, พฤศจิกายน). บทบาทของครูกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.
 วารสารวิชาการ. 5(11): 44-47.
- อนันต์ นามทองตัน. (2552). **สมรรถนะ (Competency) : พลังแห่งการพัฒนางานสู่ความ
 เป็นเลิศ**. สืบค้นเมื่อ 31 ตุลาคม 2552,
 จาก <http://www.spv-pb2.phetchabun2.net/2.doc>
- อนุชิต เชนงำเนียร. (2545). **คู่มือการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะคนดีของนักเรียน
 นักศึกษา ศึกษากรณีนักเรียนนักศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา**. สารนิพนธ์ กศ.ม.
 (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
 ถ่ายเอกสาร.
- อรพรรณ พรสีมา. (2546). **รูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน : ประสบการณ์ที่
 คัดสรรโรงเรียนในโครงการโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน**.
 กรุงเทพฯ: วี ที ซี คอมมิวนิเคชั่น.
- อานนท์ ศักดิ์วีระวิชัย. (2547; กรกฎาคม-กันยายน). แนวคิดเรื่องสมรรถนะ Competency :
 เรื่องเก่าที่เรายังหลงทาง **Chulalongkorn Review**. : 57 - 72 .
- อาทร ภูวิทย์พันธ์. (2548). **Competency Dictionary**. กรุงเทพฯ : เอช อาร์ เซนเตอร์.
- อติพงศ์ ฤทธิชัย. (2552). **แนวคิดเรื่องสมรรถนะ**. สืบค้นเมื่อ 31 ตุลาคม 2552, จาก
<http://www.dbd.go.th>
- อิทธิพล พลพระจันทร์. (2551). **การพัฒนาสมรรถนะคน COMPETENCIES**. รายงานการ
 ค้นคว้าวิชาหลักและทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. บัณฑิตศึกษา นักศึกษาระดับ
 ปริญญาโทสาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีศูนย์หนองบัวลำภู.
- อุดมศักดิ์ พลอยบุตร. (2546, สิงหาคม). 3T^D กับการพัฒนาผู้เรียนในยุคปฏิรูปการศึกษา.
 วารสารวิชาการ. 6(8): 58-60,62.
- อุทัย บุญประเสริฐ; และจิราภรณ์ จันทร์สุพัฒน์. (2545). **การจัดการสถานศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่?
 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.

- เอนกกลาก สุทธิพันธ์. (2548). **แนวทางการนำสมรรถนะทั้ง 5 ไปเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอย่างได้ผล**. กรุงเทพฯ: ถ่ายเอกสาร
- อำพัน ดั่งแพง. (ม.ป.พ). **ประเภทของสมรรถนะ**. สืบค้นเมื่อ 31 ตุลาคม 2552, จาก http://www.nb2.go.th/newsnb2/picnews/g00/81/cp_ampun.ppt
- (ม.ป.พ.). **การประเมินสมรรถนะในการทำงาน**. สืบค้นเมื่อ 16 สิงหาคม 2551. จาก http://www.nb2.go.th/newsnb2/picnews/g00/81/cp_ampun.ppt
- อุทุมพร จามรมาน. (2547, มกราคม). **การประเมินที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Assessment)**. วารสารวัดผลและวิจัยการศึกษา. 19(1): 4-7.
- Bloomstran, Shannon. (2002). **Unlocking Parent Potential in Student Activities**. May 22,2005, from http://vnweb.hwwilsonweb.com/hww/results/resultw_single.jhtml?nn=25.
- Boyatzis, R.E. (1982). **The Competent Manager**. New York: McGraw-Hill.
- McClelland , D.C. (1973) . **Test for Competence, rather than intelligence**. American Psychologists.17(7): 57-83.
- Cain, Kevin Gail. (2001). **Computer usage by building-level administrators in West Virginia public schools**. Retrieved September 20, 2007, from <http://etd.wvu.edu/templates/showETD.cfm?recnum=1856>
- Carpinski, Michael J. (1990). **Follow-Along study On The Employment Outcomes And Factors Related to The Economic Self-Sufficiency Of Graduates And No graduates With Mild Disabilities (Dropouts)**. Dissertation Abstracts.
- Casmar Stephen Paul. (2002). **The adoption of computer technology by faculty in a college of education : An analysis of administrative planning issues**. Retrieved September 20, 2009, from <http://www.lib.umi.com/dissertations/fullcit/3025011>.
- Dales, M.; & Hes, K. (1995). **Creating Training miracles**. Sydney: Prentice Hall.
- Holloway, John H. (2002). **Extracurricular activities and student motivation**. Retried May 21,2005, from http://www.file/result_single_maincontentframe_file/result_single.html
- Mitrani, A., Dalziel, M.; & Fitt, D. (1992). **Competency based human resource management:Value driven strategies for recruitment, development, and reward**. London: McGraw – Hill.
- Nona, E. (2005). **An empirical study comparing the effect of feedback, training, and executive coaching on leadership behavior change**. North Carolina State University. Retrieved September 20,2007, from <http://proquest.umi.com/pqdweb?index=2&did=1014317691&SrchMode.html>

Hersey,P.; & Blanchard,K.H. (1982). **Management of organizational behavior**. New York: Prentice-Hall.

Johanna, Lemlech Kasin. (1998). **Curriculum and Instructional Methods for the Elementary and Middle School**. 10. London: Prentice – hall International (UK).

Spencer, M & Spencer, M.S. 1993. **Competence at work: Models for Superiors Performance**. New York: John Wiley & Sons.

----- (1993: 11). **Competency at Work: Model for Superior Performance**. New York Wily & Sons.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัยและหนังสือขอความอนุเคราะห์

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

1. นางเยาวมาลย์ ไสววรรณ
ผู้อำนวยการโรงเรียนคู่บ่อน
สำนักงานเขตคลองสามวา
2. นายกฤษดา มีอิสระ
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านลาดพร้าว สำนักงาน
เขตจตุจักร
3. นางสาวมัชฌิมา อ่อนนุ่มพันธุ์
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเกาะ
สำนักงานเขตตลิ่งชัน
4. อาจารย์ ดร.สุวิมล กฤษศฤหาสน์
อาจารย์ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. อาจารย์ ดร.สมชาย เทพแสง
อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก)

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ที่ให้การสัมภาษณ์

1. ชื่อ-สกุล.....
2. ตำแหน่ง.....
3. วุฒิการศึกษา
 1. ปริญญาตรี 2. ปริญญาโท 3. ปริญญาเอก
4. ประสบการณ์ในการทำงาน.....
5. วัน เวลา สถานที่ที่ทำการสัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ เรื่อง การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน (กิจกรรมนอกหลักสูตร)

- 1) กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน
- 2) กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ
- 3) กิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม
- 4) กิจกรรมสถานนักเรียนและการส่งเสริมประชาธิปไตย

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์ เรื่อง การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน (การให้บริการนักเรียน)

- 1) บริการอาหารกลางวันนักเรียน
- 2) บริการห้องสมุด
- 3) บริการรถรับ – ส่งนักเรียน
- 4) บริการไปรษณีย์ – โทรศัพท์
- 5) บริการการเรียนวิชาทหาร

ตอนที่ 4 แบบสัมภาษณ์ เรื่อง การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน (ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน)

- 1) งานส่งเสริมสุขภาพอนามัย
- 2) งานสวัสดิการและทุนการศึกษา
- 3) งานส่งเสริมความปลอดภัยในโรงเรียน
- 4) การป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียน
- 5) การพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก)

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้สำหรับผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป) หัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน (ครูสายผู้สอนแต่ได้รับหน้าที่ให้เป็นหัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน) และครู (ครูสายผู้สอนแต่ไม่ได้รับหน้าที่ให้เป็นหัวหน้ากิจกรรม) ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก)
2. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของโรงเรียน และสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล
ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก)
3. แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น จึงขอรับรองว่าจะไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใดทั้งสิ้น โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง

ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามอย่างดียิ่ง

กำไลทอง จันทร์ไทยศรี

นิติบรรณานุกรม สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของโรงเรียน และสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ตามความเป็นจริง

สถานภาพของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน

- ขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียน 1 - 400 คน
- ขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียน 401- 800 คน
- ขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 801 คนขึ้นไป

สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

1. เพศ

- ชาย
- หญิง

2. ตำแหน่ง

- ผู้อำนวยการโรงเรียน
- รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป)
- หัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน (ครูสายผู้สอนแต่ได้รับหน้าที่ให้เป็นหัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน)
- ครู (ครูสายผู้สอนแต่ไม่ได้รับหน้าที่ให้เป็นหัวหน้ากิจกรรม)

3. ประสบการณ์ในการทำงาน

- ต่ำกว่า 5 ปี
- ระหว่าง 5-10 ปี
- มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหาร
โรงเรียน

ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก)

คำชี้แจง

1. ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องเพียงช่องเดียวที่ตรงกับความคิดเห็น ที่มีต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก)
2. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน รวมถึงผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
3. รองผู้อำนวยการโรงเรียน หมายถึง รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป) ซึ่งมีภารกิจในดำเนินงานกิจการนักเรียน
4. หัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน (ครูสายผู้สอนแต่ได้รับหน้าที่ให้เป็นหัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน)
5. ครู (ครูสายผู้สอนแต่ไม่ได้รับหน้าที่ให้เป็นหัวหน้ากิจกรรม)
6. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนที่ผู้วิจัยได้ทำการขอความอนุเคราะห์เพื่อเก็บข้อมูลในการวิจัยและเป็นผู้บริหารโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก)	ความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1.	กิจกรรมนอกหลักสูตร <u>กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน</u> จัดให้มีกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน สอดคล้อง กับความต้องการของครู ผู้ปกครอง และนักเรียน					
2.	ดำเนินการตรวจสอบความครบถ้วนของ เอกสารหลักฐานต่างๆ เช่น ทะเบียนสมาชิก ระเบียบข้อบังคับของกิจกรรมสหกรณ์ และการจัดทำบัญชี					
3.	ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนิน กิจกรรมสหกรณ์					
4.	การติดตามและประเมินผลการให้บริการเป็น ประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนา					

ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก)	ความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
5.	<u>กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ</u> วางแผนและกำหนดแนวทางเพื่อส่งเสริม การจัดกิจกรรมนักเรียน โดยให้นักเรียน มีส่วนร่วมอย่างหลากหลายตามความถนัด และความสนใจ					
6.	ส่งเสริมให้จัดกิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และ เกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง					
7.	ผู้บริหารให้ความสนใจ สนับสนุน ประสานงาน และติดตามงานอย่างสม่ำเสมอ					
8.	สรุปและประเมินผล ปรับปรุงแก้ไข การจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดคุณค่าและประโยชน์ ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง					
9.	<u>กิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและ สิ่งแวดล้อม</u> ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมด้านศาสนา (ตามศรัทธา) ที่หลากหลาย					
10.	สนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนชื่นชม สืบสาน ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีที่ดั่งงามของท้องถิ่น และของไทย โดยจัดกิจกรรมให้เกิดความ ภาคภูมิใจในภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญา ท้องถิ่นของตน					
11.	อำนวยความสะดวกในด้านสถานที่ และสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนา					
12.	ให้การสนับสนุน ประสาน ติดตามงาน และสรุป ประเมินผล เพื่อปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรม เพื่อให้เกิดคุณค่าและประโยชน์สูงสุด					

ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก)	ความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
13.	กิจกรรมสภานักเรียนและการส่งเสริม <u>ประชาธิปไตย</u> มีการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัด กิจกรรมสภานักเรียนและการส่งเสริมความเป็น ประชาธิปไตยในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ					
14.	ผู้บริหารมีการจัดทำธรรมนูญโรงเรียนและมี กิจกรรมเลือกตั้งสภานักเรียน การประชุมสภา นักเรียน เพื่อส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย อย่างสม่ำเสมอ					
15.	ส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้รู้จักระเบียบวินัย สิทธิ และหน้าที่ ในการกล้าแสดงออกตาม ครรลองคลองธรรมเป็นไปตามคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของโรงเรียน					
16.	ติดตาม ประเมินผลการจัดกิจกรรม และเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น เพื่อนำความคิดเห็นนั้นมาปรับปรุง และพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพ					
17.	<u>การให้บริการนักเรียน</u> <u>บริการอาหารกลางวันนักเรียน</u> มีการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียน ด้านภาวะโภชนาการอย่างเป็นระบบ					
18.	จัดบริการอาหารกลางวัน อาหารเสริมตามหลัก โภชนาการ					
19.	ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการฝึกนิสัยที่ดี ในการรับประทานอาหาร มารยาทในการ รับประทานอาหาร และมารยาททางสังคม					
20.	ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อม และสถานที่ใน การประกอบอาหารที่เป็นสัดส่วน สะอาด ถูกหลักโภชนาการ และหลักสุขาภิบาล					

ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก)	ความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
21.	<u>บริการห้องสมุด</u> ส่งเสริม และจัดหาให้มีห้องสมุด วัสดุอุปกรณ์ ให้เพียงพอและตรงตามความต้องการของ ผู้ใช้บริการเพื่อการบริการอย่างทั่วถึง					
22.	ส่งเสริมการให้บริการกิจกรรมที่ทันสมัย เช่น การยืม การส่งคืน การสืบค้นด้วยระบบ คอมพิวเตอร์ Internet E-book CD-Rom วีดิทัศน์ แอปเสียง ฯลฯ					
23.	ประชุม ปรึกษาหารือเพื่อกำหนดแนวทาง การจัดกิจกรรมห้องสมุดในรูปแบบของ คณะกรรมการที่รับผิดชอบ					
24.	ประเมินผลการดำเนินงานและนำผลการ ประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดบริการ ห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ยิ่งขึ้น					
25.	<u>บริการรับ-ส่งนักเรียน</u> วางแผนและดำเนินการตามศักยภาพ และ บริบทของโรงเรียน					
26.	สำรวจข้อมูล ปัญหาและความต้องการใน การรับบริการด้านต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ					
27.	สรรหา และจัดบุคลากรเพื่อให้บริการตรง ตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจ					
28.	ประสานงาน กำกับ ติดตามและอำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการอย่างทั่วถึง					

ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก)	ความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
29.	<u>บริการไปรษณีย์ – โทรศัพท์</u> สำรวจข้อมูล ปัญหาและความต้องการในการรับ บริการด้านต่างๆ					
30.	วางแผนดำเนินการตามศักยภาพของโรงเรียน					
31.	จัดบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้เพื่อ ให้บริการ					
32.	บริการให้คำแนะนำ อำนวยความสะดวก ติดตามและประสานงาน					
33.	<u>บริการการเรียนวิชาทหาร</u> ประชุมบุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจ ร่วมกัน					
34.	สำรวจและจัดระบบข้อมูลพื้นฐานผู้รับบริการใน ด้านต่างๆ					
35.	หางบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อสนับสนุนการให้บริการนักเรียน จากหน่วยงานต้นสังกัด และผู้มีจิตศรัทธา บริจาค					
36.	ผู้บริหารติดตามงาน ประเมินผลงาน และมี การให้บริการอย่างต่อเนื่อง					

ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก)	ความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
37.	<u>ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน</u> <u>งานส่งเสริมสุขภาพอนามัย</u> ประชุมคณะกรรมการ เพื่อวางแผนระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน เช่น การจัดทำทะเบียน สุขภาพ สำรวจปัญหาความต้องการ ปรีกษาให้ การดูแลเบื้องต้นและการส่งต่อ (ถ้ามี)					
38.	ศึกษาความพร้อมในการให้บริการสุขภาพ ด้านต่างๆ เช่น บุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ ตรวจสอบสุขภาพ รั้ววัคซีน การออกกำลังกาย กิจกรรมนันทนาการ ฯลฯ					
39.	จัดกิจกรรมให้ความรู้ เช่น การอบรม การจัดนิทรรศการ และการจัดป้ายนิเทศ					
40.	ประสานงาน ติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนาให้ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น					
41.	<u>งานสวัสดิการและทุนการศึกษา</u> เก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนที่ขาดแคลน และ ต้องการความช่วยเหลือด้านสวัสดิการต่างๆ					
42.	แสวงหาเงินทุนหรือสิ่งของจากชุมชน ผู้มีจิตศรัทธา ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนให้บริการแก่นักเรียนที่ขาดแคลน					
43.	จัดบริการช่วยเหลือนักเรียนอย่างทั่วถึง โดยให้ สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน เช่น เครื่องเขียน เสื้อผ้า ทุนการเรียน การประกัน อุบัติเหตุ เครื่องอุปโภค อาหารเสริม (นม) อาหารเช้า					
44.	ติดตามประเมินผลการให้บริการ เพื่อปรับปรุง การให้ความช่วยเหลือต่อไป					

ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก)	ความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
45.	<u>งานส่งเสริมความปลอดภัยในโรงเรียน</u> จัดสภาพแวดล้อมที่สะอาด เป็นระเบียบและปลอดภัย					
46.	วางมาตรการโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อกำกับ ดูแลความปลอดภัยในโรงเรียนทั้งในและนอกเวลาทำการอย่างเป็นระบบ					
47.	รับฟังความคิดเห็นถึงสภาพปัญหา และอุปสรรค พร้อมทั้งหาแนวทางในการดำเนินงานแก้ไขและปรับปรุง					
48.	ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งสรุปรายงานผลการดำเนินงาน					
49.	<u>การป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียน</u> ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเอง และการป้องกันตนเองให้ห่างไกลจากสิ่งเสพติด					
50.	ผู้บริหารเป็นตัวอย่างในการไม่ข้องเกี่ยวกับสิ่งเสพติดทั้งหลาย ที่สามารถเป็นบ่อนทำลายความเชื่อมั่นของบุคลากร นักเรียน และผู้ปกครอง					
51.	จัดระบบการป้องกันให้สถานศึกษา ครู และนักเรียนปลอดสารพิษ สิ่งเสพติด อาชญากรรม และอบายมุข					
52.	ติดตาม ประเมินผลการจัดกิจกรรม เพื่อปรับปรุงวิธีดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น					

ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก)	ความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
53.	<u>การพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัย นักเรียน</u> ศึกษาสภาพปัญหา พฤติกรรมนักเรียน ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนงาน ปกครองนักเรียน					
54.	ส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม และ จริยธรรม เช่น พัฒนาสังคม การใช้เวลาว่างให้ เป็นประโยชน์ ยกย่องให้กำลังใจผู้ที่ประพฤติดี					
55.	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้หลักธรรมาภิบาล ในการบริหารจัดการ ได้แก่ นิติธรรม คุณธรรม การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ ความคุ้มค่า และความโปร่งใสในการปฏิบัติงานอย่างเป็น ระบบ					
56.	ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงงาน ความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียนให้เกิด ประสิทธิภาพ					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือ
กำไลทอง จันทร์ไทยศรี
นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ค
ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตาราง 13 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการบริหารงานด้านกิจการนักเรียน
ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก)

ตัวแปรที่ศึกษา	ค่าอำนาจจำแนก
กิจกรรมนอกหลักสูตร	
<u>กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน</u>	
1. จัดให้มีกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน สอดคล้องกับความต้องการของครู ผู้ปกครองและนักเรียน	.5035
2. ดำเนินการตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารหลักฐานต่างๆ เช่น ทะเบียนสมาชิก ระเบียบข้อบังคับของกิจกรรมสหกรณ์และการจัดทำบัญชี	.5787
3. ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมสหกรณ์	.5835
4. การติดตามและประเมินผลการให้บริการเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง และพัฒนา	.5277
<u>กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ</u>	
5. วางแผนและกำหนดแนวทางเพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักเรียน โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างหลากหลายตามความถนัด และความสนใจ	.5641
6. ส่งเสริมให้จัดกิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จาก ประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง	.6233
7. ผู้บริหารให้ความสนใจ สนับสนุน ประสานงาน และติดตามงาน อย่างสม่ำเสมอ	.5608
8. สรุปและประเมินผล ปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดคุณค่า และประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง	.5089
<u>กิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม</u>	
9. ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมด้านศาสนา (ตามศรัทธา) ที่หลากหลาย	.6203
10. สนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนชื่นชม สืบสานศิลปวัฒนธรรม ประเพณีที่ดีงามของท้องถิ่น และของไทย โดยจัดกิจกรรมให้เกิด ความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน	.5937
11. อำนวยความสะดวกในด้านสถานที่ และสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัด กิจกรรมเพื่อพัฒนา	.5492
12. ให้การสนับสนุน ประสาน ติดตามงาน และสรุปประเมินผล เพื่อปรับปรุง แก้ไขการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดคุณค่าและประโยชน์สูงสุด	.5600

ตาราง 13 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	ค่าอำนาจจำแนก
<u>กิจกรรมสถานักเรียนและการส่งเสริมประชาธิปไตย</u>	
13. มีการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดกิจกรรมสถานักเรียนและการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ	.6801
14. ผู้บริหารมีการจัดทำธรรมนูญโรงเรียนและมีกิจกรรมเลือกตั้งสถานักเรียนการประชุมสถานักเรียน เพื่อส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยอย่างสม่ำเสมอ	.7369
15. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้รู้จักระเบียบวินัย สิทธิ และหน้าที่ในการกล้าแสดงออกตามครรลองคลองธรรมเป็นไปตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียน	.6664
16. ติดตาม ประเมินผลการจัดกิจกรรม และเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นเพื่อนำความคิดเห็นนั้นมาปรับปรุง และพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพ	.5835
ค่าความเชื่อมั่นด้านกิจกรรมนอกหลักสูตร	.5900
<u>การให้บริการนักเรียน</u>	
<u>บริการอาหารกลางวันนักเรียน</u>	
17. มีการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนด้านภาวะโภชนาการอย่างเป็นระบบ	.5983
18. จัดบริการอาหารกลางวัน อาหารเสริมตามหลักโภชนาการ	.5625
19. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการฝึกนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหารมารยาทในการรับประทานอาหาร และมารยาททางสังคม	.5999
20. ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อม และสถานที่ในการประกอบอาหารที่เป็นสัดส่วน สะอาด ถูกหลักโภชนาการ และหลักสุขาภิบาล	.5937
<u>บริการห้องสมุด</u>	
21. ส่งเสริม และจัดหาให้มีห้องสมุด วัสดุอุปกรณ์ ให้เพียงพอและตรงตามความต้องการของผู้ใช้บริการเพื่อการบริการอย่างทั่วถึง	.6365
22. ส่งเสริมการให้บริการกิจกรรมที่ทันสมัย เช่น การยืม การส่งคืน การสืบค้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์ Internet E-book CD-Rom วีดีทัศน์ แถบเสียง ฯลฯ	.7861
23. ประชุม ปรึกษาหารือเพื่อกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมห้องสมุดในรูปแบบของคณะกรรมการที่รับผิดชอบ	.7718
24. ประเมินผลการดำเนินงานและนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดบริการห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น	.7204

ตาราง 13 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	ค่าอำนาจจำแนก
<u>บริการรับ-ส่งนักเรียน</u>	
25. วางแผนและดำเนินการตามศักยภาพ และบริบทของโรงเรียน	.8799
26. สืบหาข้อมูล ปัญหาและความต้องการในการให้บริการด้านต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ	.9028
27. สรรหา และจัดบุคลากรเพื่อให้บริการตรงตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจ	.9043
28. ประสานงาน กำกับ ติดตามและอำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการ อย่างทั่วถึง	.9497
<u>บริการไปรษณีย์ – โทรศัพท์</u>	
29. สืบหาข้อมูล ปัญหาและความต้องการในการให้บริการด้านต่างๆ	.4582
30. วางแผนดำเนินการตามศักยภาพของโรงเรียน	.8784
31. จัดบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้เพื่อให้บริการ	.8736
32. บริการให้คำแนะนำ อำนวยความสะดวก ติดตามและประสานงาน	.8736
<u>บริการการเรียนวิชาทหาร</u>	
33. ประชุมบุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน	.5381
34. สืบหาและจัดระบบข้อมูลพื้นฐานผู้รับบริการในด้านต่างๆ	.5286
35. หางบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อสนับสนุน การให้บริการนักเรียน จากหน่วยงานต้นสังกัด และผู้มีจิตศรัทธาบริจาค	.5286
36. ผู้บริหารติดตามงาน ประเมินผลงาน และมีการให้บริการอย่างต่อเนื่อง	.5787
ค่าความเชื่อมั่นด้านการให้บริการนักเรียน	0.73808
<u>ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน</u>	
<u>งานส่งเสริมสุขภาพอนามัย</u>	
37. ประชุมคณะกรรมการ เพื่อวางแผนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น การจัดทำทะเบียนสุขภาพ สืบหาปัญหาความต้องการ ปรีกษาให้การ ดูแลเบื้องต้นและการส่งต่อ (ถ้ามี)	.7369
38. ศึกษาความพร้อมในการให้บริการสุขภาพด้านต่างๆ เช่น บุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ ตรวจสอบสุขภาพ รั่ววัคซีน การออกกำลังกาย กิจกรรมนันทนาการ ฯลฯ	.7068
39. จัดกิจกรรมให้ความรู้ เช่น การอบรม การจัดนิทรรศการ และการจัดป้ายนิเทศ	.7658

ตาราง 13 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	ค่าอำนาจจำแนก
40. ประสานงาน ติดตาม ประเมินผลเพื่อพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลยิ่งขึ้น	.7658
<u>งานสวัสดิการและทุนการศึกษา</u>	
41. เก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนที่ขาดแคลน และต้องการความช่วยเหลือ ด้านสวัสดิการต่างๆ	.7914
42. แสวงหาเงินทุนหรือสิ่งของจากชุมชน ผู้มีจิตศรัทธา ทั้งภาครัฐ และเอกชน เพื่อสนับสนุนให้บริการแก่นักเรียนที่ขาดแคลน	.7937
43. จัดบริการช่วยเหลือนักเรียนอย่างทั่วถึง โดยให้สอดคล้อง กับความต้องการของนักเรียน เช่น เครื่องเขียน เสื้อผ้า ทุนการเรียน การประกันอุบัติเหตุ เครื่องอุปโภค อาหารเสริม (นม) อาหารเช้า	.7512
44. ติดตามประเมินผลการให้บริการ เพื่อปรับปรุงการให้ความช่วยเหลือต่อไป	.6671
<u>งานส่งเสริมความปลอดภัยในโรงเรียน</u>	
45. จัดสภาพแวดล้อมที่สะอาด เป็นระเบียบและปลอดภัย	.6068
46. วางมาตรการโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อกำกับ ดูแลความปลอดภัยในโรงเรียนทั้งในและนอกเวลาทำการอย่างเป็นระบบ	.6495
47. รับฟังความคิดเห็นถึงสภาพปัญหา และอุปสรรค พร้อมทั้งหาแนวทาง ในการดำเนินงานแก้ไขและปรับปรุง	.6248
48. ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งสรุปรายงานผลการ ดำเนินงาน	.6794
<u>การป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียน</u>	
49. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเอง และการป้องกันตนเองให้ห่างไกลจากสิ่งเสพติด	.6733
50. ผู้บริหารเป็นตัวอย่างในการไม่ข้องเกี่ยวกับสิ่งเสพติดทั้งหลาย ที่ สามารถเป็นบ่อนทำลายความเชื่อมั่นของบุคลากร นักเรียน และผู้ปกครอง	.6509
51. จัดระบบการป้องกันให้สถานศึกษา ครู และนักเรียนปลอดภัย สิ่งเสพติด อาชญากรรม และอบายมุข	.6774
52. ติดตาม ประเมินผลการจัดกิจกรรม เพื่อปรับปรุงวิธีดำเนินการให้เกิด ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	.6733

ตาราง 13 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	ค่าอำนาจจำแนก
<u>การพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน</u>	
53. ศึกษาสภาพปัญหา พฤติกรรมนักเรียน ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนงานปกครองนักเรียน	.6664
54. ส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม และจริยธรรม เช่น พัฒนาสังคม การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ยกย่องให้กำลังใจ ผู้ที่ประพฤติดี	.5787
55. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้หลักธรรมาภิบาล ในการบริหารจัดการ ได้แก่ นิติธรรม คุณธรรม การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ ความคุ้มค่า และความโปร่งใสในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ	.6801
56. ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงงานความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ	.6698
ค่าความเชื่อมั่นด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	0.67711

ภาคผนวก ง
ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อ

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายชื่อของแบบสอบถามการบริหารงานด้าน
กิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพ
ตะวันออก)

กิจกรรมนอกหลักสูตร	\bar{X}	S.D.	ระดับ
<u>กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน</u>			
1. จัดให้มีกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน สอดคล้องกับความต้องการของครู ผู้ปกครองและนักเรียน	3.96	0.84	มาก
2. ดำเนินการตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารหลักฐานต่าง ๆ เช่น ทะเบียนสมาชิก ระเบียบข้อบังคับของกิจกรรมสหกรณ์และการจัดทำบัญชี	3.74	0.85	มาก
3. ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมสหกรณ์	3.76	0.91	มาก
4. การติดตามและประเมินผลการให้บริการเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง และพัฒนา	3.81	0.86	มาก
<u>กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ</u>			
5. วางแผนและกำหนดแนวทางเพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักเรียน โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างหลากหลายตามความถนัด และความสนใจ	3.99	0.71	มาก
6. ส่งเสริมให้จัดกิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง	4.10	0.76	มาก
7. ผู้บริหารให้ความสนใจ สนับสนุน ประสานงาน และติดตามงานอย่างสม่ำเสมอ	4.09	0.76	มาก
8. สรุปและประเมินผล ปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดคุณค่าและประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง	4.04	0.70	มาก
<u>กิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม</u>			
9. ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมด้านศาสนา (ตามศรัทธา) ที่หลากหลาย	4.31	0.66	มาก
10. สนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนชื่นชม สืบสานศิลปวัฒนธรรม ประเพณีที่งดงามของท้องถิ่น และของไทย โดยจัดกิจกรรมให้เกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน	4.24	0.67	มาก

ตาราง 14 (ต่อ)

กิจกรรมนอกหลักสูตร	\bar{X}	S.D.	ระดับ
11. อำนาจความสะดวกในด้านสถานที่ และสิ่งแวดลอมให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา	4.19	0.70	มาก
12. ให้การสนับสนุน ประสาน ติดตามงาน และสรุป ประเมินผล เพื่อปรับปรุง แก้ไขการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดคุณค่าและประโยชน์สูงสุด	4.18	0.68	มาก
<u>กิจกรรมสถานักเรียนและการส่งเสริมประชาธิปไตย</u>			
13. มีการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดกิจกรรม สถานักเรียน และการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ	4.25	0.67	มาก
14. ผู้บริหารมีการจัดทำธรรมนูญโรงเรียนและมีกิจกรรม เลือกตั้งสถานักเรียน การประชุมสถานักเรียน เพื่อส่งเสริม ความเป็นประชาธิปไตยอย่างสม่ำเสมอ	4.10	0.74	มาก
15. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้รู้จักระเบียบวินัย สิทธิ และหน้าที่ในการกล้าแสดงออกตามครรลองคลองธรรมเป็นไป ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียน	4.19	0.70	มาก
16. ติดตาม ประเมินผลการจัดกิจกรรม และเปิดโอกาสให้ แสดงความคิดเห็น เพื่อนำความคิดเห็นนั้นมาปรับปรุง และ พัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพ	4.08	0.67	มาก
ค่าเฉลี่ยรวมผลรวมด้านกิจกรรมนอกหลักสูตร	4.06	0.56	มาก

ตาราง 14 (ต่อ)

ด้านการให้บริการนักเรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
<u>บริการอาหารกลางวันนักเรียน</u>			
17. มีการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนด้านภาวะโภชนาการ อย่างเป็นระบบ	4.12	0.67	มาก
18. จัดบริการอาหารกลางวัน อาหารเสริมตามหลัก โภชนาการ	4.24	0.75	มาก
19. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการฝึกนิสัยที่ดีในการ รับประทานอาหาร มารยาทในการรับประทานอาหาร และ มารยาททางสังคม	4.23	0.70	มาก
20. ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อม และสถานที่ในการ ประกอบอาหารที่เป็นสัดส่วน สะอาด ถูกหลักโภชนาการ และหลักสุขาภิบาล	4.19	0.79	มาก
<u>บริการห้องสมุด</u>			
21. ส่งเสริม และจัดให้มีห้องสมุด วัสดุอุปกรณ์ ให้ เพียงพอและตรงตามความต้องการของผู้ใช้บริการเพื่อการ บริการอย่างทั่วถึง	3.96	0.76	มาก
22. ส่งเสริมการให้บริการกิจกรรมที่ทันสมัย เช่น การยืม การส่งคืน การสืบค้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์ Internet E-book CD-Rom วีดิทัศน์ แอ็บเสียง ฯลฯ	3.57	1.00	มาก
23. ประชุม ปรึกษาหารือเพื่อกำหนดแนวทางการจัด กิจกรรมห้องสมุดในรูปแบบของคณะกรรมการที่รับผิดชอบ	3.79	0.82	มาก
24. ประเมินผลการดำเนินงานและนำผลการประเมินไปใช้ ในการปรับปรุงการจัดบริการห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิผลยิ่งขึ้น	3.81	0.73	มาก
<u>บริการรับ-ส่งนักเรียน</u>			
25. วางแผนและดำเนินการตามศักยภาพ และบริบทของ โรงเรียน	3.38	1.17	ปาน กลาง
26. สำรวจข้อมูล ปัญหาและความต้องการในการรับบริการ ด้านต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ	3.38	1.13	ปาน กลาง
27. สรรหา และจัดบุคลากรเพื่อให้บริการตรงตาม ความสามารถ ความถนัดและความสนใจ	3.42	1.15	ปาน กลาง

ตาราง 14 (ต่อ)

ด้านการให้บริการนักเรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
28. ประสานงาน กำกับ ติดตามและอำนวยความสะดวกแก่ ผู้รับบริการอย่างทั่วถึง	3.34	1.14	ปานกลาง
<u>บริการไปรษณีย์ – โทรศัพท์</u>			
29. สืบหาข้อมูล ปัญหาและความต้องการในการรับบริการ ด้านต่างๆ	3.03	1.23	ปานกลาง
30. วางแผนดำเนินการตามศักยภาพของโรงเรียน	3.15	1.27	ปานกลาง
31. จัดบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้เพื่อให้บริการ	3.11	1.25	ปานกลาง
32. บริการให้คำแนะนำ อำนวยความสะดวก ติดตามและ ประสานงาน	3.09	1.26	ปานกลาง
<u>บริการการเรียนวิชาทหาร</u>			
33. ประชุมบุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการ สถานศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน	2.45	1.41	น้อย
34. สืบหาและจัดระบบข้อมูลพื้นฐานผู้รับบริการในด้าน ต่างๆ	2.51	1.42	ปานกลาง
35. หางบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อสนับสนุนการให้บริการนักเรียน จากหน่วยงานต้น สังกัด และมีจิตศรัทธาบริจาค	2.51	1.45	ปานกลาง
36. ผู้บริหารติดตามงาน ประเมินผลงาน และมี การ ให้บริการอย่างต่อเนื่อง	2.56	1.45	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวมผลรวมด้านการให้บริการนักเรียน	3.39	0.75	ปานกลาง

ตาราง 14 (ต่อ)

ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
<u>งานส่งเสริมสุขภาพอนามัย</u>			
37. ประชุมคณะกรรมการ เพื่อวางแผนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น การจัดทำทะเบียนสุขภาพ สํารวจปัญหาความต้องการ ปรีกษาให้การดูแลเบื้องต้นและการส่งต่อ (ถ้ามี)	3.88	0.93	มาก
38. ศึกษาความพร้อมในการให้บริการสุขภาพด้านต่างๆ เช่น บุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ ตรวจสอบสุขภาพรับวัคซีน การออกกำลังกาย กิจกรรมนันทนาการ ฯลฯ	3.93	0.77	มาก
39. จัดกิจกรรมให้ความรู้ เช่น การอบรม การจัดนิทรรศการ และการจัดป้ายนิเทศ	3.97	0.77	มาก
40. ประสานงาน ติดตาม ประเมินผลเพื่อพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลยิ่งขึ้น	3.97	0.76	มาก
<u>งานสวัสดิการและทุนการศึกษา</u>			
41. เก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนที่ขาดแคลน และต้องการความช่วยเหลือด้านสวัสดิการต่างๆ	3.97	0.75	มาก
42. แสวงหาเงินทุนหรือสิ่งของจากชุมชน ผู้มีจิตศรัทธา ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนให้บริการแก่นักเรียนที่ขาดแคลน	4.01	0.80	มาก
43. จัดบริการช่วยเหลือนักเรียนอย่างทั่วถึง โดยให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน เช่น เครื่องเขียน เสื้อผ้า ทุนการเรียน การประกันอุบัติเหตุ เครื่องอุปโภคอาหารเสริม (นม) อาหารเช้า	4.09	0.81	มาก
44. ติดตามประเมินผลการให้บริการ เพื่อปรับปรุงการให้ความช่วยเหลือต่อไป	4.09	0.77	มาก

ตาราง 14 (ต่อ)

ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
<u>งานส่งเสริมความปลอดภัยในโรงเรียน</u>			
45. จัดสภาพแวดล้อมที่สะอาด เป็นระเบียบและปลอดภัย	4.14	0.76	มาก
46. วางมาตรการโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อกำกับดูแลความปลอดภัยในโรงเรียนทั้งในและนอกเวลาทำการอย่างเป็นระบบ	4.14	0.74	มาก
47. รับฟังความคิดเห็นถึงสภาพปัญหา และอุปสรรค พร้อมทั้งหาแนวทางในการดำเนินงานแก้ไขและปรับปรุง	3.96	0.75	มาก
48. ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งสรุปรายงานผลการดำเนินงาน	4.05	0.75	มาก
<u>การป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียน</u>			
49. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเอง และการป้องกันตนเองให้ห่างไกลจากสิ่งเสพติด	4.20	0.79	มาก
50. ผู้บริหารเป็นตัวอย่างในการไม่ข้องเกี่ยวกับสิ่งเสพติดทั้งหลาย ที่สามารถเป็นบ่อนทำลายความเชื่อมั่นของบุคลากร นักเรียน และผู้ปกครอง	4.22	0.78	มาก
51. จัดระบบการป้องกันให้สถานศึกษา ครู และนักเรียนปลอดภัยจากสิ่งเสพติด อาชญากรรม และอบายมุข	4.18	0.80	มาก
52. ติดตาม ประเมินผลการจัดกิจกรรม เพื่อปรับปรุงวิธีดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	4.16	0.77	มาก

ตาราง 14 (ต่อ)

ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
การพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน			
53. ศึกษาสภาพปัญหา พฤติกรรมนักเรียน ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนงานปกครองนักเรียน	4.15	0.70	มาก
54. ส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม และ จริยธรรม เช่น พัฒนาสังคม การใช้เวลาว่างให้เป็น ประโยชน์ ยกย่องให้กำลังใจผู้ที่ประพฤติดี	4.17	0.69	มาก
55. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้หลักธรรมาภิบาล ในการบริหาร จัดการ ได้แก่ นิติธรรม คุณธรรม การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ ความคุ้มค่า และความโปร่งใส ในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ	4.06	0.77	มาก
56. ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงงานความประพฤติ และระเบียบวินัยนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ	4.13	0.72	มาก
ค่าเฉลี่ยรวมผลรวมด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.07	0.61	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.83	0.55	มาก

ภาคผนวก จ
เอกสารขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย
เอกสารขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

156

ที่ ศธ 0519.12/1๙๕๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๔ มีนาคม 2553

เรื่อง ขออนุญาตวิเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร

เนื่องด้วย นางสาวกมลไธทอง จันทร์ไทยศรี นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์ ดร.จารุวรรณ พลอยดวงรัตน์ และ อาจารย์ ดร.สรศักดิ์ ฉัตรกมลทัศน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้อำนวยการโรงเรียน/ รองผู้อำนวยการโรงเรียน และครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ดังนี้ โรงเรียนวัดไผ่ตัน/ โรงเรียนวัดลาดกระบัง (สีลาภิริณีอุปถัมภ์)/ โรงเรียนคลองสอง/ โรงเรียนลำผักชี/ โรงเรียนสุเหร่าสนามกลางลำ/ โรงเรียนเขมจาควิชานุสรณ์/ โรงเรียน วัดศรีสุก (เขมเขื่อนอุปถัมภ์) / โรงเรียนสามแยกท่าไข่ และ โรงเรียนวัดชุมทอง (เพชรทองคำอุปถัมภ์) ตอบแบบสอบถามการศึกษาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตวิเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวกมลไธทอง จันทร์ไทยศรี ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067, 0-2649-5070 กด 110

หมายเลข : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 086-252-8693

157

ที่ ศธ 0519.12/ 1735

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

1) มีนาคม 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดคูบัวอน

เนื่องด้วย นางสาวก้าไลทอง จันทร์ไทยศรี นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การศึกษาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์ ดร.จาวรุณ พลอยดวงรัตน์ และ อาจารย์ ดร.สรภักดิ์สรณ์ ฉัตรกมลทัศน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบผลการศึกษการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวก้าไลทอง จันทร์ไทยศรี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวิฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067, 0-2649-5070 กด 110

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิติศาสตร์ โทรศัพท์ 086-252-8693

158

ที่ ศธ 0519.12/ 1733

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

1) มีนาคม 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดเกาะ

เนื่องด้วย นางสาวก้าไลทอง จันทร์ไทยศรี นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์ ดร.จากรุวรรณ พลอยดวงรัตน์ และ อาจารย์ ดร.สรภักดิ์สรณ์ จักรภมรทัสน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบการศึกษการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวก้าไลทอง จันทร์ไทยศรี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067, 0-2649-5070 กด 110

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 086-252-8693

159

ที่ ศธ 0519.12/1732

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

1) มีนาคม 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านลาดพร้าว

เนื่องด้วย นางสาวก้าไลทอง จันทร์ไทยศรี นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์ ดร.จากรุวรรณ พลอยดวงรัตน์ และ อาจารย์ ดร.สรภักดิ์สรณ์ ฉัตรกมลทัศน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบถามการศึกษาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวก้าไลทอง จันทร์ไทยศรี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067, 0-2649-5070 กด 110

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 086-252-8693

160

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5730

ที่ ศธ 0519.12/1734

วันที่ 11 มีนาคม 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวก้าไลทอง จันทร์ไทยศรี นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์ ดร.จรรवरณ พลอยดวงรัตน์ และ อาจารย์ ดร.สรภักดิ์สรณ์ จักรกมลทัศน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปฏิญานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ ดร.สุวิมล กฤษชฤตยาสน์ และ อาจารย์ ดร.สมชาย เทพแสง เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามการศึกษการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวก้าไลทอง จันทร์ไทยศรี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวกมลไธทอง จันทร์ไทยศรี
วัน เดือน ปีเกิด	วันพฤหัสบดีที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2520
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	โรงเรียนประชาราษฎร์อุปถัมภ์วิทยา 1051 ถนนพระยาสุเรนทร์ แขวงบางชัน เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร 10510
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	ครูสายผู้สอน ตำแหน่ง ครู รับเงินเดือนอันดับ คศ.1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนประชาราษฎร์อุปถัมภ์วิทยา 1051 ถนนพระยาสุเรนทร์ แขวงบางชัน เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร 10510
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2532	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนยุพราช (ราษฎร์วิทยาคาร) อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์
พ.ศ.2538	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนนางรอง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์
พ.ศ.2542	ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต (คป.) โปรแกรมวิชา เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา จากสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์
พ.ศ.2553	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร